Viața studențească

REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA, Nr. 8 ● Miercuri 19 februarie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

ELECTORALĂ

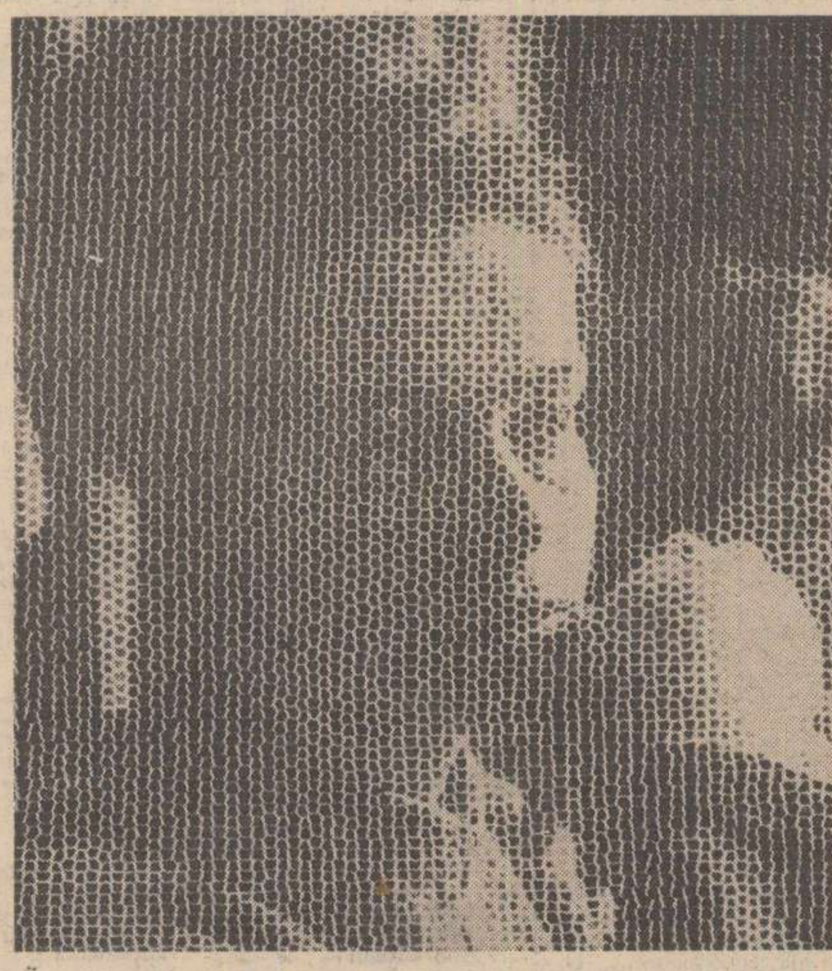
Un străvechi obicei al pămîntului ne-a deprins, înainte de a porni la înfăptuirea lucrurilor mari, să stăm la sfat, să cîntărim lucrurile cu chibzuința care-i caracterizează pe locuitorii acestei țări și să conturăm, în cifre îndrăznețe, perspectivele viitorului. Tradiția aceasta căreia îi datorăm plinătatea tuturor realizărilor noastre, tradiție încetățenită în întreaga noastră viață socială, capătă un conținut bogat, cu implicații sociale și politice de cea mai mare însemnătate în aceste zile, conferind campaniei electorale un predominant caracter de lucru. Este cu atît mai evidentă această nuanță a sfatului cetățenesc cu cît el se desfășoară, cu aceeași intensitate, pretutindeni, în orașe și sate, în uzine, în întreprinderi agricole, în universități și institute de proiectare, într-o efervescență care dovedește larga participare a țării, afectivă prin excelență, la dialogul cu viitorii deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare.

În toate adunările cetățenești, vorbitorii înfățișează realizările obținute în cele mai variate sectoare ale economiei noastre, ale culturii, învățămîntului și științei, ale vieții sociale, realizări la care ei înșiși au participat efectiv, în frontul larg al constructorilor socialismului, front sinonim, la noi, cu poporul întreg condus de partid. În această sinonimie rezidă, așa cum am avut prilejul să constatăm de atîtea ori, certitudinea supremă că și angajamentele luate în aceste adunări, planurile izvorîte din dezbaterile îndelungi, din dialogul alegător—candidat vor prinde viață în înfăptuirile viitoare ale Frontului Unității Socialiste, în lumina obiectivelor stabilite de Partidul Comunist Român.

Fericita coincidență a campaniei electorale cu pregătirile întregului nostru popor pentru aniversarea celor 25 de ani de la Eliberare, pentru întîmpinarea celui de al X-lea Congres al partidului imprimă evenimentului încă o dimensiune solemnă și emoționantă. Adunările electorale la care participăm ne dovedesc că alegătorii, în totalitatea lor, sînt strîns uniți în jurul partidului, convinși mai mult decît oricînd că sub înțeleapta sa conducere nimic nu-i imposibil de înfăptuit, nici un țel,

Dragomir HOROMNEA

(Continuare în pag. a 2-a)

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Acum, la începutul unui an de intens patos creator, de febrilă și innoitoare angajare a întregului popor în îndeplinirea și depășirea măreţelor obiective consacrate propășirii neîncetate a României socialiste, în anul jubiliar al unui sfert de veac de la eliberarea patriei, în anul celui de-al X-lea Congres al partidului, Plenara Consiliului U.A.S.R. vă transmite, cu unanimă și profundă emoție, sentimentele de deosebită stimă și respect ale întregii studențimi române, dragostea ce o nutrim cu ardoare pentru conducerea partidului, pentru dumneavoastră personal, iubite tovarăşe Ceaușescu — expresie desăvîrșită a idealurilor patriotice care ne animă ca părtași ai marelui avînt constructiv ce străbate azi întreaga țară, a dăruirii inimilor noastre tinere partidului, poporului, patriei.

Aflați fiind, odată cu țara, la numai cîteva zile înainte de actul major, de o deosebită semnificație politică — alegerile de la 2 martie — noi, toți studenții patriei, parte integrantă a tinerei generații a socialismului victorios, ne vom exprima și cu acest prilej opțiunea fundamentală pentru politica partidului, pentru viitorul luminos, deschis cu atîta clarviziune în fața noastră de către partidul comunist — forța conducătoare a întregii societăți.

Bilanțul cu care partidul, Frontul Unității Socialiste se prezintă în alegeri înmănunchează toate marile cuceriri ale luptei și devoțiunii pentru socialism a poporului, materializate în ridicarea noilor cetăți industriale pe tot cuprinsul țării, în rodul bogat al ogoarelor socialiste, în dezvoltarea fără precedent a întregii noastre economii, în efervescența culturii, a științei și artei românești, în creșterea și formarea noastră, a celor mai tinere generații de militanți activi ai aplicării politicii partidului, pentru înălțarea și propășirea națiunii socialiste.

Vedem, totodată, cu legitimă satisfacție, concretizate în înfăptuirile poporului nostru, condițiile minunate de studiu și viață pe care conducerea partidului și statului, cu grija și solicitu-

(Continuare în pagina a 2-a)

ZBORUL VISULUI — desen de Mihaela Georgescu-Gorj

PLENARA CONSILIULUI UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN ROMÂNIA

În ziua de 15 februarie 1969 a avut loc Plenara Consiliului Uniunii Asociațiilor Studenților din România.

La lucrările plenarei au luat parte tovarășii : Virgil Trofin, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent, secretar al C.C. al P.C.R., Ion Iliescu, membru al Comitetului Central al P.C.R., prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, Ion Teoreanu, șef de secție la C.C. al P.C.R., acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului, prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului. La plenară au participat ca invitați cadre ale Uniunii Tineretului Comunist și ale asociațiilor studenților din centrele universitare.

Pe baza referatului prezentat de Mircea Angelescu, secretar al C.C. al U.T.C., președintele Consiliului U.A.S.R., plenara a dezbătut activitatea desfășurată de organizațiile U.T.C. și asociațiile studenților în primul semestru al acestui an universitar și sarcinile ce le revin în semestrul următor.

Consiliul a luat în discuție, în lumina Directivelor Comitetului Central al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului, contribuția organizațiilor U.T.C. și asociațiilor studenților la perfecționarea procesului instructiv-educativ în școala noastră superioară, creșterea responsabilității studenților față de îndeplinirea îndatoririlor lor profesionale.

Au luat cuvîntul, în cadrul dezbaterilor, tovarășii Ion Deleanu, Emilian Stancu, Florin Miclea, Nicolae Niculescu, Gheorghe Paisie, director general în Ministerul Învățămîntului, Constantin Boștină, Gheorghe Crețu, Traian Ion Ștefănescu, Nicolae Bujdoiu, Pall Kikeli, Ecaterina Ailincăi, Florin Popa, prof. univ. Miron Constantinescu, adjunct al ministrului învățămîntului, Ion Iliescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului.

În încheierea dezbaterilor plenarei a vorbit tovarășul Virgil Trofin.

Plenara a stabilit măsuri referitoare la îmbunătățirea muncii politice a organizațiilor U.T.C. și asociațiilor studenților, sporirea aportului lor în antrenarea studenților la activitățile profesionale, politico-educative, cultural-artistice și obștești, participarea activă la înfăptuirea prevederilor Directivelor C.C. al P.C.R. privind dezvoltarea învățămîntului și Legii învățămîntului.

Plenara a hotărît convocarea conferinței U.A.S.R. în cursul lunii aprilie a.c., stabilind măsurile politico-organizatorice în vederea pregătirii ei.

Într-o atmosferă entuziastă, participanții la plenară au adoptat textul unei telegrame adresate Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu.

ELECTORALĂ

(Urmare din pag. 1)

oricît de îndrăzneț, nu-i irealizabil. Încrederea în succesele viitoare ne-o fertilizează ascendența continuă a națiunii noastre monolite, esență dinamică a profilului său în socialism. Sîntem, cu alte cuvinte, martori ai unor impresionante prefaceri revoluționare, care s-au dezvoltat odată cu creșterea noastră, contribuind din plin la educația politică și cetățenească a tinerei generații ; iar aceste prefaceri, concretizate la toate nivelurile vieții sociale, economice și politice, creează premisa continuării lor superioare, către culmile civilizației. Este, de altfel, certitudinea tuturor celor care și-au făcut și-și fac auzite glasurile în adunările cetățenești — alegători români, maghiari, germani și de alte naționalități, fii ai aceleiași patrii. Putem spune, așadar, că este vorba de o emoționantă simbioză între mase și partid, a cărei menire unică e devotamentul pentru propășirea multilaterală a României socialiste.

Parte integrantă din marea masă a alegătorilor, studențimea țării întîmpină alegerile din 2 martie cu același entuziasm legitim, în atmosfera generală de încredere deplină în candidații Frontului Unității Socialiste. Astăzi, cînd tineretul universitar se bucură de condiții de viață și de studiu minunate, această încredere este expresia recunoștinței pentru grija pe care partidul și guvernul o manifestă față de creșterea și educarea schimbului de mîine. Candidații pe care, împreună cu toți alegătorii, îi vom vota — înalți conducători de partid și de stat, activiști, oameni ai muncii, oameni de știință, profesori, maeștri ai recoltelor, studenți — pot fi, astfel, siguri de adeziunea lor unanimă, de elanul cu care tinerimea amfiteatrelor își va exercita și pe viitor datoria sa de onoare.

Zilele ce ne despart de evenimentul pentru care se pregătește întreaga țară au pulsul lor specific. Este pulsul viguros al națiunii noastre, generat de bătăile unei singure inimi, a cărei vitalitate a fost pe deplin confirmată de realizările ultimului sfert de veac, pe care Manifestul Frontului Unității Socialiste le-a consfințit și le-a prefigurat continuitatea pe noi trepte în viitor.

COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN, TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pagina 1)

dinea de atîtea ori dovedite, ni le-au creat în anii construcției noii noastre orînduiri.

În Directivele Comitetului Central al P.C.R. și în Legea învățămîntului, tineretul nostru studențesc a văzut o nouă expresie a grijii neprecupețite a partidului și statului nostru pentru propășirea școlii românești, în conformitate cu necesitățile societății noastre, cu imperativele revoluției tehnico-științifice contemporane. Recentu Conferință națională a cadrelor didactice — amplă și fructuoasă dezbatere privind dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului — a reliefat pregnant sarcinile pe care partidul — prin cuvîntul secretarului său general — le pune și în fața noastră, a studenților, pentru a ne înțelege cît mai profund menirea, rolul adînc social al pregătirii noastre ca viitori specialiști în deplin acord cu cerințele actuale și de perspectivă ale economiei, științei și culturii noastre naționale, devotați trup și suflet cauzei socialismului și comunismului.

Conștienți de răspunderea ce ne revine prin atribuțiile acordate Uniunii Tineretului Comunist și Asociațiilor Studenților de a participa activ la conducerea vieții universitare, simțim încrederea unei investiri cu consecințe profunde pentru prezența întregii studențimi la activitatea politică și socială a țării, o satisfacție deosebită, pentru care nu vom pregeta să muncim, să învățăm cu și mai multă sîrguință, cu și mai mult temei.

Cei douăzeci și cinci de ani de libertate și multilaterală înflorire a patriei sînt anii noștri. Le aparținem cu întreaga noastră ființă și — prin ei — aparținem Partidului Comunist Român. Adeziunea noastră la politica partidului este, deci, firească ; ea se conjugă cu mîndria patriotică de a avea în partidul comuniștilor forța conducătoare a destinelor României, militantul cel mai activ al edificării orînduirii noastre socialiste, promotorul celor mai avansate idei în gîndirea și practica socială contemporană, al perfecționării democrației socialiste, al afirmării depline a personalității umane, a principiilor înaintate ale învățăturii marxist-leniniste, ale umanismului socialist.

Integrată organic aspirațiilor noastre istorice de pace și progres social, politica externă a partidului și statului are în noi un reazim pe deplin conștient, convinși fiind de justețea principiilor ei călăuzitoare bazate pe respectarea neabătută a independenței și suveranității naționale, a egalității depline între națiuni și popoare, neamestecului în treburile interne ale altor state, de stimă și respect reciproc. Atașamentul nostru la politica externă a P.C.R. are deplin temei în slujirea cu consecvență de către partidul și statul nostru a intereselor fundamentale ale țării, ale întregului sistem socialist, prin promovarea relațiilor de prietenie cu toate țările socialiste, a colaborării multilaterale cu toate țările lumii în interesul păcii, al instaurării unui climat de destindere și înțelegere între popoare.

Încrederea, atenția deosebită cu care partidul înconjoară tînăra generație, răspunderile de o importanță covîrșitoare pentru viitorul patriei care îi sînt atribuite trezesc în conștiința noastră, a studențimii, dorința nestrămutată de a ne activiza toate resursele și energiile pentru a da acțiunii organizațiilor U.T.C. și asociațiilor o eficiență sporită în sprijinirea procesului de învățămînt, o prezență dinamică în realitatea universitară, pentru desfășurarea unei munci mai intense în scopul însușirii științei și culturii înaintate, pentru formarea noastră ca specialiști de înaltă competență, cu o largă cultură umanistă, o solidă formație filozofică marxistă, militanți activi pentru socialism și comunism.

Adoptînd hotărîrea de a convoca în primăvara acestui an Conferința a VII-a a U.A.S.R., ne angajăm să întîmpinăm acest eveniment important în viața organizației, a studențimii noastre prin rezultate tot mai bune în activitatea profesională și obștească, în munca politico-educativă, astfel încît conferința să constituie o mărturie elocventă a înaltei responsabilități sociale a studenților, a maturității cu care înțeleg să se pregătească pe băncile facultăților pentru a răspunde exigențelor actuale ale economiei, științei și culturii noastre socialiste.

Cuvintele părintești, de caldă și generoasă afecțiune, îndemnurile însuflețitoare pe care nu o dată ni le-ați adresat, tovarășe Nicolae Ceaușescu, au un viu răsunet în inima și conștiința noastră, constituie o chemare la responsabilitate față de viitorul țării, față de condițiile materiale, intelectuale și morale în care ne realizăm ca specialiști, ca cetățeni de nădejde ai patriei. Vă încredințăm că, prin întreaga noastră muncă pusă în slujba progresului multilateral al patriei, vom răspunde activității pilduitoare prin care Partidul Comunist Român își îndeplinește cu abnegație și hotărîre rolul său istoric de conducător al destinelor poporului, chezășie a prezentului și viitorului luminos al națiunii române.

CĂMINELE ȘI CANTINELE ÎN EXAMEN!

O dată cu reluarea cursurilor, pentru căminele și cantinele studențești începe — la inițiativa Ministerului Învățămîntului și a U.A.S.R. — o nouă sesiune-concurs pentru desemnarea căminelor și cantinelor fruntașe pe țară.

Examinatorii (comisia din instituția de învățămînt superior și cea de pe centru universitar) vor trece în revistă :

ÎN CĂMINE :

a) păstrarea ordinii și curățeniei în camere și în spațiile de uz comun ;

b) întreținerea în cele mai bune condiții a instalațiilor, mobilierului și cazarmamentului din dotare ;

c) disciplina și comportamentul studenților (politețea, păstrarea liniștei în cameră, pe coridoare și în sălile de lectură) ;

d) modul de organizare și extindere a autoservirii de către studenți ;

e) preocuparea comitetului studențesc și a administrației pentru înfrumusețarea căminului ;

f) desfășurarea în cît mai bune condiții a activității cultural-educative în cămine, introducerea și extinderea gimnasticii de înviorare ;

g) colaborarea comitetului studențesc cu administrația căminului ;

h) atitudinea de deferență și respect reciproc între studenți și personalul tehnico-administrativ.

ÎN CANTINE :

a) modul de întocmire a meniurilor și respectarea acestora ;

b) cantitatea și calitatea hranei ;

c) contribuția personalului cantinei la aprovizionarea de iarnă și curentă ;

d) păstrarea ordinii și curățeniei în sala de mese, bucătărie, magazii, instalații sanitare, precum și întreținerea în cele mai bune condiții a utilajului, veselei și tacimurilor din dotare ;

e) modul de servire a studenților ;

f) colaborarea comitetului studențesc cu administrația cantinei ;

g) modul de rezolvare a sugestiilor și sesizărilor studenților ;

h) modul în care comitetul studențesc și studenții de serviciu îndeplinesc sarcinile ce le revin ;

i) atitudinea reciprocă dintre studenți și personalul tehnico-administrativ ;

j) relațiile de serviciu ale personalului tehnico-administrativ ;

k) completarea schemei personalului tehnico-administrativ.

Rezultatele bune obținute la această sesiune-concurs vor fi răsplătite de către Comitetul Executiv al U.A.S.R. nu cu note, ci cu premii și distincții, astfel :

PENTRU CĂMINE :

— Un premiu I, constînd din :

— 150 locuri în excursii de 2 zile ;

— obiecte în valoare de 4 000 lei pentru studenții din cămin ;

— suma de 2 000 lei în numerar pentru premierea comitetului de cămin ;

— Un premiu II, constînd din :

— 100 locuri în excursii de 2 zile ;

— Obiecte în valoare de 2 500 lei pentru studenții din cămin ;

— suma de 1 500 lei în numerar pentru premierea comitetului de cămin ;

— Un premiu III, constînd din :

— 50 locuri în excursie de 2 zile ;

— obiecte în valoare de 1 000 lei pentru studenții din cămin ;

— suma de 1 000 lei în numerar pentru premierea comitetului de cămin.

Premiile se acordă separat pentru căminele de băieți și separat pentru căminele de fete.

PENTRU CANTINE :

a) Comitetului studențesc :

— o excursie în străinătate de 7—10 zile pentru președinte ;

— cîte o excursie în circuit prin țară de 7—10 zile și un premiu în obiecte în valoare de 300 lei pentru ceilalți membri ai comitetului ;

b) Personalului tehnic-administrativ :

— cîte un premiu de 1 200 lei pentru administrator ;

— cîte un premiu de 1 000 lei pentru administratorul ajutor ;

— cîte două premii de 800 lei pentru bucătarii șefi și două premii pentru cofetarii șefi ;

— cîte două premii de 600 lei pentru bucătarii ajutori ;

— cîte cinci premii de cîte 500 lei pentru ceilalți salariați din cadrul cantinelor.

La buna desfășurare a acestei sesiuni-concurs va veghea o comisie permanentă formată din reprezentanți ai Ministerului Învățămîntului și ai Comitetului Executiv al U.A.S.R., care în perioada 15 aprilie — 15 mai se va deplasa în toate centrele universitare pentru a urmări modul în care se rezolvă problemele social-gospodărești ale studenților, cît și organizarea și desfășurarea concursului.

Alte amănunte le puteți obține la comitetele U.T.C. și consiliile U.A.S. (A.S.) din instituția de învățămînt superior din care faceți parte.

O jumătate de lună a fost vacanță...

Cupa Politehnica Brașov la schi la a II-a ediție

Sîmbătă și duminică s-a desfășurat pe pîrtia de la Clăbucet cea de a doua ediție a Cupei Politehnica Brașov la schi, la care au participat și cîțiva schiori din Italia și Iugoslavia. La băieți, o impresie excelentă a lăsat brașoveanul N. Crețoi, cîștigător autoritar al ambelor probe. Concurentele de la I.E.F.S. au fost imbatabile, ocupînd în bloc primele trei locuri în ambele probe. Apropo, fetelor din Brașov nu le place schiul ?

Dar să consemnăm ocupanții primelor trei locuri :

Slalom special fete : 1) Judit Tömöry — I.E.F.S. ; 2) Elena Neagoe — I.E.F.S. ; 3) Gizela Moress — I.E.F.S.

Slalom uriaș fete : 1) Liliana Blebea — I.E.F.S. ; 2) Judit Tömöry — I.E.F.S. ; 3) Ioana Bellu — I.E.F.S.

Slalom special bărbați : 1) N. Crețoi — Politehnica Brașov ; 2) Zoltan Hambrik — U. Cluj ; 3) Ion Juncu — I.E.F.S.

Slalom uriaș bărbați : 1) N. Crețoi — Politehnica Brașov ; Ion Juncu — I.E.F.S. ; 3) Maio Agnoli — Italia.

ODĂ PĂMÎNTULUI MEU

Cade pe fiecare palmă a acestui pămînt o oră-regăsire, o oră-emoție, o oră reimplantare. Gîndim noi și gîndește pămîntul. Ne apropiem de inima lui, la pulsul căreia am crescut, îmbrăcați în cuvinte de laudă.

Galați : geografie aparținînd geografiei mari, dinamice. Simbol cu istorie și devenire, explodînd sărbătoarea acestui Azi ireversibil.

Uriaș amfiteatru, în care treptele s-au constituit din vîrstele numărate în anii tineri. Trepte repetate, sfidînd țărmul ros de netemeinicia dintotdeauna a apelor...

„Porți de lut", cîndva, și de soare. Porțile de soare și ape — de oțel — ale Galațiului nou.

★

Și-aici s-a înverșunat cîntecul timpului, și-aici istoria a mușcat amintirile celor vechi. S-au vînturat pe aici pîrjoluri, și dușmani semănîndu-le, evenimente avînd o cadență a lor, imitație sonoră și fierbinte a vecinelor ape...

...Și iarăși pămîntul, acest pămînt sunat și iluminat de marile incendii care au fost — și sînt, spre neagră amintire — cele două războaie, de scînteile ce-au dat vigoare și asprime trecutului revoluționar, croit în lumina cenușie a altor vremuri... Acest pămînt dușmănit de vremuri și de ele iubit, hărăzit să fie conectat — nume și țărînă — la efervescenta care străbate azi țara.

Strălucirea și robustețea lui sînt o devenire consemnată de certitudine printre cuceririle sale.

★

Galațiul de-acum e clădit pe cadrane solare, indicînd toate ora luminii definitiv înnobilate de-un soare altfel răsărit : întîlnire nouă cu veșnicia care durează, îmbogățită din carnea țărînei renăscute.

Miracole fulgeră proaspăta vatră genetică, peisajul nou e complicat și agresiv, tulburînd liniile domoale ale cîmpiei dunărene. Locul vechilor ateliere, însăilate cu naivitatea speranțelor și împovărate de lacrimile falimentare ale neputinței, l-a luat zona industrială de intensă ardență, conjugînd perfecțiunea cu efortul venit de pretutindeni acolo unde gîndurile îndrăznețe se sparg și, din coaja lor, se ivesc ipostazele noi ale realizărilor de neconfundat.

Ceea ce frapează pretutindeni este viteza. Concentrarea. Imaginația pune alături secvențe surprinse altor vremi : oameni cu tălpile goale, ca lutul crăpat, purtînd pe ele însemnul prețului de cretă al muncii lor de o zi... Fiii celor ce s-au strecurat stingheri prin viață sînt purtătorii noilor profesii care au revoluționat industria orașului — imagine a unei puternice lansări a Omului de pe platforma revitalizatoare a socialismului.

★

Combinatul siderurgic : idee aparentă de singurătate plantată într-un teritoriu vast. Apropierea dinamizează peisajul — desen topografic, cu drumuri ce se foarfecă și se adună spre strălucinda comoară de oțel românesc.

...Rostiri sacadate, scurte și precise. Tot atîtea elanuri ale oțelului, ale fontei. Emoție și încîntare : oțelul poate fi proaspăt ! Oțel : lespezi fluide, cu obrazul domestit.

Parcurgem etape ce presupun deja existența unor tradiții.

Pe platforma gigantului din beton și sticlă mișună mii de oameni. Și, pe vatra de altădată a vegetației colindate de vînturi, această populație activă deplasează, zilnic, tone de energie. Tone de tenacitate, de inteligență.

Într-un minut, fluviul de foc al țării primește de aici două tone de oțel — izvor tînăr și puternic între cele care vor împlini României zestrea acestui ultim avînt al cincinalului : 5,5 milioane tone oțel. Oțelul resorturilor care avîntă edificiul României socialiste.

★

Șantierul naval continuă povestea din vechi a locurilor — dialogul, neîncetat o clipă, între pămînt și ape. Aici, la Mila 80 a drumului fără pulbere și oboseală, din arcuri de cerc și hiperbole, din muncă și cifre, și fapte, toate ordonate în creierul șantierului, s-au născut și au prins aripi cargourile de 4 500 tdw, mineralierul de 12 500 tdw... Într-un sfert de veac, tonajul vaselor aici botezate cu nerăbdarea șampaniei a urcat, vertiginos, de la 1 000 la 12 500 tone purtate pe așteptarea Dunării, a mărilor și oceanelor de pretutindeni. Străvechiul port sărbătorește un adevărat export de inteligență, antrenînd în sfera creației capacități ce-au trecut examenul sever al confruntărilor pe plan mondial.

ARMONIILE UNEI ADOLESCENȚE: GALAȚI

Galațiul se hrănește din puterea mîinilor și a minții sale...

★

Ultimii trei ani au consemnat investirea în economie a 7 408 000 lei. Și nu numai atît : energie materială și spirituală ce a operat mutații de esență în structura nouă a orașului : producția actuală o întrece de 20 de ori pe cea din 1948, numărul locuitorilor angrenați în dinamica industriei s-a dublat față de 1960. Galațiul e azi principalul producător de nave cu mare tonaj; aici e consemnată producția unor cantități incredibile altădată la nivelul economiei naționale — de oțel și fontă, laminate, textile.

Cifre... Cifre ce intersectează oriunde destinul adevărat, sentimentele cele mai adînci ale oamenilor ce trăiesc plenar bucuria victoriei în lupta cu timpul.

Peisajul spiritual al noului Galați îmbogățește fluviul incandescent al transformărilor la temperatura entuziasmului studențesc : 3400 de ingineri specializați în construcția de nave și industria alimentară constituie tot atîtea prezente active și stimulatoare în economia țării.

Efervescență a tinereții, conectată de 17 ani la viața universitară românească : două institute de învățămînt superior cu 11 facultăți, cămine, cantine moderne. Peste 3 000 de studenți — existențe reîncercate de seisme — pe drumuri coapte de nenumăratele toamne : biblioteci și laboratoare modern utilate, fulgerate de sclipirea destinelor împlinindu-se. Și de cuvinte mulțumind.

În totul — operații de întinerire a timpului, de transplantare a lui în tipare croite generos vieții de azi.

Tinerețe înseamnă vibrație, ardere, dinamism...

★

Ochiul se încarcă de carnea imaginii concentrată în fluxuri vitale : oameni și case.

Orașul vechi, oamenii și faptele lui, nu le știu decît povestite. Nici o trimitere la vechea realitate, o comparație nu mai rezistă. Fie că-i vorba de dimensiuni, de oameni... De gîndurile, visurile, îndrăznelile lor.

Noaptea, profilul real e desenat fantast. Noaptea, orașul își continuă povestea, în timp și distanță...

Arhitectura e un strigăt. E noua emblemă a Galațiului. Locurile anonime de odinioară au pășit peste crusta incomodă, înscriindu-se în perimetre noi : cele 4 Tigline luptă cu lipsa de relief a așezării, o supun : estetica ține de sensurile și valorile spontaneității, una de zilnice acumulări — blocuri în consistența dantelată a betonului.

Pe planșete, utilul și frumosul își așteaptă transferul între noile dimensiuni urbanistice, cu perspective deschise spre toate punctele cardinale. Spre ochii dăruiți cu imaginile policrome ale tinerelor edificii.

★

Glasuri ce-i compun chibzuit și înduioșat numele : „Dunăre, Dunăre, drum fără pulbere..." Ape zbătîndu-se în tiparul plumbului topit al mișcării de-o viață spre lumină... Și teii, purtătorii de mituri ai tinereții noaste, străjuind acestui imperiu al veșniciei... Nicăieri teii nu-și explodează ca aici mireasma !

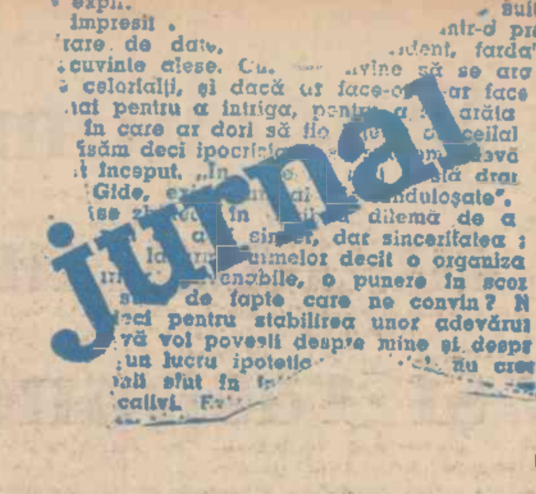
★

În urma trenului scriam cu gînduri fierbinți pe zăpada unei ierni : Galați...

Orașul adolescenței se mută inevitabil la sute de kilometri. Încearcă distanța să-i filtreze înălțările, să le proiecteze clare izbînzi, pe fondul zilei care începe : anul XXV al României socialiste.

Lucian BALCAN

În privința planurilor de construcție a orașelor, socialismul are un drum clasic. Concepția urbanistică este foarte apropiată de cea a cetății grecești. Se construiesc mai întîi imense piețe centrale, dotate cu clădiri de utilitate publică, sînt desenate piscine, avînd în dotare și statui, grădini vaste cu pomi și flori, alei și busturi ale oamenilor iluștri. Se fixează apoi locul palestrei sau al terenului acoperit, cum se spune cu un termen modern, cum ar fi, spre pildă, Floreasca sau, mai recent, noua sală de sporturi din dealul Arsenalului, aflată încă pe planșa arhitecților. Teatrul în aer liber nu lipsește, după cum un Teatru Național, ridicîndu-se sub ochii noștri, își va face apariția în plin centrul orașului. Cartierele comerciale sînt proiectate sub pămînt sau în rezervații speciale, marile hale, depozite de alimente sau de vite vor avea și ele locul în toate unghiurile orașelor. Uzinele sînt retrase spre locuri deschise, unde vînturi puternice primenesc aerul de insinuări nocive. Apar foarte repede mari magistrale, care încep de la intrările în oraș și se termină în vechiul centru. Acolo unde au fost ridicate de la început orașe care nu au existat niciodată, avantajul constructorilor e evident. Au fost croite străzi largi, bulevarde cu buildinguri de 14—20 de niveluri, orientate spre soare, cu peluze de iarbă pentru jocul copiilor și stadioane moderne. Periferiile vechilor așezări devin orășele satelit, dotate cu toate complexele necesare, începînd cu casa de cultură, care poate fi și teatru și cinematograf, după necesități, și cu mari drugstore în care se găsește totul : de la conserve pînă la romanul din Biblioteca pentru toți.

Cum s-ar zice, s-au ars etapele și Bucureștii-Noi sau orașul Gheorghiu-Dej nu este, în concepție, mai prejos decît Brasilia, capitala statului cu același nume. Localitățile balneare, și mă gîndesc la Mamaia, la Eforie Nord, din cauza încărcăturii statuare, au ambiția de a fi Miami-ul nostru sau Cannes-ul Mării Negre. Fantezia arhitectului a avut vaste posibilități și dacă ne gîndim la Mangalia, unde teatrul este decorat mural, exterior, avem imaginea clădirilor mexicane cele mai moderne.

În localitățile montane extinderea modelului de ultimă oră e mai timidă. Hotelurile și gările, aici mă gîndesc la cortul de beton al Predealului, făcut cu mult gust, împrumută, cum e firesc, formele de ferigă ale vegetației din jur. Nu avem încă destule pensiuni, nu înghesuite, nu adunate laolaltă, ci risipite pe coline dulci, adică nesufocînd peisajul, lăsîndu-i lirismul conținut. Ar mai putea fi puse în discuție șoselele alpine de mică întindere, cam puține la număr la ora de față, care ar lega între ele cabanele.

După acest panoramic sumar m-aș întoarce la o veche obsesie a mea în legătură cu orașul București. Proiecte mai vechi, unele încă de pe vremea domnitorilor fanarioți, vorbind despre o sporire a debitului de apă al Dîmboviței, de crearea unui canal larg care ar permite navigația unor vase mijlocii. Nu știu în ce măsură proiectele mai noi au fost sau nu abandonate, dar nașterea unui fluviu care să reflecte marile clădiri mărginașe ar da un spor de frumusețe Capitalei noastre. Debitul debil al rîului de astăzi, mocirlos și trist, mă indispune de cîte ori am ocazia să-i însoțesc mersul leneș și fără farmec.

Bucureștiului îi lipsește de asemenea o colină, pentru că despre mai multe nu poate fi vorba. Actualele ridicări de sol, cum ar fi Dealul Spirii sau Cociocul, sînt cu totul neconvingătoare. Pentru obținerea unui munte artificial lîngă București sau într-o margine a lui, am de multă vreme o idee poate năstrușnică, dar nu lipsită de valoare : la toate barierele și gările, călătorii care intră în Capitală să fie obligați să depună în locuri speciale cîte o cărămidă sau un bolovan. În zece ani am avea muntele dorit, care, învăluit cu pămînt și plantat cu copaci, ar schimba înfățișarea acestui oraș de cîmpie, expus la vînturile Bărăganului. Ideea aceasta mă obsedează de la lectura lui Vitruviu, care, în Tratatul său despre arhitectură, vorbea despre proiectul lui Dinocrate, constructorul Alexandriei, cel ce plănuia să sculpteze muntele Athos, în chip de statuie bărbătească, punîndu-i în stînga o cetate, iar în dreapta o cupă de piatră uriașă în care toate rîurile muntelui ar fi aruncat apa lor.

Recunoașteți că era grandios și că cineva ar merita să reia proiectul, oricît ar părea de hazardat.

Eugen BARBU

Studenţimea noastră – în faţa unor exigenţe şi răspunderi sporite!

Coordonatele generale ale vieţii sociale şi politice în care s-au desfăşurat lucrările recentei Plenare a Consiliului U.A.S.R. sînt conferite de atmosfera de muncă creatoare cu care întregul popor a păşit în al patrulea an al cincinalului, încadrîndu-se activ în procesul dinamic al dezvoltării multilaterale şi impetuoase a societăţii noastre socialiste. Anul 1969, an hotărîtor al cincinalului, marcat de aniversarea unui eveniment memorabil în istoria României — împlinirea unui sfert de veac de la eliberarea de sub jugul fascist — prilejuieşte un amplu bilanţ al profundelor transformări petrecute în societatea noastră, al realizărilor obţinute de întregul popor în înfăptuirea hotărîrilor Congresului al IX-lea şi ale Conferinţei Naţionale a Partidului Comunist Român.

Activitatea politică desfăşurată în întîmpinarea alegerilor de deputaţi în Marea Adunare Naţională şi în organele locale ale puterii de stat, sub egida Frontului Unităţii Socialiste, evidenţiază unitatea moral-politică a întregului popor, aprecierile şi adeziunea sa unanimă faţă de orientarea justă şi consecventă cu care partidul nostru aplică, la condiţiile concrete ale României, adevărurile generale ale marxism-leninismului.

În cadrul vastului program elaborat de Congresul al IX-lea al partidului, un loc deosebit îl ocupă perfecţionarea continuă a şcolii româneşti, factor important al progresului social. Directivele Comitetului Central şi noua Lege a învăţămîntului oferă un cadru optim pentru îmbunătăţirea susţinută a conţinutului şi structurii învăţămîntului de toate gradele, corespunzător cerinţelor complexe ale construcţiei socialiste la nivelul cuceririlor ştiinţei şi tehnicii contemporane. Succesele obţinute pînă în prezent pe linia dezvoltării ascendente a învăţămîntului superior, a creşterii eficienţei lui instructiv-educative au fost evidenţiate elocvent, la Conferinţa naţională a cadrelor didactice, în cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, care afirma : **„Şcoala noastră de toate gradele a pregătit în anii socialismului un puternic detaşament de cadre de specialitate de toate profesiile, de ingineri şi tehnicieni, de muncitori calificaţi care au adus o contribuţie de preţ la soluţionarea problemelor complexe ale construcţiei socialiste, la înflorirea continuă a economiei şi culturii patriei“.**

Pe fondul încrederii şi adeziunii generale a poporului, studenţii ţării noastre îşi afirmă şi cu acest prilej recunoştinţa profundă faţă de atenţia şi grija cu care sînt înconjuraţi, pentru condiţiile optime de studiu şi viaţă create, pentru preocuparea neîncetată a conducerii partidului şi statului nostru în vederea continuei perfecţionări a învăţămîntului de toate gradele, şi privesc cu răspundere deplină datoria ce le revine de a se pregăti temeinic pentru a deveni specialişti de nădejde, cu înaltă calificare, militanţi devotaţi pentru înfăptuirea politicii partidului.

PREGĂTIRE TEMEINICĂ ÎNTR-UN CLIMAT DE MAXIMĂ ŞI UNANIMĂ RESPONSABILITATE

Plenara Consiliului U.A.S.R. şi-a desfăşurat lucrările la sfîrşitul unei prime etape parcurse de şcoala superioară pe calea înfăptuirii Directivelor C.C. al P.C.R. şi a Legii învăţămîntului, o etapă de activitate susţinută, desfăşurată de către toţi factorii care concură la pregătirea viitoarelor cadre de specialişti.

În acest răstimp, organizaţiile Uniunii Tineretului Comunist şi asociaţiile studenţilor au sprijinit acţiunile întreprinse de Ministerul Învăţămîntului şi conducerile institutelor şi facultăţilor pentru aplicarea măsurilor de îmbunătăţire a organizării şi modernizare a procesului didactic şi educativ, popularizînd în rîndul studenţilor spiritul şi măsurile cuprinse în Directive şi în Lege, mobilizînd tineretul universitar la fructificarea cît mai deplină a posibilităţilor noi de instruire şi educaţie. Îndeosebi cu prilejul adunărilor de alegeri au fost explicate măsurile pentru îmbunătăţirea planului de învăţămînt, reducerea numărului de examene, activizarea seminariilor şi alte măsuri privind perfecţionarea procesului de învăţămînt adoptate de către conducerile institutelor şi facultăţilor. Unele organizaţii U.T.C. au iniţiat întîlniri cu rectori, decani şi cadre didactice, în care au fost discutate răspunderile sporite ce revin studenţilor pentru intensificarea studiului individual, măsurile şi metodele practice pentru folosirea judicioasă a timpului disponibil creat prin degrevarea programelor de învăţămînt.

Alegerea reprezentanţilor organizaţiilor U.T.C. şi asociaţiilor studenţilor în senate şi consilii profesorale reprezintă o expresie grăitoare a democratismului învăţămîntului nostru, a încrederii pe care partidul o acordă tineretului studios, a rolului activ pe care studenţimea îl are în viaţa universitară din ţara noastră. Activitatea reprezentanţilor noştri în senate şi consilii a contribuit în general la stimularea interesului organizaţiilor U.T.C. şi asociaţiilor, a colectivelor studenţeşti faţă de problemele ce privesc bunul mers al învăţămîntului, la o mai bună cunoaştere şi rezolvare a preocupărilor şi cerinţelor studenţilor.

Desigur însă că eficienţa şi calitatea muncii organizaţiilor U.T.C. şi asociaţiilor pentru sprijinirea procesului de învăţămînt sînt reflectate direct şi semnificativ în modul în care studenţii îşi îndeplinesc îndatoririle profesionale şi mai cu seamă de rezultatele sesiunii de examene. Din acest punct de vedere, cu toate că n-a fost în posesia unui bilanţ general al sesiunii recent încheiate, plenara a subliniat creşterea faţă de anul trecut a numărului celor care au promovat toate examenele, precum şi numărul mare de studenţi care au obţinut note bune şi foarte bune. În acelaşi timp s-a arătat însă că rezultatele dintr-o serie de institute şi facultăţi scot la iveală unele deficienţe în pregătirea unor studenţi, o slabă responsabilitate a acestora faţă de principala lor îndatorire.

Semnalînd rezultatele nesatisfăcătoare ale primului semestru, trebuie subliniat că a slăbit munca politică a organizaţiilor U.T.C. şi asociaţiilor pentru crearea unei atmosfere de studiu intens, a scăzut preocuparea acestora faţă de pregătirea profesională a studenţilor. Unele organizaţii U.T.C. şi asociaţii nu se mai ocupă pe parcursul semestrului de modul în care studenţii îşi îndeplinesc obligaţiile didactice privind frecventarea cursurilor, pregătirea seminariilor, predarea lucrărilor de casă şi a proiectelor, întocmirea lucrărilor de laborator şi altele. Este sporadică în munca organizaţiilor U.T.C. practica de a dezbate sistematic în colectivele studenţeşti problemele pregătirii profesionale, cazurile de încălcare a disciplinei universitare, lipsa de interes a unor studenţi faţă de seminarii.

Învăţămintele desprinse din deficienţele activităţii desfăşurate de către organizaţiile U.T.C. şi asociaţii în primul semestru, experienţa recentei sesiuni de examene subliniază necesitatea îmbunătăţirii radicale a muncii în perioada care urmează. Sarcinile semestrului al doilea sînt, fără îndoială, mai dificile, ne aşteaptă o sesiune incomparabil mai grea, cu atît mai mult cu cît o bună parte din studenţi vor avea de susţinut numeroase examene restante şi chiar proiecte şi lucrări de laborator din semestrul trecut. La toate acestea se adaugă faptul că, potrivit Directivelor, începînd cu actualul an universitar, în sesiunea din toamnă studenţii vor putea susţine cel mult 3 examene — ceea ce, în lumina experienţei ultimilor ani, presupune eforturi serioase pentru pregătirea şi susţinerea cu succes a sesiunii de vară.

Referatul prezentat plenarei, cît şi participanţii la discuţii au subliniat cu fermitate şi în unanimitate că **sarcina centrală a organizaţiilor U.T.C. şi asociaţiilor în semestrul următor este intensificarea substanţială a muncii politice pentru sporirea răspunderii studenţilor faţă de însuşirea temeinică şi sistematică a cunoştinţelor şi, în primul rînd, faţă de studiul individual. Organizaţiile U.T.C. din ani şi grupe trebuie să acţioneze zi de zi pentru instaurarea unui climat serios de muncă perseverentă, să intervină pe loc în cazul manifestărilor de delăsare şi chiul, să pună în dezbaterea adunărilor — lunar sau ori de cîte ori este nevoie — problemele de învăţătură şi comportare ale utecştilor. Urmărirea sistematică a frecvenţei la ore şi organizarea unor discuţii cu cei care au absenţe repetate, analiza şi dezbaterea periodică a pregătirii seminariilor şi proiectelor, a rezultatelor la lucrările de control, sprijinirea studenţilor care au greutăţi în însuşirea unor discipline sau în viaţa personală, preocuparea pentru modul în care se rezolvă unele sesizări ale studenţilor privind orariile, organizarea consultaţiilor, asigurarea materialului bibliografic, a sălilor de lectură — sînt probleme care trebuie să stea permanent în atenţia organizaţiilor noastre.**

Sîntem martorii activităţii laborioase, complexe, desfăşurate sub conducerea partidului pentru perfecţionarea pe toate planurile a învăţămîntului superior. Ceea ce trebuie să înţelegem cu toţii foarte limpede este că măsurile care s-au luat şi cele ce se vor lua pentru modernizarea procesului de învăţămînt, pentru o planificare mai raţională a activităţilor didactice şi a examenelor nu presupun nicidecum mai puţine eforturi din partea studenţilor. Aceste măsuri urmăresc să dea studenţilor o pregătire fundamentală mai solidă, care să încorporeze ceea ce este esenţial în specialitatea respectivă, să le dezvolte capacitatea de gîndire, să creeze mai mult timp pentru studiul individual, pentru informare şi documentare. Este de la sine înţeles că aceste noi coordonate pe care se situează procesul de învăţămînt presupune obligatoriu şi modificarea radicală a mentalităţii şi atitudinii studentului faţă de învăţătură, un efort personal mult mai intens şi sistematic, o disciplină riguroasă a muncii individuale. Fără aceste schimbări calitative în munca studentului, toate perfecţionările aduse procesului instructiv-educativ, strădania cadrelor noastre didactice vor fi zadarnice. Iată de ce organizaţiile U.T.C. şi asociaţiile trebuie să militeze sistematic pentru ca aceste adevăruri să pătrundă adînc în conştiinţa fiecărui student, să nu tolereze atitudinea acelora care se complac în mediocritate, care se limitează la participarea pasivă la cursuri şi seminarii, care trăiesc într-un cerc de preocupări mărunte, fără pasiune pentru profesia pe care şi-au ales-o.

Dezbătînd aceste probleme, plenara a subliniat totodată că organizaţiile U.T.C. şi asociaţiile trebuie să acorde o deosebită atenţie muncii în rîndul studenţilor din anul I — care în unele institute au obţinut rezultate mai slabe la examene — şi să asigure cunoaşterea de către studenţi a prevederilor noului regulament cu privire la activitatea profesională a studenţilor — care intră în vigoare începînd cu semestrul al doilea. De asemenea, în perioada care urmează, asociaţiile, în colaborare cu catedrele, trebuie să asigure îmbunătăţirea activităţii ştiinţifice studenţeşti, prin diversificarea ei, promovarea acelor forme prin care studenţii să fie înarmaţi cu elementele de bază privind informarea, documentarea şi metodica de cercetare, extinderea legăturilor cu institutele de cercetări şi unităţile productive, desfăşurarea cercetării pe întregul parcurs al anului, aplicarea şi popularizarea lucrărilor valoroase.

CONŢINUT BOGAT, ORIENTARE CLARĂ ŞI O ARIE CUPRINZĂTOARE MUNCII POLITICO-EDUCATIVE !

O privire de ansamblu asupra dinamicii complexe a vieţii universitare reliefează pregnant atitudinea activă a studenţilor faţă de problemele legate de evoluţia societăţii noastre, interesul crescînd manifestat în însuşirea temeinică a politicii partidului şi statului, spiritul de receptivitate şi maturitate în aprecierea fenomenelor vieţii social-politice interne şi internaţionale. Participînd cu entuziasm la marile evenimente politice şi sociale care au polarizat voinţa şi capacitatea de muncă a întregului popor, studenţimea şi-a afirmat deplina adeziune la cauza comună a progresului patriei, profundul ataşament faţă de politica internă şi externă a partidului, forţa conducătoare a naţiunii noastre socialiste.

Atitudinea activă, conştientă a tineretului universitar se reflectă în activitatea practică desfăşurată în institute şi facultăţi, în eforturile susţinute de a se încadra şi a contribui eficient la procesul de modernizare şi perfecţionare a învăţămîntului. Îmbunătăţirea conţinutului ideologic al învăţămîntului, perfecţionarea predării ştiinţelor sociale, legarea mai strînsă a acestora de cerinţele concrete ale construcţiei socialismului, ale societăţii contemporane, s-au bucurat de o largă audienţă din partea studenţilor. În multe facultăţi, sub îndrumarea cadrelor didactice, studenţii participă mai activ la seminariile şi dezbaterile politice, contribuind la realizarea unei atmosfere prielnice confruntărilor principiale de idei, formării convingerilor politice ferme — atribute indispensabile ale intelectualilor comunişti.

Factor important al procesului instructiv-educativ, organizaţiile U.T.C. s-au străduit să contribuie mai eficient la activitatea de educare comunistă a studenţilor, printr-o colaborare susţinută cu cadrele didactice şi conducerile institutelor şi facultăţilor. Pe linia tradiţiilor muncii politice a organizaţiilor de tineret, au fost continuate informările politice periodice şi întîlnirile cu personalităţi ale vieţii noastre publice, remarcîndu-se în acelaşi timp un proces pozitiv de găsire a unor forme şi mijloace noi, care răspund într-o măsură sporită cerinţelor studenţilor de a cunoaşte şi aprofunda politica internă şi externă a partidului şi statului nostru, aspectele esenţiale ale vieţii politice internaţionale. Astfel, s-au impus atenţiei iniţiativa Comitetului U.T.C. al Universităţii Bucureşti care a organizat în luna noiembrie seminarul „Socialismul şi democraţia“, apariţia în unele facultăţi ale universităţilor din Bucureşti şi Cluj şi la A.S.E. a unor cercuri de dezbateri politice şi filozofice, precum şi unele acţiuni interesante întreprinse în cadrul ateneelor studenţeşti din Craiova şi Timişoara.

Subliniind aspectele pozitive ale activităţii politico-educative desfăşurate de organizaţiile U.T.C. şi asociaţii, plenara a arătat, în acelaşi timp, că această activitate trebuie concepută ca o parte integrantă a procesului de plămădire a personalităţii viitorului specialist, om cu un larg orizont de cultură, înzestrat cu capacitatea de a selecta în mod judicios din bogăţia de cunoştinţe, de probleme şi fenomene care-l solicită ceea ce e util afirmării aptitudinilor sale creatoare, realizării sale armonioase, virtuţilor sale de militant pentru societatea socialistă, la făurirea căreia este chemat şi pregătit să participe. Conexiunea firească între pregătirea de specialitate şi formarea unei solide culturi marxiste ne atrage atenţia asupra opticii înguste în virtutea căreia pregătirea politico-ideologică este redusă uneori la însuşirea unor cunoştinţe generale despre socialism, a unor elemente disparate de filozofie marxistă.

Misiunea de mare răspundere pe care o are şcoala şi, în colaborare cu ea, organizaţiile noastre de tineret de a pregăti schimbul care să ducă mai departe făclia progresului, să continue cu succes măreaţa operă de construire a socialismului şi comunismului în ţara noastră se poate realiza pe deplin numai înţelegîndu-se clar că **a educa în spirit comunist tineretul înseamnă** — după cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu recent, la Conferinţa naţională a cadrelor didactice — **să îmbini armonios cele două laturi fundamentale, inseparabile ale educaţiei : pe de o parte, asigurarea unei cunoaşteri ştiinţifice proprii contemporaneităţii, însuşirea chintesenţei ştiinţelor moderne, a unei formaţii profesionale de anvergură şi, pe de altă parte, asimilarea unei vaste culturi generale umaniste, studierea sistematică a concepţiei materialist-dialectice cu ajutorul căreia viitorul intelectual să în-**

țeleagă perspectivele și sensul dezvoltării istorice, imperativele majore ale vremurilor noastre.

Este, de aceea, necesar ca organizațiile noastre să militeze neîncetat pentru menținerea trează a conștiinței datoriei studenților față de creșterea exigenței în pregătirea și participarea activă la toate formele de învățămînt care contribuie la configurarea personalității lor politice și, în primul rînd, la studiul aprofundat al științelor sociale.

Criticînd o serie de deficiențe care mai împiedică realizarea unei informări multilaterale și operative a studenților asupra problemelor politice la zi, Plenara Consiliului U.A.S.R. a discutat totodată pe larg despre ateneele studențești. Plenara a apreciat că aceste forumuri de informare multilaterală a studenților nu reușesc încă să-și îndeplinească menirea, deoarece în aproape toate cazurile ele nu reprezintă decît un mozaic de conferințe, o însumare eclectică de activități mai mult sau mai puțin interesante, din care lipsesc tocmai manifestările politice pentru care au fost create.

Pentru a ajuta sistematic studenții să cunoască și să înțeleagă principalele evenimente interne și internaționale este necesar să se îmbogățească tematica informărilor politice lunare, organizate îndeosebi la nivelul facultăților ori grupat pe mai mulți ani de studiu. În perioada imediat următoare se impune, de asemenea, revederea atentă a programelor tuturor ateneelor studențești, în cadrul cărora pe prim plan să se situeze problemele actuale ale vieții economice, sociale, ideologice din țara noastră, poziția partidului și statului față de problemele majore ale contemporaneității. Totodată, în preocupările ateneelor va trebui să-și găsească în continuare loc un cerc larg de probleme științifice, culturale și artistice cerute de studenți.

Îndeplinirea obiectivului fundamental al procesului instructiv-educativ — formarea comunistă a studenților, înțeleasă ca unitate inseparabilă a ridicării nivelului general de cunoștințe de specialitate și a însușirii concepției materialist-dialectice — impune organizațiilor U.T.C. o mai mare chibzuință asupra formelor și metodelor de muncă, o perspectivă clară a activității de educare politică a studenților. **Întreaga activitate politico-educativă desfășurată de către organizațiile U.T.C. și asociații trebuie să contribuie nemijlocit la dezvoltarea conștiinței socialiste a studenților, la înțelegerea îndatoririlor civice și morale ce le revin, la cultivarea exigenței colective față de pregătirea politică și profesională, față de comportarea în societate.**

Organizațiile U.T.C. trebuie să militeze activ pentru educarea tineretului universitar în spiritul patriotismului socialist, al dragostei față de partid, forța politică conducătoare a societății noastre, al respectului față de clasa muncitoare și făuritorii bunurilor materiale și spirituale, urmărind dezvoltarea trăsăturilor proprii tinerilor constructori ai societății noastre socialiste.

Cu multă atenție și îndelung a stăruit recenta Plenară a Consiliului U.A.S.R. și asupra activității cultural-artistice, care a cunoscut în ultima perioadă o largă dezvoltare. În acest an universitar au fost înființate noi cluburi în institute și în cadrul caselor de cultură, au apărut noi cenacluri literare, au sporit numărul și varietatea spectacolelor studențești, întregindu-se astfel imaginea preocupărilor multilaterale ale tineretului nostru universitar, care are astăzi la dispoziție o puternică bază materială pentru desfășurarea activității culturale și artistice, un cîmp larg de afirmare a talentelor și elanului specific tinerei noastre generații.

În aproape toate centrele universitare activează în prezent formații folclorice, de teatru și muzică ușoară care au susținut spectacole apreciate de studenți în cadrul festivalurilor tradiționale, la casele de cultură și cluburile din instituții și facultăți. În primul semestru, formațiile artistice studențești de la București, Iași, Cluj, Oradea și Baia Mare au efectuat deplasări în centre muncitorești și în comune, afirmînd bogăția artei interpretative studențești.

Una din trăsăturile semnificative ale activității noastre în acest domeniu este manifestarea inițiativei studenților, apariția unor forme și căutări novatoare în activitatea artistică, multe din ele reușite, ceea ce a determinat participarea mai largă a studenților la acțiunile cultural-distractive inițiate de organizațiile U.T.C.

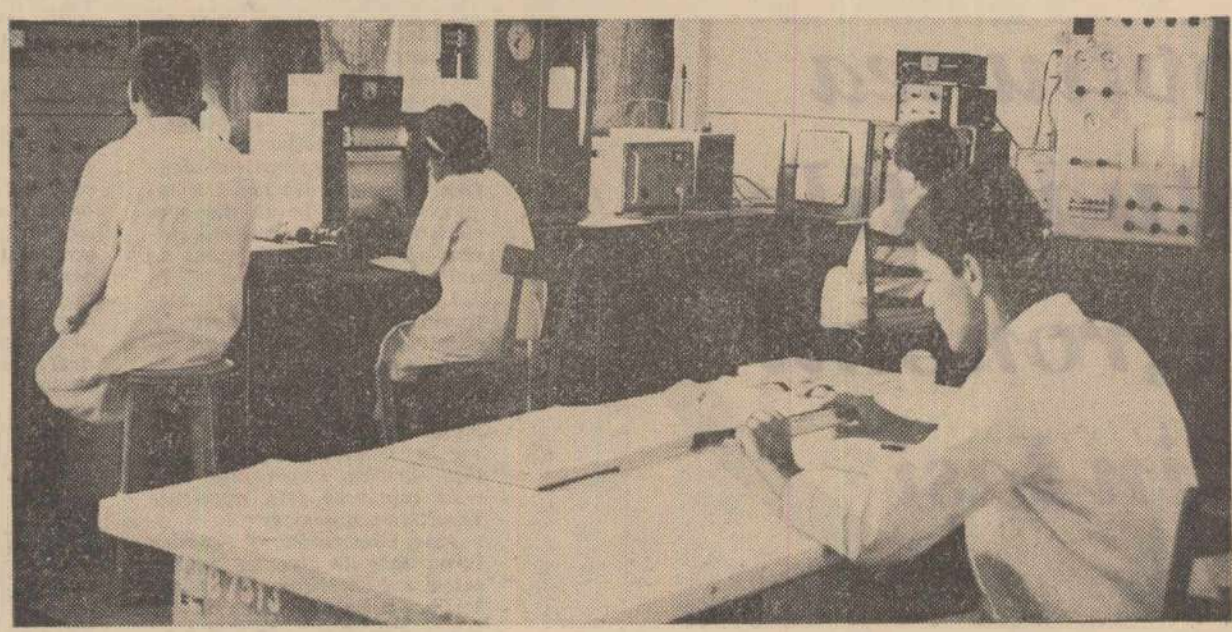
Subliniind aceste realizări, participanții la plenară au arătat în același timp că în activitatea culturală mai există încă o seamă de deficiențe care reclamă mai multe eforturi, mai multă exigență și mai mult discernămînt. Apreciind receptivitatea cu care casele de cultură și cluburile au primit în acest an o seamă de inițiative studențești, plenara a apreciat, totuși, că se constată o superficialitate în selecționarea acestora, o scădere a exigenței față de conținutul și orientarea unor manifestări și programe ale formațiilor de teatru, muzică ușoară ș.a.m.d.

Deficiențele constatate se datoresc în primul rînd îngăduinței pe care comitetele U.T.C. din centrele universitare au manifestat-o față de fenomenele negative din activitatea caselor de cultură, precum și tendinței unor conduceri ale caselor de cultură de a se sustrage îndrumării comitetelor U.T.C.

În perioada care urmează, Comitetul Executiv, în strînsă colaborare cu Ministerul Învățămîntului, trebuie să desfășoare un control sistematic asupra activității caselor de cultură și cluburilor studențești, să sprijine îmbunătățirea programelor și acțiunilor organizate în aceste instituții. De asemenea, este necesar să se întărească răspunderea comitetelor U.T.C. pe centre universitare pentru întreaga activitate, pentru orientarea și conținutul tuturor acțiunilor organizate la casele de cultură și cluburi. Comitetele U.T.C. din centrele universitare și institute, stimulînd în continuare spiritul de inițiativă al studenților în organizarea acțiunilor culturale, sînt datoare să manifeste exigență ideologică și să nu permită orientări artistice unilaterale sau vehicularea unor idei străine concepției noastre despre artă.

Continuînd o frumoasă tradiție a centrelor noastre universitare, organizațiile U.T.C. și asociațiile studenților trebuie să dezvolte în viitor o legătură mai strînsă cu activitatea culturală a organizațiilor U.T.C. din întreprinderi, de la sate, din școli, să pregătească în comun festivaluri, programe cultural-artistice și alte acțiuni care să ducă la cunoașterea reciprocă a preocupărilor muncii și vieții lor.

De multă atenție s-a bucurat, atît în referatul prezentat plenarei cît și în dezbateri, presa studențească. Despre revistele studențești apărute pînă acum în 21 de institute s-a vorbit pe larg și în cunoștință de cauză, scoțîndu-se în evidență sarcina acestor publicații editate de organizațiile U.T.C. și asociații de a deveni oglinzi fidele ale vieții și activității studenților respectivi, de a asigura informarea cititorilor lor asupra activității profesionale, politice și obștești din institute, asupra preocupărilor creatoare ale tinerilor pe care îi reprezintă. Referindu-se la „Viața studențească", plenara a apreciat rolul acesteia în munca de educare și informare a studenților, evidențiind unele realizări înregistrate pe această linie în ultimul timp și a făcut, totodată, recomandări pentru a spori caracterul militant, combativ și critic al revistei. În acest sens, plenara a adresat serioase critici unor organizații U.T.C. și unor foruri din Iași, Galați și București, care manifestă o atitudine refractară față de criticile îndreptățite formulate la adresa lor în paginile „Vieții studențești". De asemenea, Plenara Consiliului U.A.S.R. a făcut unele precizări utile privind îmbunătățirea în continuare a conținutului și profilului revistei „Amfiteatru".

ASOCIAȚIILE STUDENȚILOR ÎN PRAGUL UNEI AMPLE CONFRUNTĂRI CU IMPORTANTELE LOR ÎNDATORIRI

Luînd în discuție problemele muncii social-gospodărești, Plenara Consiliului U.A.S.R. a arătat că, în primul semestru, asociațiile au participat mai activ la buna gospodărire a căminelor și cantinelor, au exercitat cu mai multă exigență controlul obștesc. Organizarea adunărilor studențești pentru alegerea comitetelor de cămin și cantină s-a dovedit o măsură utilă pentru sporirea răspunderii și întărirea muncii acestor organisme studențești.

S-a precizat, însă, că activitatea asociațiilor noastre în domeniul social-gospodăresc nu este încă la nivelul responsabilității și drepturilor ce le-au fost conferite privind participarea la folosirea judicioasă a mijloacelor materiale destinate asigurării condițiilor de trai.

Pe baza numeroaselor propuneri făcute de centrele universitare, Comitetul Executiv și Ministerul Învățămîntului au elaborat noile regulamente de cămin și de cantină, în care se stabilesc cu claritate drepturile și îndatoririle studenților, răspunderile administrației, precum și atribuții și responsabilități mult mai largi ale comitetelor studențești. În acest fel se creează condiții mai bune pentru intensificarea activității social-gospodărești a asociațiilor, pentru întărirea ordinii și disciplinei în cămine și cantine, pentru exercitarea eficace a controlului obștesc de către organismele studențești.

Comitetele de cămin trebuie să desfășoare o activitate susținută în vederea mobilizării studenților la respectarea normelor de conviețuire în comun, a ordinii și disciplinei, să ia, împreună cu directorii educativi, măsuri pentru asigurarea condițiilor corespunzătoare de odihnă și studiu, să organizeze controlul obștesc, să cunoască și să rezolve operativ sugestiile și sesizările studenților.

Comitetele de cantină și studenții de serviciu au datoria să se ocupe sistematic de exercitarea controlului obștesc asupra tuturor fazelor de pregătire și servire a mesei, asupra păstrării și consumului alimentelor, să participe cu regularitate la întocmirea meniurilor, să urmărească și să rezolve operativ, împreună cu administrația și conducerea institutului, sesizările și sugestiile studenților.

Consiliile U.A.S. din centre universitare și institute au datoria să facă la începutul semestrului o analiză serioasă a muncii comitetelor de cămin și cantină, să le instruiască temeinic cu sarcinile ce le revin, să ia măsuri, acolo unde se simte nevoia, pentru întărirea acestor organisme cu cei mai buni și activi studenți.

★

În conformitate cu prevederile Statutului asociațiilor studenților, Plenara Consiliului U.A.S.R. a hotărît ca **în perioada 5—30 martie a. c. să aibă loc adunările și conferințele de dare de seamă și alegeri ale asociațiilor și uniunilor asociațiilor studenților din facultăți, institute și centre universitare, iar la mijlocul lunii aprilie să fie convocată cea de a VII-a Conferință a U.A.S.R.**

Adunările și conferințele vor dezbate, multilateral, activitatea desfășurată de la ultimele alegeri, precum și sarcinile studenților și asociațiilor pentru înfăptuirea prevederilor Directivelor C.C. al P.C.R. și ale Legii învățămîntului. O atenție deosebită se va acorda, în cadrul dezbaterilor, modului în care studenții folosesc posibilitățile create de perfecționarea procesului de învățămînt pentru studiul individual, preocupării asociațiilor pentru întărirea răspunderii studenților față de pregătirea profesională și întărirea disciplinei universitare.

Conferința a VII-a a U.A.S.R. va constitui un moment însemnat în viața studențimii noastre, a organizațiilor U.T.C. și asociațiilor studenților din întreaga țară. Semnificația ei este amplificată de condițiile social-politice în care are loc, de avîntul întregului nostru popor, angajat în înfăptuirea prevederilor celui de-al IV-lea an al cincinalului, hotărît să întîmpine cea de a 25-a aniversare a eliberării patriei și Congresul al X-lea al partidului cu noi realizări în sporirea avuției materiale și spirituale a patriei. Conferința se desfășoară într-o perioadă cînd învățămîntul nostru se află într-un proces dinamic de înnoire și dezvoltare, de aplicare largă și creatoare a prevederilor Directivelor Comitetului Central și a Legii învățămîntului.

Împărtășind opinia tuturor membrilor Consiliului U.A.S.R, a întregului activ studențesc, plenara a afirmat hotărîrea unanimă de a situa dezbaterile conferinței la înălțimea momentului în care se desfășoară, a încrederii pe care partidul o acordă studențimii și organizațiilor noastre. **Conferința trebuie să constituie o mărturie elocventă a înaltei responsabilități sociale a studenților, a maturității cu care înțeleg să se pregătească pe băncile facultăților pentru a deveni specialiști de nădejde ai economiei, științei și culturii noastre socialiste.**

Organizațiile U.T.C. și asociațiile au datoria de a asigura o mai largă mobilizare a întregii studențimi în activitatea profesională, politică și culturală, astfel încît să întîmpine conferința cu un bilanț bogat de realizări în toate domeniile.

Semestrul care urmează va constitui, desigur, pentru organizațiile noastre și activul studențesc, o perioadă de muncă intensă, care va cere din partea tuturor eforturi susținute, o judicioasă organizare a numeroaselor acțiuni viitoare. Subliniind că studențimea noastră se află în fața unor exigențe și răspunderi sporite, Plenara Consiliului U.A.S.R. și-a manifestat convingerea că **toate organizațiile U.T.C. și asociațiile, activul nostru studențesc vor manifesta un înalt spirit de răspundere, vor munci cu pasiune și elan pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor încredințate de partid, pentru a contribui la perfecționarea continuă a școlii noastre superioare, la formarea unor intelectuali cu o temeinică pregătire profesională, militanți activi pentru cauza socialismului în patria noastră.**

Din cronica realizărilor învățămîntului superior

SĂ FIM PATRIA! opțiunea studenților agronomi din Iași

- Un institut care își serbează semicentenarul
- 4150 de absolvenți, pe ogoarele patriei
- Rezultate excelente în producție
- Patru facultăți cu 1 520 de studenți
- 1 060 de bursieri și 1 300 de locuri în cămine moderne
- 21 de catedre în care activează 186 cadre didactice
- 68 de laboratoare și o stațiune experimentală didactică proprie
- 95 000 de volume în biblioteca institutului
- În ultimii doi ani, 7 construcții noi oferă studenților spații ultramoderne de învățămînt

Cele mai noi amintiri

Nu sînt nici șase luni de cînd am vizitat ultima oară complexul așezămînt al Institutului agronomic din Iași. Mi s-au întipărit atunci în memorie cele mai noi construcții care fuseseră date în folosință studenților agronomi, clădirile moderne ale Facultății de horticultură, căminul și cantina cea nouă, clubul studențesc. Azi, cînd vizitez iarăși fieful prietenilor mei din dealul Copoului, constat cu surprindere fața schimbată a locurilor. Clădirilor noi și foarte noi li s-au adăugat altele încă mai noi, obrazul țepos al pămîntului se răsucește și el înspre cer, brăzdat ca de o nedumerire : oare cît mă vor mai răscoli oamenii aceștia cu proiectele și cu construcțiile lor ?

În dreapta și-n stînga șoselei și-au ridicat frunțile de cristal pavilioanele ultramoderne ale Facultății de zootehnie, clinicile aerate ale Facultății de medicină veterinară.

De undeva, dintre căminele adîncite în studiu, zîmbește tonic, reconfortant, silueta suplă a noii săli de sport, prima sală de sport a studenților ieșeni, iar între vechile corpuri de clădire ale institutului își înalță umerii semeți cele mai noi pavilioane care au fost puse la dispoziția studenților agronomi, pavilionul de mecanizare și pavilionul de chimie, în care este, de altfel, instalată și una din secțiile bibliotecii.

Conf. Dumitru Roșca, *decanul Facultății de agronomie, mă însoțește și-mi dă explicații amănunțite cu privire la fiecare din noutățile care au survenit și survin în permanență în dotarea institutului, în viața sa științifică. Cînd îi mărturisesc mirarea mea în fața acestui iureș constructiv, zîmbește obișnuit cu uimirile oaspeților : „Nici noi, cei care stăm zi de zi în institut, nu ne mai cunoaștem bine locurile, atîta s-a construit, mai ales în ultimii doi ani.*

Important este că toate aceste construcții reprezintă, dincolo de latura lor spectaculară, un cadru de mare utilitate practică pentru studenții noștri".

Într-adevăr, spre deosebire de vizitatorii predispuși să memoreze doar aspectul exterior al celor mai noi spații de învățămînt din Iași, cei ce dau viață acestor spații, studenții și profesorii Institutului agronomic, percep mai mult aspectele funcționale ale acestora. Argumentul afirmației de mai sus îl constituie prezența lor cotidiană și prelungită în noile laboratoare, biblioteci, în seră și pe cvartalele stațiunii experimentale didactice.

„De-abia îi pot scoate seara din bibliotecă", îmi spune una dintre bibliotecare, și din falsa ei supărare desprind mulțumirea pentru pofta de studiu a agronomilor ieșeni, satisfacția tuturor celor care deservesc acest gigantic palat al științelor agricole, acest element mobil, al unui mare complex în care sînt pregătiți cei ce vor dirija mîine agricultura românească.

„Îmi umplu clondirul cu sete"

Sus, în Copou, departe de efervescența zgomotoasă a Iașului industrial, pulsează în liniște o viață intensă, se agită, gîndesc și creează oameni veniți aici din toate colțurile țării să strîngă și să ducă înapoi, îmbogățită de propria cunoaștere, știința pămîntului, știința roadelor bogate.

„Îmi umplu clondirul cu sete / Din băutura necunoscutului", mărturisește, ca pe o profesiune de credință, unul dintre poeții institutului, studentul Petre Nereanu.

Prorectorul institutului, prof. univ. Gheorghe Timariu, evoca, nu fără o justificată mîndrie, rezultatele bune și foarte bune obținute de studenții agronomi din ultimul an universitar : 66 la sută dintre studenți au obținut calificative între 7 și 10, dovedind grăitor adevărul cuprins în cuvintele poetului.

Toți studenții Institutului agronomic ieșean se remarcă prin seriozitatea cu care caută să-și apropie cele mai noi date privind știința pe care au îndrăgit-o, prin pasiunea și perseverența cu care aplică aceste date în lucrările științifice sau în lucrările de diplomă, prin ingeniozitatea cu care caută și găsesc soluții adecvate pentru multe din problemele concrete ale producției.

Calitatea pregătirii studenților agronomi din Iași i-a impus, de altfel, în atenția specialiștilor din agricultură, făcînd să fie solicitați intens de unitățile productive. În I.A.S.-uri, C.A.P.-uri, în stațiunile experimentale agricole, absolvenții Institutului agronomic ieșean au dobîndit repede aprecierea valorilor umane și științifice pe care le reprezintă, ajungînd în scurtă vreme la conducerea unor unități agricole importante care s-au remarcat prin excelente rezultate economice.

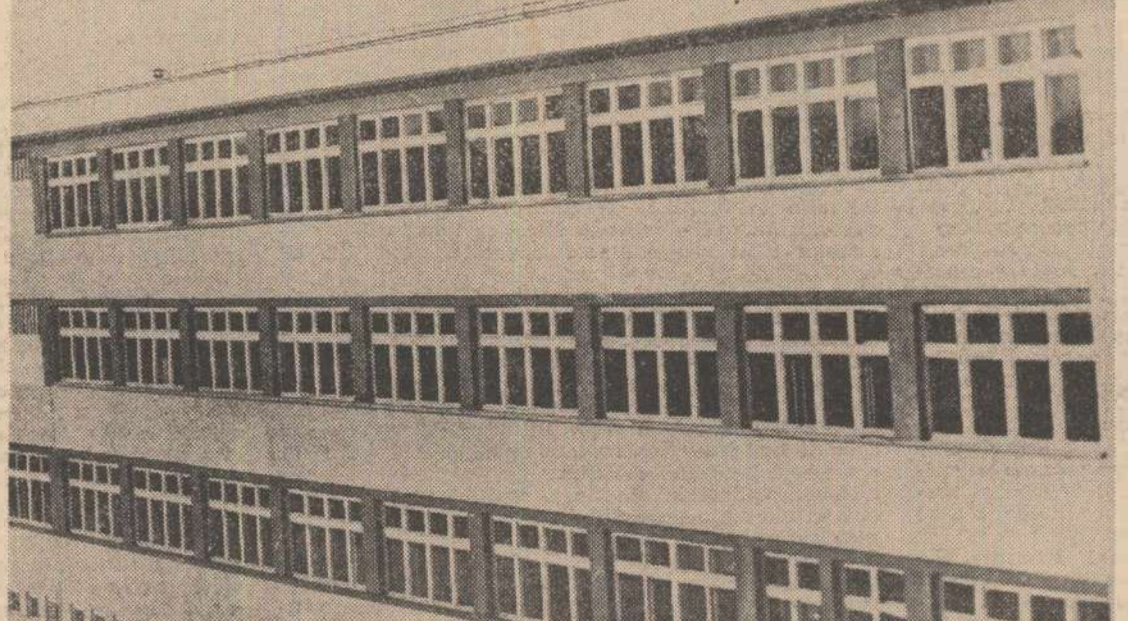
Ioan Gheorghiu a condus în calitate de director activitatea muncitorilor, mecanizatorilor și inginerilor de la I.A.S. Războieni, deținătoarea steagului de fruntașă pe țară pe anul 1967 ; Constantin Secrieru conduce un alt I.A.S. cu rezultate deosebite, I.A.S. Bîrlad, iar Popa Fană este directorul Stațiunii experimentale din Chișcani. Toți acești absolvenți și-au demonstrat încă în timpul facultății calitățile de buni organizatori, setea de cunoaștere, dorința de a participa efectiv la ridicarea producției agricole.

Pe aceleași coordonate se situează, de altfel, și întreaga activitate a studenților, profund ancorați în problemele practicii, probleme care sînt prezente în fiecare lucrare științifică realizată în cercurile studențești, în fiecare lucrare de diplomă.

Spicuim aici doar cîteva dintre titlurile unor lucrări de diplomă orientate spre rezolvarea, în conformitate cu cele mai recente date ale științei agricole, a unor probleme practice din unitățile productive.

Astfel, Constantin Săicu a realizat o excelentă lucrare, continuîndu-și cercetările începute în cadrul cercului de Agrochimie. „Folosirea rațională a îngrășămintelor la orzoaică" — notată cu 10 la examenul de stat — conține idei valoroase, utile, precum și rezultatele unor experimente practice pe baza cărora s-au conturat concluzii extrem de prețioase pentru producție, posibilități de obținere a unor economii însemnate și a unor cantități sporite de produse la hectar. „Actualmente, fostul nostru coleg Costel Săicu își desăvîrșește cercetările în cadrul Stațiunii experimentale agricole Suceava", îmi spunea unul din bunii săi prieteni, studentul și poetul Adrian Copacinschi.

Cu toate că este intens angrenat în frămîntările ultimei sale sesiuni, Adrian, un vechi colaborator al revistei noastre, n-a pregetat să mă însoțească pentru a-mi evoca în cuvinte sincere, străbătute de o undă lirică proprie, cîteva din marile personalități „studențești" ale institutului, cîțiva dintre cei cu care s-a legat într-o prietenie pe viață, într-o prietenie bazată pe prezența comună în oceanul agitat al cunoașterii. Gheorghe Țurcănașu, Constantin Suficeanu, Teodor Popovici, Mircea Naghi, cîteva nume în dreptul cărora asprele statistici profesionale au consemnat zîmbind nesfîrșite șiruri de zece, cîțiva dintre „oamenii de aur" care se afirmă din plin, încă din primii ani de la absolvire, pe ogoarele frămîntate ale patriei. Lucrările lor de diplomă vizează mai buna organizare a producției în diverse unități agricole, obținerea unor roade mai bogate, de calitate superioară.

Profesorii noștri, oamenii...

Am stat de vorbă cu mulți dintre studenții Institutului agronomic. Și dintre cei de 10, și dintre ceilalți, ba chiar cu cîțiva repetenți.

Mi s-a părut simbolic tonul comun cu care au vorbit despre profesorii lor, mi s-a părut neasemuit de grăitoare lumina care se aprindea în ochii fiecăruia atunci cînd, întrebîndu-i la ce profesor țin cu deosebire, mi-au răspuns, fără excepție : „La toți !"

Adrian mi-a dat explicația acestui răspuns unanim :.

„Profesorii noștri sînt niște frați mai mari, niște prieteni mai puternici și mai buni decît noi, niște oameni așa cum am vrea să fim. Ei reprezintă, deci, o calitate mai mult decît noi, care prin tot ce facem azi, prin acumulări și proiecte, prin fapte și idei, abia tindem să devenim oameni, oameni în adevăratul înțeles al cuvîntului".

Într-adevăr, cadrele didactice ale Institutului agronomic sînt omniprezente în viața științifică a țării, sînt angrenate plenar în îmbunătățirea producției agricole, în efectuarea unor cercetări fundamentale și aplicative destinate perfecționării acestei ramuri de bază a economiei naționale. Sutele de comunicări științifice făcute de cadrele didactice la simpozioane și congrese de specialitate din țară, comunicările și conferințele apreciate deopotrivă la congresele internaționale de la Paris, Milano, Budapesta, Moscova sînt tot atîtea dovezi grăitoare ale prestigiului și autorității științifice de care se bucură profesorii agronomi din Iași.

Cadrele didactice își justifică, prin realizările zilnice, prin prezența dinamică în miezul aprins al construcției societății socialiste, admirația și dorința de a-i urma a discipolilor, sînt un îndemn permanent pentru fiecare dintre studenții institutului la autodepășire, la autocunoaștere, la perfecțiune, la înscrierea plenară pe coordonatele epocii noastre.

Un timp nou, prezentul continuu

Cele cîteva zile petrecute în calitate de oaspete al agronomilor ieșeni m-au îndemnat să cred că trebuie introdus și în gramatica noastră un timp nou, un timp necesar al diatezei active. Prezentul continuu...

Pentru că întreaga activitate a studenților agronomi se înscrie în limitele acestui timp, ale timpului perpetuu, ale timpului creator al epocii noastre. Pentru că fiecare gînd și fiecare gest al lor semnifică înscrierea lor în prezent, într-un prezent dinamic, conștient, lucid, într-un prezent totuși entuziast, tineresc, într-un prezent care e altul în fiecare clipă, care e tot mai bun, mai bogat, mai inteligent.

E un prezent al devenirii.

Al devenirii noastre, a tuturor...

Ov. PĂUN

IPOSTAZELE POETULUI

Anii tineri prin furtuni de brand / I-am purtat în moletiere rupte / Şi-am răzbit fasciştii la Carand / Şi la Şebiş am răzbit în lupte // Inima, de-atunci, îmi dă îndemn — / Tînără şi roşie vioară — / Strălucirea vremii s-o însemn / Şi să cînt în stihuri scumpa-mi ţară // Dulce grai de cîmp şi de colnic / M-a-nvăţat uncheşul meu : ţăranul. / De aceea m-am tocmit de mic / Ucenic la tata Sadoveanu // Printre alţii, în acest tumult, / Trec adesea nebăgat în seamă. / Dar eu ştiu — şi mă-ncălzeşte mult — / Că mă vrea poporul, că mă cheamă — *astfel îşi întrevedea Victor Tulbure destinul poeziei sale prin 1955, dacă nu mă înşel, într-o „prezentare" la cea mai bună din cele 23 de culegeri de versuri ale sale, cîte sînt înscrise pe coperta recentei antologii purtînd titlul cărţii de debut* — Vioara roşie. *Pe atunci era acreditată opinia mai mult reală decît oficială că „vioara sa roşie" se afirmase ca prima vioară a liricii tinere din primul deceniu postbelic. Un binemeritat şi prestigios premiu de stat, alături de Tudor Arghezi, avea să-i consacre această carieră poetică ce se anunţase atît de strălucit.*

Şi totuşi mai curînd modestia ostaşului care-şi îndeplineşte anonim datoria decît timorarea în faţa valului poetic ce avea să-l impună pe Labiş îl îndemna să rămînă fidel crezului său poetic şi civic cunoscut: Rîndul mi-e tîrziu la fericire. / Poate n-am s-o aflu niciodată... / Arma, înc-o ţin în cumpănire, / Palma încă mi-e de ger crăpată // Plimbe-şi alţii-n căile lactee / Tînguirea, jalea, nenorocul. / Eu rămîn în primele tranşee : / Mi-s acolo laurii şi locul // Cel din urmă voi veni la masă / Chiar de n-or mai fi pe ea pahare — / Dar de-i dat s-ajung poet de clasă, / Am să fiu al clasei muncitoare.

Culegerea antologică şi într-un fel jubiliară (apărută la 20 de ani de la debutul său editorial) dă în ansamblul ei cîştig de cauză acestei nobile aspiraţii, încetăţenită dintru începuturi în conştiinţa unei poezii care şi-a propus înainte de toate drept ţel „creşterea limbii româneşti şi-a patriei cinstire". Nu puţine dintre „laudele", foarte multe de altfel, închinate de Victor Tulbure patriei s-au clasicizat aproape, sînt nelipsite de la sărbătorile zilnice ale ţării, revin, ca laitmotive în tot ceea ce exprimă cu sinceritate, familiar şi solemn totodată, sentimentul nostru patriotic.

Una din explicaţiile acestei rapidităţi şi statornicii cu care s-a comunicat lirica sa patriotică stă de bună seamă în puterea ei de a găsi cele mai adesea o formulă memorabilă, aforistică pentru un gînd care plutea neexprimat pe buzele tuturor. Poezia intitulată atît de sugestiv „Vatra fericirii" *reia în cele patru strofe acelaşi vers* — În lume nu-s mai multe Românii — *conferindu-i de fiecare dată un sens tot mai profund revelator, pentru ca în final să conchidă :* În lume nu-s mai multe Românii / Ci una doar, şi-aceea ne e ţara.

Din pledoaria noastră s-ar putea deduce că fecundul autor — care şi-a înmănuncheat recent o parte însemnată din lirica sa, fiind şi prea generos cu unele compuneri facile, efemere, dar şi nedrept cu unele piese care au intrat în conştiinţa noastră (Versuri dintr-o duminică, *între altele), păstrîndu-şi nealterată vibraţia romantică a anilor cînd au fost scrise — ar fi un cîntăreţ monocord. Lectorului cît de cît atent Victor Tulbure i se relevă în cîteva ipostaze enunţate chiar de versurile sale de debut, care în mod surprinzător se disting printr-o mare prospeţime şi viabilitate.*

Sînt pe drumul ţării călător, pretutindeni sînt la mine-acasă — *ipostaza aceasta cunoaşte poate ca cea mai aleasă ilustrare a ei în ciclul „Jurnal de călătorie", dar şi într-o seamă de cîntece de ţară ce ni-l evocă pe Şt. O. Iosif, cum cu dreptate s-a mai spus:* Şapte dealuri brumării / Şi o vale verde — / Murgule să mi te ţii / Urma cînd ne-om pierde // Pîn'nu intră luna-n nor, / Adumbrind pămîntul, / Hai, aşterne-mi-te-n zbor, / Murgule, ca vîntul.

Şi iată şi ipostaza veghei *prezentată într-o poezie de adolescenţă (datată 1943) :* Eu am aprins o singură candelă. / Eu am vegheat sub o singură flamură. / Inima mea e un măr / Care-a rămas / Toată iarna pe ramură.

Tot aceloraşi meditaţii de seară, datînd din aceeaşi perioadă, îi aparţine şi acest suav cîntec mic : De vină-s anii tineri / sau primăvara poate, / Că somnul nu se-arată / şi luna-n geam îţi bate, / Cînd scuturindu-şi fruntea / de stele şi de două, / Se-nalţă plopul tînăr / şi taie luna-n două.

Şi totuşi în acest volum notaţiilor pregnante (destul de multe şi de valoroase) li se asociază o suită întreagă de balade şi de stampe de epocă, care ni-l configurează pe Victor Tulbure rapsodul acestor ani, *cu o poezie care conţine deopotrivă virtuţile versului militant, ca şi clamările al căror ecou îl întîlnim la mai toţi autorii ce apelau adesea la „goarnele inimii".*

Mai există o ipostază, iarăşi des invocată de poet, cea de ostaş, pe care am şi avut prilejul s-o exemplificăm încă de la începutul „repedei noastre ochiri" asupra acestui volum care merita, într-un alt context tipografic, o exegeză cuprinzătoare.

Numai într-o seamă dintre piesele ciclului „Abecedar pentru Raluca" şi în antologica evocare bulgărească Zacharie zugravul *îl descoperim pe Victor Tulbure cel sfătos şi mucalit :* Dar pe sfintele femei / Paraschivă sau Mărie, / Le-a făcut cu mult temei / Iscusitul Zacharie // Par băciţe de la munţi / Zdravene şi arătoase, / C-un crîmpei de soare-n frunţi / Şi cu ţiţele pietroase // De caţi bine la veştmînt, / Dă să-l rumpă-ntotdeauna / Sînul tînăr, sînul sfînt / Si cu sfîrcul ca aluna // Pocăiţi monahi bătrîni / Plescăind satanic buza, / Vor cu ochi ca nişte mîini / Să-i descheie Maicii bluza // Domnul Savaot, şi el, / Ca prin gaură de cheie / Din triunghiul isoscel / Se tot uită la femeie.

Cît priveşte întinsa operă de traducător (acesta e cuvîntul, dacă ne gîndim la tălmăcirea integrală a lui Sevcenco, la aproape tot ce are mai valoros lirica bulgară, la atîtea echivalenţe reuşite din Lenau, Blok, Nahabet Kuciak ş.a.) în recenta culegere evident că nu se putea include decît un foarte sumar florilegiu.

Sentimentul, nu neminat de unele regrete, care te cuprinde la finele retrospectivei lirice pe care ne-o prezintă unul dintre numele ce au ilustrat generos o bună parte din fresca poetică a anilor noştri, este unul tonic, plenar, ca acela din poezia Sînt rîul, sînt copacul :

Ştiam o zare pîn-acum. Şi-s două
Ieri mă privea doar viitoru-n faţă.
Răspunde, azi, de urma mea, trecutul.

Sînt rîul. Sînt copacul. Înţelege :
De flori sînt bîntuit. Sînt plin de viscol.

Niculae STOIAN

7 arte 7 zile

Lecţia tragediei

Există un timp special al tragediei. Un timp în care te deschizi marilor dureri şi, dilatat, respiri dincolo de tine, căutînd un echilibru în timp. Atunci trebuie să fie o tăcere de cerc, colorată doar de neliniştita înţelepciune a metaforei. Şi tragicii greci nu vin cu violenţă şi spaimă. Troienele — aceste statui de strigăt ascuns, învingătoare în sclavia lor — cunosc dincolo de lacrimă marile adevăruri. Casandra le şopteşte, Hecuba le spune şi zeii îşi află sfîrşitul odată cu ele, pentru că nu pot fi decît prin ruga lor şi trădîndu-le s-au trădat. Euripide descrie dezastrul reversibil al războiului, dubla catastrofă în care bărbaţii şi copiii sînt ucişi, iar femeilor nu le rămîne decît să aleagă între sclavie şi moarte. Ultima replică a Hecubei — blestem peste veacuri — anunţă dispariţia atotputerniciei zeieşti odată cu oamenii ce au parcelat o anumită epidermă istorică. Este marea lecţie a tragediei.

„Troienele" lui Euripide, cronica unui sfîrşit de război, adaptată veacului nostru de J. P. Sartre, în traducerea sensibilă a lui Radu Popescu, capătă noi dimensiuni, noi direcţii. Dincolo de ruinele Troiei se intuiesc ruinele unei lumi fără învingător într-un posibil război atomic. Dincolo de steagul „civilizaţiei" fluturat de greci se aude marşul cizmelor. Şi spectacolul Naţionalului evidenţiază aceste lucruri pentru că Miron Niculescu cunoaşte legile tragediei pentru care optează tot mai des în ultimul timp. Echilibrul ruinelor şi al funiilor este susţinut de coloane de lumină cenuşie şi de o muzică traversată de ţipătul păsărilor de noapte atunci cînd Hecuba (Irina Răchiţeanu), Casandra (Adela Mărculescu) sau Andromaca (Silvia Popovici) rostogolesc cuvinte grele de lacrimă, iar corul se înfioară ca un ecou la auzul sumbrelor profeţii.

Sînt în spectacol momente de mare ţinută artistică, memorabile, momente în care tragedienele amintite, ocolind strigătul, rămîn la esenţa lui, exteriorizarea făcîndu-se cu gesturi riguroase, simetrice cu sentimentul circulat interior, nealterat de inutilităţi sau tare (scenele : Hecuba — Andromaca, momentul Casandrei). Numai Talhybios (Lazăr Vrabie) coboară de multe ori tensiunea prin prezenţa liniară a unui simplu partener de replică. Ne reamintim de „Orestia", montată cîndva la Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra", în care actorul a îndeplinit aceeaşi „funcţie". Remarcabil în roluri mai apropiate timpului nostru, Lazăr Vrabie, totuşi, nu are datele necesare tragediei antice, e o problemă şi de structurare interioară, concluzie verificabilă şi în acest spectacol. Trista misiune de crainic al celor hotărîte de învingători nu-l proiectează în extremele umane ale situaţiei, de la bunătatea maladivă la gestul animalic al celui care trebuie să execute totuşi misiunea. Rolul dificil îl depăşeşte.

Spectacol înnoitor, cu farmecul, discreţia şi prezenţa uşor patinată a lucrurilor vechi, realizarea Naţionalului se înscrie, dincolo de actul într-un fel arheologic al redescoperirii, ca un succes al teatrelor bucureştene.

Gabriel IUGA

Magnificul Klee

Klee (1879—1940) este pasionat şi subjugat de marea creaţie încă din tinereţe. La vîrsta de 19 ani se decide pentru a deveni pictor. Studiază cu sîrguinţă toată viaţa sa limbajul convenţional al formei artistice şi problema expresiei culorii şi formelor simbolice în relaţie plurispaţială. Este magnificul Klee „unitate relativă" între natură şi operă, cum îşi denumea singur opera. După îndelungi călătorii de studii (Italia, Kairouan-Tunis, Elveţia, Paris, Berlin etc.) el va revoluţiona aproape din sihăstrie limbajul artistic, opunînd valului de curente franceze o viziune personală, originală. Ideea „simultaneităţii multidimensionale", Jurg Spiller, ca lege primordială a creaţiei este o idee din tinereţe.

În 1930 Paul Klee caută în limbajul artistic noi simboluri care să corespundă ordinii mobile, pe care dorea s-o concretizeze. Eliminînd enigmaticul suprarealismului, opera sa în esenţă posedă un limbaj simbolic, iar „forma" acestuia (culoare, desen) e logic structurată. Două tipuri de simboluri dinamice mi se par a fi prezente în operele sale. Tipul de forme infantile şi vegetale esenţializate prin ingenuitatea şi primitivitatea semnelor „formei", apoi tipul de forme culte (patrat, triunghi, cerc, romb), forme ce sînt „a-reprezentaţionale" şi obiective în măsura în care le substituie pe toate celelalte. Acele „contraste obiective" (cit. op.) pe care Klee le dorea afirmate simultan au originea în spaţiul psihic provocator de ritm (Klee a fost şi muzician-violonist) şi în spaţiul estetic arbitrar obiectiv şi limitat al existenţei semnului-simbol. Spaţializarea semnelor nu este pur fizică, „optică", radioscopică, decît în perioada de bătrîneţe, perioadă considerată de Klee ca fiind apogeul la care ajunsese. Un anume grafism (sens figurat) subtil al operei ne conduce spre a-i atribui categoria estetică — dramaticul.

Cu alte cuvinte, echilibrul în mişcare al legilor realului. Linia, forma liniară, desenul constituie puterea creaţiei lui şi reprezintă elementul semnificant al mişcării, iar suprafeţele colorate „semnifică maximum de dinamism psihologic" (cit. op.) şi optic. Paul Klee face din studiul potenţialităţii extensive a elementelor artistice formale o posibilitate unică de a exprima viziunea sa despre realitate, viziune ce-i aproape cosmică, şi în acelaşi timp logic-conotativă (adică elementele sînt asamblate funcţional şi descriptiv-structural).

Majoritatea titlurilor tablourilor sînt lungi şi tind către o explicaţie completă şi poematică a operelor. Iată, la întîmplare, cîteva titluri reprezentative de la expoziţia sa recent deschisă la Muzeul de artă al Republicii Socialiste România, organizată de Galeria Nordhein Westfalen din Düsseldorf, 30 uleiuri şi 25 desenuri : „Interludiu spre sărbătoare" (1938), „Expunere omfalo-centrică" (1939), „Semicerc" spre formă unghiulară „(1932), „Prinţul negru" (1927), „Sunet exotic" (1930), „Cristalizare fizionomică" (1924) şi „Ceva primejdios" (1938).

Alexandru MARCHIŞ

Bis cu fluierături!

Doream de mult să vorbim despre acest cuvînt scurt, sonor, care de multe ori aduce atîtea satisfacţii artistului : bis ! El trăieşte, se hrăneşte în primul rînd cu aplauzele, această răsplată a muncii şi pasiunii depuse pentru şi pe scenă. Iar bisul ce este altceva decît aplauzele ajunse la paroxism ? E fermecător ca publicul să dorească să te revadă, să te reasculte, prelungind astfel momentul artistic care, evident, i-a adus satisfacţie. Din păcate, însă, există bisuri şi... bisuri. Nu de mult, în Sala Palatului a avut loc un concert de muzică uşoară în care au evoluat mulţi din protagoniştii autohtoni ai genului. Dar miile de spectatori şi milioanele de telespectatori au fost jenaţi de manifestările cu totul nepotrivite, duse — să mă scuze autorii acestor fapte — pînă la huliganism. Din cauza numărului mare de interpreţi, Televiziunea rugase, pentru a nu-şi modifica programul, să se evite pe cît posibil bisurile. Organizatorii spectacolului au adus la cunoştinţă în nenumărate rînduri publicului acest lucru. Dar, parcă pentru a le face „în necaz", cîţiva spectatori au strigat, necruţîndu-şi deloc laringele, pînă la completa epuizare, iar apoi, apelînd la fluierături, au făcut ca în mai multe cazuri să treacă minute penibile, în care prezentatoarea a anunţat numărul următor de 3—4 ori zadarnic. Nu v-aţi gîndit nici o clipă, stimaţi tovarăşi, la situaţia artistului care urma şi care se auzea anunţat de mai multe ori pe fundalul de strigăte şi fluierături ? Nemaivorbind de gustul dumneavoastră cel puţin îndoielnic ; cîntăreţi ca Denise Constantinescu, Ivănuş Şugar (o revelaţie îmbucurătoare ca interpret şi autor) sau Mihaela Mihai au creat adevărate momente de artă, dar n-au primit din partea dumneavoastră decît anemice aplauze, avînd „neşansa" să urmeze după anumiţi interpreţi ce dau întreaga măsură a talentului lor mai mult prin mişcarea membrelor inferioare...

Iar momentul cel mai dureros — aş îndrăzni să spun — a fost apariţia Mihaelei Mihai. Am toată stima şi aprecierea pentru Anda Călugăreanu, dar atmosfera ce i s-a făcut a jenat pe toată lumea, inclusiv pe artistă, care s-a văzut nevoită să se adreseze publicului pentru a curma această situaţie. Fără rezultat însă, căci aceşti oameni, care n-au nici o tangenţă cu „fair-play"-ul ce trebuie să caracterizeze spectacolul, au întîmpinat-o pe Mihaela Mihai cu... fluierături. Dacă n-aţi fi fost atît de absorbiţi de manifestările dumneavoastră incalificabile, aţi fi observat tresărirea artistei la auzul acestora. Şi nu ştiu cum, dar Mihaela Mihai a cîntat, cred, mai frumos ca întotdeauna. Unde este atunci adevărul artistic pe care-l căutăm ? Dacă acest lucru te poate consola, primeşte, Mihaela, felicitările noastre sincere pentru momentul de artă pe care l-ai realizat.

Iată, deci, cîte aspecte poate îmbrăca bisul. El poate constitui un stimulent pentru artist, dar poate avea şi efectul contrar ; mai mult chiar, poate crea animozităţi nejustificate între colegii artişti. Gîndeşte-te la acestea, spectatorule, cînd intri într-o sală de concert !

Cristian MIHĂILESCU

ERATA

În autointerpelarea „Este expoziţia americană reprezentativă ?" — apărută în numărul anterior, sub semnătura lui Alexandru Marchiş — au apărut cîteva greşeli de dactilografiere pe care le rectificăm : se va citi : Pollock, Mark Tobey, Willem de Kooning.

Absolvenți, reporteri ai noștri, față cu ei înșiși:

ULTIMUL AN – ULTIMA DRAGOSTE

Mitul conștiinței proprii

Între ticurile verbale ale studenților de la filologie unul este, evident, lipsit de sens. În anii IV—V, ca dovadă a unei gravități pline de sîrguință, se găsesc unii care afirmă: Facultatea nu mi-a dat nimic. Cît știam, atîta știu! Ca un fel de „Bună ziua".

Și, în continuare, discuția obișnuită: Ce-ai mai dres, ce-ai mai aranjat etc.

Facultatea mi-a dat o mulțime de lucruri. Nu chiar totul, pentru că intram deja „bătrîn" în anul I, deci cu un sistem de idei și sentimente, mai bine zis cu absența sistemului. Aici am început să văd legile mari, să aleg din ce în ce mai sigur între esențial și neesențial. Nu e puțin. Și tot mie — în special — mi-a oferit șansa să ajung o dată pînă la capăt, într-o cursă de mai mulți ani, șansă ce nu mi-a surîs în nici una din multele școli, școlițe și meserii ce le-am încercat pînă aici. (Aș exagera prea mult dacă aș afirma serios că această șansă nu mi-a surîs chiar niciodată, dar, ca și în dragoste, la un surîs trebuie să participe amîndouă părțile, și eu am deschis gura crispat de fiecare dată).

Mă întreb, ca oricare altul, cum sînt? Sînt leneș, sînt spectatorul devotat și perfect care nu simte absolut deloc nevoia să intre în arenă? În această privință nu mă înșel. Am verificat. De aproape treizeci de ani verific mereu și mă descopăr la fel. Totodată, am învățat din cărți că nu e bine să fii leneș. Probabil că nimeni nu poate să demonstreze îndeajuns de convingător de ce e bine să fii așa și nu altfel. Dar, cu toții citim din cărți o mulțime de sfaturi și, cînd ajungi să fii suficient de copt ca să regîndești sfaturile înghițite în copilărie, observi că e, de-acum, prea tîrziu, ți-au intrat adînc în suflet și ești destul de altfel decît ar fi trebuit să fii. Știi în continuare că ești leneș și, ca să uiți, faci ceva cu disperare. Eu am citit cărți.

Într-o povestire de Cehov, cineva avea patima cititului. Străbătea cu egal interes romane, cărți de matematici sau de astrografie. Nu i se păreau deosebite. Cam același fel de a citi l-am avut pînă în facultate, deși citeam numai literatură. În anul V fac mai bine deosebirea între cărțile utile și cărțile foarte puțin utile.

Am scăpat de o mulțime de mituri și am început să cultiv un mit cu griji.

Acum sînt în V. Corect spus: acum încep să nu mai fiu în anul V.

Ce văd în urmă? Cine mă urăște? Cred că nimeni. Cîți mă iubesc? Probabil destul de puțini. E bine, e rău? Cîți mă înțeleg? Zece, douăzeci, treizeci. Nu prea mulți, nu prea puțini. Încercăm, în definitiv, în același fel lumea și trebuie să ne înțelegem, să ne acceptăm. Dacă n-am reușit pînă azi să ne schimbăm astfel ca bilanțul de mai sus să arate altcumva, nu mai e nimic de făcut. Așa sîntem.

Situația nu e tragică. Am realizat ceva mai de preț decît o amintire înduioșată: ne cunoaștem. Știm cît prețuim, știm cît să ne stimăm unul pe celălalt, cît sîntem în stare să ne iubim. Pentru a doua jumătate de viață care vine, e cel mai bun cîștig.

Pînă în anul IV m-am tot îndoit de credințele și sentimentele mele. Am așteptat ultimul an ca să mă îndoiesc în continuare crezînd.

Trebuie să mulțumesc cîtorva oameni. Celor care m-au observat și celor care nu m-au observat. Profesorilor la care știam din prima zi că voi lua 10, dar și mai sincer acelora la care n-aș fi luat 10, chiar dacă m-aș fi dat peste cap. Colegilor buni, colegilor răi. Fetelor pe care le-am iubit și celor cu care nu am schimbat două cuvinte în cinci ani de facultate.

Scriu de parcă ar fi ziua de pe urmă. Întrucîtva și este. Nu mai sînt studentul Tudor Octavian, un ceva într-o armată de oameni fericiți și grozavi, devin un oarecare tudor octavian, un fel de ziarist, prozator sau ceva în genul ăsta.

Tudor OCTAVIAN

Sfîrșitul — primul pas spre un alt început

...Dar s-o iau mai de la început. Înainte de admiterea la facultate ziceam că, în momentul cînd îmi voi vedea scris numele pe lista reușiților, mă voi „dezintegra" pur și simplu, de bucurie. Ei bine, după cum vedeți, nu m-am dezintegrat deloc. Ba, mai mult, nici n-am avut curiozitatea să văd listele. De ce? Pentru că am știut media de la scris, am cunoscut notele de la oral și am fost sigur că am reușit. Aș fi nesincer dacă aș afirma că nu m-am bucurat de reușită. M-am bucurat, dar bucuria s-a consumat zi de zi, examen după examen, astfel că a reuși nu a însemnat ceva formidabil, ci un lucru care venea de la sine.

Mai apoi, prin anul I, după prima oră-coșmar de disecții, m-am exprimat că „atunci cînd voi avea în mînă diploma de doctor, de bucurie mă urc pe statuia lui Matei Corvin". Mai am cîteva luni pînă la soroc și sînt sigur că n-am s-o fac. De ce? Din aceleași motive. Țelul ce mi l-am propus — diploma de medic — l-am cucerit zi de zi, examen de examen, încît acuma mi se pare că a obține această diplomă nu e o favoare din partea cuiva sau un noroc, ci ea mi se cuvine. Să fi pierdut capacitatea de a mă bucura? Nicidecum. Numai că e vorba de o bucurie calmă, lucidă. E vorba de satisfacția î[...] nunării muncii unei etape. Și apoi nu am timp[...] veselie sterilă, pentru că orice sfîrșit înseamnă,[...] plicit, un nou început. Și nu cred că începutul [...] pei și etapa ca atare ce mă așteaptă „după" să[...] un „dolce far niente". Dimpotrivă.

6 ani... Să nu credeți că au decurs liniar: o z[...] alta, fără nici o nesiguranță. Nicidecum. Au fos[...] acești ani multe momente cînd am afirmat față[...] mine însumi sau față de alții: „Nu-mi place m[...] cina. De ce-oi fi venit la facultatea asta?" [...] peam chiar să-mi fac probleme.

Peste cîteva luni voi lua deci „studenția" cu n[...] dar nu ca pe un „trecut" bun numai de nosta[...] (nu neg, o doză de nostalgie simt parcă și acum[...] ca pe un veșnic și necesar prezent. Un prezent[...] care-l voi purta cu mine în colțul de țară unde[...] va fi dat să arăt ce am învățat. La această conf[...] tare mă gîndesc însă cu un pic de strîngere de [...] mă: mă tem că nu știu destul, pe măsura răsp[...] derii.

Într-un viitor mai îndepărtat — căci măcar în[...] nii mari trebuie să mă gîndesc și la el — ce-mi [...] resc? Să zic Fericire (cu „F" mare) e prea mul[...] mai ales că acest absolut nu există. Totuși, înd[...] nesc să cer de la viață, și nu numai să cer, ci să [...] să obțin fericirea (cu „f" mic), fericirea asta o[...] nească, de toate zilele. Ce aș mai vrea? Să des[...] păr leacul cancerului, dar știu că n-o să pot, așa[...] n-o să încerc. Aș vrea să scriu frumos despre c[...] sau cineva, dar acum nu pot, o să încerc mai tîr[...] Aș vrea... dar să n-o lungesc: știți ce? Revin p[...] 10 ani — să vedem ce-am făcut. Credeți-mă, sînt [...] mai curios să știu. Pînă atunci nu-mi rămîne d[...] să fac **tot ce pot** (ba un pic mai mult).

Ion MARCEA

„Timpul trecu pe lîngă oră"...

Și noi eram toți într-un anotimp al speranței, [...] tîmplele arse de febra examenelor. Mai erau î[...] examenele ca un aer necesar în acea lume a noas[...] care pregătește un salt într-o zonă de vis posibil [...] un vis pe care-l închipuim frumos și pur întotd[...] una.

Pentru fiecare generație care părăsește Alma M[...] ter ar trebui un poet care să scrie poemul celor [...] sută, poemul celor două sute, poemul celor cîte[...] mii care trec un prag de viață.

Am adus cu noi în neliniștea amfiteatrelor un id[...] dorit cu grijă, ne-am înălțat discipoli fervenți ai u[...] idei prin care există ființa noastră.

Dar „timpul trecu pe lîngă oră" și acum se t[...] mină ceva, se încheagă o împlinire, dar primim în [...] un sunet nostalgic, un sunet care trece în amint[...] încet, o poveste frumoasă care începe așa: „Cî[...] eram student...".

Pentru că facultatea e o întrebare continuă și înal[...] un dialog în felul cronicilor lui George Călinesc[...] „Tovarășe profesor, ce înseamnă?!..." Înseamnă d[...] coperirea necunoscutului din noi, înseamnă respo[...] sabilitatea, înseamnă conștiința datoriei față de t[...] aceia pe care i-am simțit alături de noi, al căror g[...] a vegheat lumina noastră, față de țara în care ne-[...] împlinit gîndul și sufletul.

Ne întoarcem prin imnul studenției spre aceia [...] care-i simțim prieteni, aproape și limpede, spre pr[...] fesorii noștri care vor rămîne totdeauna așa ca î[...] tr-un filigran al pasiunii lor pentru adevăr, ca [...] cumpănă și un sens al căutărilor noastre.

Trec prin ochi ca într-o roată imensă seminarii[...] cursurile și examenele, fiecare cu ceva deosebit, di[...] cuții lungi încărcate de patima unei descoperiri [...] care am ajuns Eu, se pare primul, și e o iluzie s[...] nu, o apăr, mă confund cu ea, e o frondă și o noble[...] a vîrstei mele din acest timp al entuziasmului.

Și poate am învățat mai presus de la profeso[...] noștri ce înseamnă dragostea de oameni și dăruir[...] ei într-un sens care vine din umanismul Renaște[...] spre vremea noastră mai complex umanistă decît or[...] care alta.

Descoperim parcă abia acum un flux al sentime[...] telor ce ne-a legat pe toți, o mîndrie de generați[...] unită într-o armonie a diversității preocupărilor noa[...]

---

confidențe

Se reîntoarce totuși iubirea?

Faptele care au dus la întîmplarea care a generat această confidență s-au petrecut cu mult timp în urmă, în primii ani de liceu. Am cunoscut atunci o fată care mi-a plăcut în mod deosebit. Îmi era colegă. Întîmplarea fericită a făcut ca și ea să împărtășească în aceeași măsură sentimentul și, în acest fel, am devenit prieteni. Dacă atunci, la început, vîrsta și, implicit, experiența noastră de viață făceau cam pretențios termenul de prietenie, între noi, treptat, cu trecerea anilor de liceu, care nu au alterat cu nimic relațiile noastre, termenul își găsea din ce în ce mai mult justificarea. Astfel, s-a ajuns la acea intimitate sufletească care generează gînduri frumoase, planuri de viitor...

Anii de liceu au trecut, a trecut și examenul de bacalaureat. Am început pregătirea finală pentru examenul de admitere în facultate. Aici nu mai puteam fi împreună. Eu mă pregăteam pentru Medicină, ea pentru Matematică, dar... examenul a fost un fiasco pentru amîndoi. Din nefericire, argumentele celor care ne voiau despărțirea deveneau tot mai puternice. Imediat însă, după acest examen, ea a dat din nou, tot la Matematică, dar la Institutul pedagogic de 3 ani. A reușit. Se punea acum problema dacă, în asemenea condiții, mai puteam fi prieteni... Am reușit ca atunci cînd ea deja începuse cursurile să plec la București pentru cîteva săptămîni și în toată această perioadă ne întîlneam zilnic.

Plecarea mea acasă a fost însoțită de „jurăminte" de credință din partea amîndurora, de rugămintea de a ne scrie cît mai des posibil. La Revelion am... văzut-o din nou. Numai atît, pentru că, spre surprinderea mea, felul ei de comportare se schimbase radical. În ce sens? Penibil pentru mine, în orice caz! A căutat tot timpul să mă evite, se mulțumea numai să-mi răspundă la salut... parcă din obligație. Bineînțeles, contrariat de aceasta, am rugat-o să-mi explice ciudata ei comportare. Răspunsul a fost evaziv, ceva asemănător cu „Ți se pare ție!"

După plecarea ei i-am scris de cîteva ori, însă niciodată n-am primit răspuns. Acesta a fost sfîrșitul unei frumoase prietenii, care a durat cîțiva ani! Consideram totul încheiat, deși n-am știut și nu știu cu ce i-am greșit.

Au trecut aproape doi ani de atunci! În vara acestui an am reușit și eu la facultate, la Medicina din Iași.

Acum sînt și eu student!... Cu puțin timp în urmă, o surpriză de proporții: am primit o scrisoare, pe 5 pagini, de la... ea! Uimirea mea a ajuns în cel mai înalt grad atunci cînd am constatat că, după dovezi de aducere aminte a clipelor petrecute împreună, urma, cel puțin așa înțeleg eu, dorința de a ne... împăca, de a uita totul. Mi-am pus multe întrebări: „Ce a determinat-o să-mi scrie?" Faptul că sînt și eu student? Deci, interesul în sine? Cum să procedez? — întrebări la care îmi este greu să răspund. Aș crede că nu trebuie să mai creez condițiile unei reveniri, avînd în vedere „faptele" care au dus la despărțire. Pe de altă parte, amintirea prieteniei noastre este prea puternică încă pentru a putea să o înlătur.

M-am gîndit la rubrica „Confidențe", unde am citit confesiunile colegilor mei din țară, din care am desprins multe învățăminte. Ați mai întîlnit situații asemănătoare? Cum vedeți ieșirea din această dilemă?

Mulțumesc tuturor celor care, printr-un sfat bun, mă vor ajuta să ies din această adîncă dilemă.

D. S. ȘTEFAN

OMICRON

NESIMȚITUL

Ne caracterizează un bun simț cosmic, un echilibru care ține de pîrghii complicate de orologii astronomice, îndelungate conviețuiri istorice, epopeea luptelor pentru dreptate și libertate, setea de frumos și armonie între cifre și muzică, între psihic și biologic, ne-a așezat în rîndul popoarelor cu o civilizație interioară care ține de tezaure (între Cloșca cu puii de aur și Gînditorul de la Hamangia), cu formule de

căldură a ei ce se numeşte cu un cuvînt to-
- Prietenie.
oate în amintirea studenţiei noastre şi nostalgia
unei boeme curate, ca un drum lung pe aleile
amurg de adolescenţă, alături de viziunea brună
i imagini ce-o simţim mereu. Ne întoarcem însă
mult ca oricînd sub semnul plecării noastre din
ţie, matur şi hotărît, ne întoarcem conştienţi
a' în ce urmează va fi actul suprem al dezvol-
noastre.
fiecare îl aşteaptă ceva, un timp al său căruia
e să-i dea măsura sa proprie, un timp care
n arc de neînlocuit în timpul cel mare al Ţării.
camdată ceea ce trăim dominant e un reflex al
i că putem să nu mai fim studenţi, absorbiţi de
l că începe examenul cel mare, un examen per-
, în care tot ce am învăţat trebuie să ne fo-
că.
pentru mine, cel ce părăseşte banca ultimului
ar, începe o zodie nouă, o zodie cînd mă simt „băr-
care" e chemat în rosturile lumii.
mpul trecu pe lîngă oră" — nu mai sîntem stu-
dar studenţia continuă prin esenţa ei care a
it o marcă a sufletului nostru.
lait-motivul imnului pe care îl lăsăm în urma
ră şi îl luăm în acelaşi timp cu noi rămîne în
sul unui cuvînt.
i, Gaudeamus !

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

mers

em norocul să ne fi născut în această epocă di-
că şi copleşitoare, să trăim în acest flux de eve-
nte, de prefaceri, topindu-ne zilnic în acest to-
al vieţii care se cere trăită pe deplin. În acest
xt, prin derularea puţinilor ani de cînd îmi
esc că exist, am ajuns student la Politehnică,
arcurs cei cinci ani de facultate şi am ajuns,
, în pragul examenului de stat, adică absolvent,
se mai spune. Şi în aceste momente (acum, cînd
aceste rînduri, tocmai am ieşit de la ultimul
en din studenţie) pe ecranul memoriei mele se
d, amestecate într-un vîrtej continuu, imaginile
elor mai importante din viaţa pe care vreau
n că, totuşi, abia o încep.
i apare din acest vălmăşag, pregnantă, imaginea
căruţe pe un drum de ţară, prăfos şi fără sfîrşit,
re ne urcasem cu 8 ani în urmă toată familia (4 co-
mama — tata murise pe neaşteptate), într-o dimi-
de septembrie cu foarte multă rouă şi fără pă-
pe cer, cînd veneam cu toţii pînă la prima staţie
utobuz, spre cetatea Ardealului. Mama trebuia
găsească un serviciu la Cluj, să o scoatem cum-
capăt. Treptat, toate au intrat din nou în matca
ea bună, mai ales prin faptul că am primit burse
n putut urma fiecare facultatea pe care şi-a
o. Desigur că o mare parte din bucurie este a
ei, c-am ajuns să prindem aripi, să plecăm în
desfăşuraţi.
memoria îşi face jocul în continuare, viscolindu-
cu cele mai neaşteptate imagini : ploaia măruntă
dimineaţa examenului de admitere, taberele stu-
eşti de la Pîrîul Rece, Sinaia şi Izvorul Mureşului,
trei veri de practică, excursia cu autostopul de
trecută prin Munţii Apuseni, trenuri care pleacă
acanţe, trenuri care vin din vacanţe, revelioane,
ene, excursii, peşterile din munţi, brazii, nopţile
de la predarea proiectelor etc.
tfel de avalanşă de evenimente, de întîmplări trec
noi, modelîndu-ne personalitatea, luînd cu ea
ăria noastră, balastul de îndoieli şi complexe, lă-
-ne viziunea limpede a vieţii în care intrăm.
n înţeles că în contextul acestei epoci trebuie să
ceva util, să te apuci de un lucru pe care să-l
pînă la capătul vieţii, cu dăruire ! Vreau să spun
oi, tinerii, trebuie să ducem ştafeta mai departe,
ăim fericirea muncii care ne aşteaptă.
oi fi" inginer, devine, nu peste mult timp, „sînt"
devăratelea. Îmi place această muncă concretă,
tudinea cifrelor, şi în general munca cu oamenii.
dacă, din plinătatea sufletească, seara cînd te în-

torci istovit acasă, îţi vine să cînţi, să nu fie interpretată oda ca o contradicţie, de neînţeles. Vreau să spun că nu mi se pare un paradox că scriu versuri, că aş vrea să fie ceva de capul lor şi că spre sfîrşitul anului acesta, cred, o să-mi apară la E.P.L. primul volum.

Iustin MORARU

Ca apa lui Heraclit

... Părăsim „alma mater" cu nostalgia oricărui sfîrşit de drum, totodată însă cu gîndul clar al unor noi fapte viitoare. Este un prilej pentru bilanţuri şi retrospective şi — de ce nu ? — chiar pentru nişte situaţii sentimentale destul de fireşti.

M-am întrebat adesea . în numele căror idealuri am îndrăgit ca student amfiteatrul şi biblioteca, seminarul şi examenul ? Răspunsul mi l-a dat, în termeni clari, însuşi drumul celor cinci ani — un drum presărat cu năzuinţe-repere, cu realizări, cu bucurii şi uneori şi cu mici necazuri, care au amplificat dimensiunea unei bucurii ulterioare. A găsi o definiţie, cît de cît cuprinzătoare, pentru această viaţă studenţească este destul de dificil, de aceea mă hazardez doar într-o presupoziţie (pentru mine fundamentată şi fundamentală). Anii facultăţii sînt cei care au transformat dorinţele din inima şi cugetul nostru în principii, în certitudini ca puncte nodale ale întregii vieţi pe care o avem în faţă. Facultatea — veritabil laborator al muncii şi creaţiei, al ştiinţei şi pasiunii — ne-a adus exemplul viu a ceea ce înseamnă **cultură, om de cultură, năzuinţa continuă către cultură.**

Îmi amintesc cu nostalgie de primul meu curs — totodată de prima „experienţă" filozofică, cînd am aflat lucruri interesante despre „apa" lui Thales sau „apeironul" lui Anaximandru. În acel început, însăşi noua mea profesie, mai corect atitudinea mea, era încă un apeiron, ceva nedefinit, dar pe cale de a primi contur. Acum sînt dimensiuni clare, justificări precise, care vor organiza un răspuns prompt la întrebarea : „Pentru ce ai îndrăgit filozofia ?" Pentru dragostea de adevăr şi de demonstraţie, pentru universalitatea principiilor şi sensurilor, pentru satisfacţiile intelectuale (şi nu numai intelectuale) pe care ţi le oferă — iată cîteva din răspunsurile posibile.

Aş stărui însă numai la unul dintre ele — anume **dăruirea** filozofului, a aceluia care nu a fost simplu prieten al „sophiei", dar de cele mai multe ori martir pe altarul raţiunii, al certitudinilor. Marii filozofi ai lumii au făcut din „prietena înţelepciunii" nu o obişnuită profesie, exercitată cu mai mult sau mai puţin interes, ci **principiu de viaţă**, pe care l-au purtat în inimă ca pe un suprem sentiment pînă la sfîrşitul vieţii. La aceste pilde, la aceste sacrificii prometeice mă gîndesc acum, la capăt de drum. În termeni cotidieni, această viaţă de dăruire continuă a lui „homo sapiens" se numeşte pasiune pentru ştiinţă, muncă nesfîrşită de cercetare şi elaborare, informare curentă. Mă gîndesc, de pildă, la acel cerc ştiinţific din facultatea noastră care, într-una din zilele anului II, mi-a înregistrat paşii nesiguri într-un domeniu în care aveam ulterior să mă specializez şi să lucrez cu pasiune pentru lucrarea de licenţă.

Exemple de genul acestora aş putea enumera la nesfîrşit, pentru majoritatea dintre ele descifrînd o trăsătură esenţială : sînt exemple evolutive, care nu au rămas pe loc, ci, precum apa lui Heraclit, au curs, amplificîndu-se în intensitate, dar şi în semnificaţii. Viaţa mea de student, în întregul ei, o privesc ca o **evoluţie continuă**, realizată în umbra frumoaselor cuvinte ale imnului „Gaudeamus". Drumul început în toamna lui '64 se încheie acum, marcînd totodată un nou început, pregătirea pentru marile examene ale vieţii, în care examinatorul este colectiv şi se numeşte „societate". Anii de facultate ne-au oferit acele fundamente care ne permit să mergem la marele EXAMEN cu mintea clară, cu scopuri precise, cu posibilităţi reale de înfăptuire. Pentru acest fapt, în primă instanţă, mă îndrept cu recunoştinţă spre universul mic şi totuşi mare, plin de visuri nobile, care a fost pentru mine Universitatea — viaţa universitară.

Dan Mihai BÎRLIBA

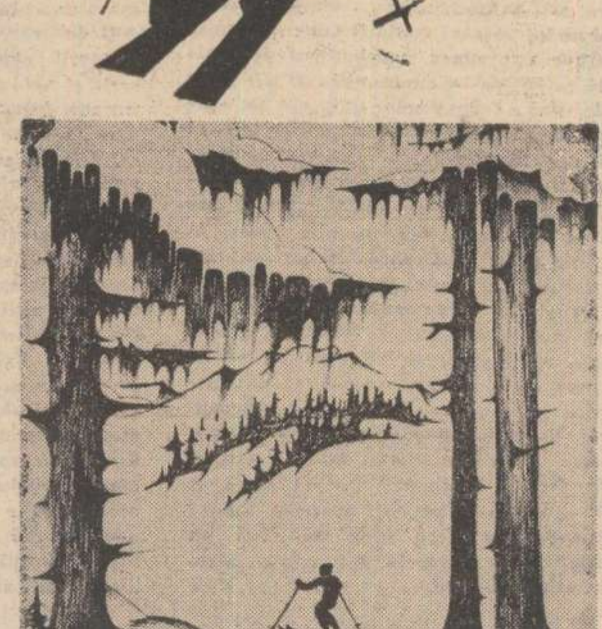
ALBUM DE VACANŢA

(„Sinaia", februarie 1969)
de Mihaela Georgescu-Gorj

e, olimpice, atît de per-
itual sintetizate în pro-
sîntem bărbaţii şi feme-
ază între sublim şi ab-
tem pentru „curatul su-
iunii" morale şi sociale,
tate, cinste, curaj, modes-
vînt ne caracterizăm prin-
care ţine de cosmogonie,

atît mai mult mă revoltă
excepţii, acele derogări de
stră, de la spiritul nostru,
iţi care cresc ca o faună
e noi şi se irosesc în de-
nd spunem despre cineva
vîntul ne doare, ne fla-
în măduva oaselor ; „ne-
e cea mai gravă dintre în-
icate care stigmatizează
evocabil. „Nesimţit" vine
cronologice ale unor exis-
civilizate, ca o răbufnire,
al memoriei noastre co-
zbunare pe ceea ce e mi-
ect. Cine e nesimţitul ?
sardonic, din spirit de
ologică sau pur şi simplu
ţă malignă, el îşi face loc
atele şi picioarele şi, dacă
dinţii. Trăieşte şi fumegă
tr-o continuă insolenţă, cu
datorii şi obligaţii soci-
n apetit violent pentru
care le exclamă adeseori
lic. Îi oferi casă şi masă

aproape gratuit, îi pui la dispoziţie tomuri imense în biblioteci, îi dai voie să cînte şi să rîdă în hohote, să calce chiar şi pe iarbă dacă e îndrăgostit sau să treacă pe stop cînd reuşeşte la un examen. Nu-i ceri decît un singur lucru : să spună mulţumesc şi să înveţe ! Ei bine, pentru un nesimţit aceste două acţiuni care ţin de bunele maniere, de conştiinţă sînt incompatibile cu nonconformismul său cornut !

Cînd vorbeşte se rezumă la cîteva vocabule, la cîteva expresii din fondul strict necesar comunicaţiei : altfel se retrage strategic şi obosit de efort la nivelul celui dintîi sistem de semnalizare, lăsîndu-şi părul şi barba să-i crească într-o euforie de junglă. (La nevoie poate fi prezentat ca material didactic pentru o lecţie despre strămoşul omului — Neanderthal). Între lucruri şi el se află senzaţii şi conexiuni intime a căror logică a fost minată voluntar, de aceea el nu înregistrează nimic din ciclul de evenimente, de idei, de obiecte care prosperă în preajmă. Şi ca suprem dispreţ pentru semenii săi, el trăieşte în angoasa apei, săpunului şi pastei de dinţi Kalodont.

Nesimţitul trăieşte pentru şi prin tubul său digestiv — singura constelaţie interioară de care se bucură oscilînd între rafinamentele sale de astronom sau de... gastronom (fie-ne iertat aceste tribulaţii mai mult lingvistice) — şi rezervă branei ore hiperbolice, mănîncă voluptos, cu toate sucurile gastro-intestinale în erecţie, soarbe ciorba cu disperare onomatopeică de naufragiat în farfurie, plescăie în ritm de trap cabalin, rîgîie consistent şi natural ca o conductă eliberată de ocluzii. La masă vorbeşte tare şi grohotind despre aventurile sale extraordinare între pat şi tutungerie, între cafenea şi cinematograf, între pocher şi fotbal, convins că toţi convivii săi sînt leşinaţi de curiozitate. Nu admite decît ideile lui şi la nevoie te loveşte cu sticla de bere sau cu sifonul de-a dreptul în moalele capului dacă-l contrazici. Se crede irezistibil, mai ales la femei. Le priveşte întotdeauna în ochi, umed şi bovin, dezbrăcîndu-le în imaginaţie cu acelaşi apetit de gurmand sau de comerciant de... languste.

Nesimţitul creşte şi se dezvoltă printre noi cu malformaţii extraordinare. Cîtă vreme îi auzim doar respiraţia agitată în preajmă, uşile trîntite cu zgomot de explozii în miezul nopţii, bolboroselile onirice sau alcoolice, cîtă vreme putem trece pe lîngă el sincopîndu-ne respiraţia şi refuzăm să-l privim ca să nu ni se întoarcă stomacul în ordinea lucrurilor pe dos, e aproape urban. Dar e îngrozitor că-l lăsăm să se dezvolte, să ia proporţii, să devină monstru ! Nesimţitul, care ne jigneşte puritatea şi cinstea, trebuie tras la răspundere în numele bunului nostru simţ uman !

Adrian DOHOTARU

EVRIKA!

CIVILIZAȚIILE PARALELE (II)

ATLANȚII — contemporanii noștri?

în număr mare, dar — așa cum atestă miturile — momentul nu i-a găsit pe atlanți nepregătiți. Fuga de dezastru se putea realiza și navigînd pe ape, însă nu credem că arca lui Noe trebuie considerată negreșit o corabie, un mijloc de transport naval (sau nu numai); miturile și chiar unele sugestii pictografice considerate multă vreme obscure arată de fapt cu claritate pentru observatorul lipsit de superstiții și putînd depăși axiomele și dogma că astfel de salvări s-au produs și cu ajutorul navigației spațiale.

Ary Sternfeld, unul din pionierii teoriei zborurilor cosmice, în prefața cărții sale din 1937 „Introducere în cosmonautică", se referea la o legendă, se pare, de obîrșie ocultă, potrivit căreia, în vremea marilor catastrofe suferite de planeta noastră, o parte dintre atlanți s-ar fi salvat zburînd în aeronave cu reacție spre America și Africa, iar altă parte în astronave, către alte planete. Din punct de vedere științific nu este nimic absurd nici în teza d-nei Reuth Reyno, fizician de la Universitatea din Pundjab (India), care a stîrnit recent nu numai uimire în lumea științifică, dar și o ploaie de ironii. Profesoara indiană de fizică susține că planeta Venus este locuită de oamenii unei vechi civilizații din Valea Indului și, într-un raport trimis Agenției americane pentru aeronautică și spațiu cosmic, referindu-se la anumite tradiții și la unele deducții posibile, afirmă că spre mileniul III î.e.n. locuitorii Văii Indului ar fi plecat cu un mare vehicul spațial spre planeta vecină, spre a se salva de urmările unui cataclism terestru. Desigur că numai seriozitatea profesiunii d-nei Reyno nu este un argument îndestulător. Iată însă date efectiv controlabile, ele fiind transmise prin documente străvechi (mituri scrise sau petroglife). O inscripție rupestră găsită în Pivnița de la Kohistan (tot în India, deci), veche de aproximativ 14 000 ani, conține un desen simplificat înfățișînd Pămîntul și planeta Venus legate printr-o linie de săgeți direcționale. Tot astfel, în Apocalipsul lui Ioan există fraza notorie: „Și-i voi da lui steaua cea de dimineață", sugerînd invitația la strămutare spațială, căci steaua dimineții este Venus.

Nu este necesar să revenim la argumentația călătoriilor spațiale din epoca paleoastronautică; am mai făcut acest lucru.

În epoca marilor catastrofe la care se referă toate miturile lumii, se vorbește adesea de oprirea Soarelui în loc. Este momentul atribuit alegoric de Biblie profetului Iosua („Deci Soarele a stat în loc în mijlocul cerului, și nu s-a zorit să apună aproape o zi întreagă"). Miturile locale, transmise oral din generație în generație, în ciuda confuziei aparente, oferă totuși sugestii mai precise; iată bunăoară un mit al tribului quaraja, din pădurile tropicale sud-americane, care spune că odinioară Soarele mergea foarte repede pe cer și că ziua era scurtă, pînă cînd un om s-a urcat în slavă, i-a frînt Soarelui un picior și astfel i-a încetinit mersul. Mutarea Pămîntului însuși pe o altă orbită explică memorarea, în împrejurări dintre cele mai tragice, a opririi Soarelui pe cer. Mișcîndu-se față de un punct în așa fel încît să-l păstreze în cîmpul său vizual, privitorul crede că punctul e fix, indiferent de poziția reală. Legarea evenimentului de o ascensiune celestă a unui om e detaliul care ne interesează. Multe alte mituri arată că Luna era o pămînteancă, fugind la un moment dat pe cer, unde a și rămas.

În ce privește plecările de pe Pămînt în cer, descrise mai limpede, ele sînt foarte multe în mituri, dar nu ne vom mai opri acum decît la două mai semnificative. Zeul Quetzalcoatl, înainte de a zbura definitiv spre cer, stătuse retras în casa lui din localitatea sud-americană Tula, meditînd și postind; formulat cu o altă terminologie, regimul pregătitor al zborului spațial este același ca al cosmonauților de azi.

Alți călători mitologici, ca de pildă împăratul chinez Gao-Yao, indicau aspectul exterior al navelor spațiale (în cazul de față un dragon de aur, capabil să se oprească imobil sau să țîșnească cu viteză uluitoare, ca și carul ceresc descris de Samaranganasutradhara).

Putem construi prin urmare modelul succesiunii evenimentelor, firește, neabsolutizînd detaliile. În Atlantida se dezvoltă o civilizație superioară, care la un moment dat ia contact cu o altă civilizație, reprezentată de niște exploratori cosmici. Trecem acum peste prezumpția că ar fi fost două civilizații cosmice, una generoasă, alta indiferentă, generînd în mintea gazdelor omenești cele două noțiuni atît de înrădăcinate: zeii și demonii. Aci ne interesează contactul pur și simplu. Întîlnirea produce concomitent fie salturi calitative în cunoașterea și dirijarea științifică a fenomenelor naturale, fie apariția unui șir de mituri, în care se include atît definirea teologică a zeilor și demonilor, cît și transformarea vechilor demonologii primitive în religii organizate metafizic și social. Din anumite cauze, ia naștere și se desfășoară într-un larg interval de timp lanțul de catastrofe cosmice culminînd cu potopul terestru. O parte din civilizația atlantă (probabil foarte puțin numeroasă) se salvează de potop, cu sau fără ajutorul oaspeților extratereștri, împreună cu aceștia sau independent de ei, pe Pămînt și în cer. Totuși, unde? Ce este muntele Ararat, sau ce este Steaua dimineții? Ce rol putea să aibă (fast sau nefast) apariția Lunii? Desigur, nu e prea ușor de găsit un răspuns clar fiecăreia din aceste întrebări atît de dificile.

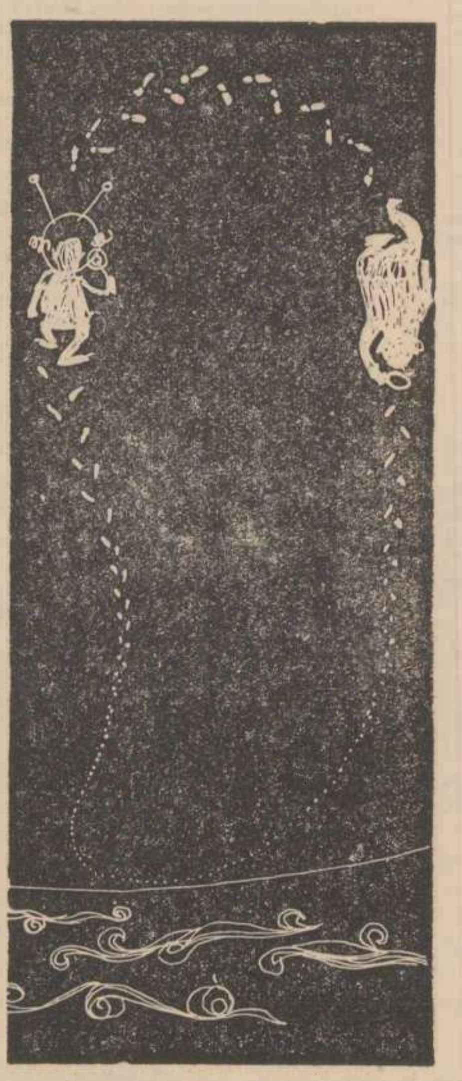
Pentru posibilitățile științei omenești contemporane, nu mai sînt iluzii nici navele maritime care pot naviga ani în șir fără acostare, nici orașele subacvatice etanșate și nici măcar orașele orbitale sau stațiunile locuite de pe Lună, Marte sau Venus. De ce să se fi speriat de atari soluții o altă civilizație, pe care catastrofele diluviene au obligat-o să-și părăsească locurile natale?

Natura s-a liniștit treptat. Rănile catastrofale au început să se vindece. Omenirea salvată și-a continuat progresul în noile condiții, cărora li s-a adaptat pe parcurs în timp ce și le domesticea și pe acestea.

Să continuăm restabilirea cronologică a acestui destin. În vreme ce, după liniștirea planetei, omenirea actuală, din care facem parte, își taie din greu făgașul istoric, civilizația antediluviană salvată evoluează paralel și bineînțeles independent. Fiind puțină la număr, omenirea antediluviană care a depășit catastrofele se retrage în locuri ferite și poate că abia mai tîrziu își construiește în unele lacuri montane și pe fundul oceanelor (poate chiar și pe fundul Atlanticului, unde regăsește, în alte condiții, locurile natale știute), mari orașe submarine care oferă liniște, putința de a obține oxigen, apă și hrană pe căi industriale, precum și o bună apărare contra fluctuațiilor climatice, dar și probabil contra unor bogate urme radioactive ce au succedat cataclismul. Tot astfel, vechea civilizație salvată se apără de indiscreția animalelor sălbatice și a noului om primitiv, ascunzîndu-se în luminișurile tainice ale marilor jungle. Mult mai tîrziu, emisari ai ei migrează ori pur și simplu călătoresc spre planetele învecinate, așa cum începem să facem și noi astăzi.

Mai mult, nu ne sfiim să presupunem că omenirea antediluviană a existat neîntrerupt, însoțindu-ne discret pe tot drumul istoriei noastre, pasiv sau poate chiar oferindu-ne un anume gen de sprijin. Rămîne să mai vedem ce s-ar fi putut petrece cu această omenire de tip atlant, de la potop încoace.

Că străvechea populație de tip atlant, depășind potopul și refugiindu-se probabil temporar în fundul apelor, în piscuri montane sau în jungle inaccesibile, sau pe unele corpuri cerești apropiate, ar putea să existe și azi, într-un stadiu evoluat chiar în comparație cu ea însăși nu ni se pare o ipoteză bizară; cel puțin este una încă incomplet demonstrată. Atît de cercetatele, atît de contestatele „farfurii zburătoare" (despre care am scris și noi, și colegul Ion Hobana, și alții) sînt inexistente numai pentru cine nu vrea să vadă ceea ce este vădit. E firească, desigur, confundarea multora din aparițiii cu diferite fenomene naturale; rămîn însă destule din ele care nu se supun nici uneia dintre presupunerile antiufologice. Unii sînt de părere că acelea ar fi sonde automate ale unei civilizații extraterestre, alții le consideră vehicule spațiale pilotate de ființe vii din altă zonă galactică. Există totuși și temeiul de a presupune că (de vreme ce se susține de către unii absența lor din spațiul extraatmosferic) obiectele zburătoare neidentificate ar aparține chiar civilizației primare perpetuate pînă azi de dincolo de potop. Nu e de prisos să amintim din nou o vorbă a lui Albert Einstein. Întrebat după ultimul război ce crede despre „farfuriile zburătoare", marele savant

răspunsese, jumătate în glumă, jumătate în serios: „Farfuriile zburătoare există și cei care le posedă sînt niște umani plecați de pe Pămînt acum 20 000 ani".

Admițînd existența reală a farfuriilor zburătoare, mai mult chiar, încuviințînd ideea că „acești umani plecați de pe Pămînt" sînt civilizația dinainte de potop și că acum, depășind anume dificultăți, această populație circulă deasupra Terrei, fără să se mai ferească de ochii noștri indiscreți. Un cercetător francez, Serge Hutin, relatează într-o recentă carte a sa un fenomen foarte straniu, limitrof cu fantasticul. „În munții Californiei, scrie autorul citat, se semnalează din timp în timp o stranie lumină strălucitoare, ca blitzul unui fotograf, care ar fi produsă de niște oameni misterioși. În California se întîlnesc tot soiul de povești legendare, plasate de preferință pe muntele Shasta, la extremitatea nordică a masivului muntos Sierra Nevada. Maiestuosul munte Shasta, greu accesibil, este un vechi con, dînd încă periodic unele semne de activitate vulcanică. În tot acest district încă rău cunoscut al Californiei septentrionale se semnalează oameni „ciudați", iviți uneori din păduri (unde de obicei se ascund cu grijă) spre a face troc cu muntenii. Acești oameni sînt mari, grațioși, agili, au fruntea foarte înaltă și poartă o coafură specială, a cărei extremitate inferioară le cade deasupra nasului. Dar misterul sporește cu faptul, relatat de numeroși martori, că din vreme în vreme ceremonii tainice sînt celebrate în jurul unor mari focuri, de care e cu neputință să te apropii, martorii fiind imobilizați de niște „vibrații" ce par literalmente a-i țintui de pămînt. Oricît de neverosimile ar fi unele mărturii sau afirmații, nu trebuie disprețuit faptul că locurile cele mai puțin accesibile din munții californieni sînt uneori teatrul unor întîmplări foarte curioase; ideea unui popor misterios („lemurian" sau altul), stabilit acolo într-o misterioasă cetate subterană, poate invoca niște fapte deosebit de stranii: un astronom american, profesorul Edgar-Lucien Larkin, fostul director al Observatorului de pe muntele Lowe (California meridională), a putut zări prin telescop, de departe, un dom metalic auriu, împrejmuit de construcții cu aspect ciudat. Automobiliști circulînd pe drumuri forestiere părăsite au întîlnit pe neașteptate oameni de o rasă necunoscută, îmbrăcați în alb, cu păr lung buclat, de talie maiestuos înaltă, care dispăreau la orice încercare de contact cu ei. O tradiție californiană pretinde că ar exista un tunel sub baza orientală a muntelui Shasta, ducînd într-un loc misterios, unde se află o cetate cu case stranii; fumul ce iese periodic din vechiul crater ar proveni nu din fenomene plutonice, ci din misterioasa cetate pierdută..."

S-a vorbit des în ultima vreme și de inaccesibilitatea aproape totală a unor ținuturi de junglă, cum ar fi Matto Grosso, pe seama cărora se istorisesc legende dintre cele mai neașteptate. Tot astfel, cînd Jacques Cousteau începea să exploreze de curînd adîncurile lacului Titicaca (de care se leagă atîtea mituri paleoastronautice și care se și află într-o zonă din cele mai bogate în probe materiale ale protocivilizației de care vorbim și ale raporturilor dintre oameni și prezumptivii vizitatori extratereștri), localnicii au și răspîndit zvonul că se caută „farfurii zburătoare" în lac. Primele rezultate dezmințeau zvonul, care putea fi o formă de psihoză, bineînțeles, dar nici un fel de rezultat definitiv nu s-a atins încă. Trebuie amintit însă măcar faptul că în preajma lacului Titicaca se află tocmai vestitele Drumuri incașe, adică șoselele fictive care alcătuiesc figuri împrejmuind terenuri plate vizibile numai de la mare altitudine, făcute așadar cu mii de ani în urmă, cînd, după teoriile noastre clasice, la înălțimile necesare vizibilității omul nu zbura.

În legătură cu aceasta, merită remarcată și o altă relatare recentă, asupra lucrurilor stranii care s-ar petrece în triunghiul atlantic format de Florida, Bermude și Haiti și poreclit de marinari Capcana Cerului (Skytrap). În acest triunghi convențional dispar, se zice, nave și avioane, fără să lase nici o urmă și în condițiile cele mai favorabile zborului și navigației.

Presupunînd că unul din sediile posibile ale contemporanilor atlanți ar fi Luna, trebuie să amintim cîteva detalii semnificative a supra așa-zisului nostru satelit natural: Pickering observă schimbări de colorit în craterul Eratostene, Kozîriov observă o explozie portocalie în craterul Alfons, craterul Vargentin este plin pînă la margini cu o substanță enigmatică, în Marea Liniștii cîteva cratere par înecate, există alte cratere numite cameleonice, deoarece își schimbă adesea culoarea, uneori chiar subit, craterul Linné cîteodată dispare și reapare, alte dăți își modifică dimensiunea și forma, fiind mai mic sau mai mare, mai rotund sau mai iregular, aruncînd o umbră cînd gri, cînd portocalie, mai sînt de asemenea celebrele „raze" care pleacă mereu din craterul Tycho, ca să nu mai vorbim de inexplicabila dispariție a materiei excavate de una din sondele Surveyor.

Bineînțeles, putem pune la îndoială fenomenele care se atribuie muntelui Shasta, Capcanei Cerului, Lunii etc. Ipoteza însăși a civilizațiilor paralele poate că va fi infirmată într-o zi de alte dovezi. Sîntem într-o epocă în care cercetarea științifică omenească este mai îndrăzneață ca oricînd și nu peste multă vreme vom coborî pe fundul oceanului și vom umbla pe Lună. Dacă nu vom găsi nimic în primele explorări, încă nu vom avea dreptul să spunem că nu există nimic. La urma urmei, privind serios problema, se poate spune că ipotezele din categoria de care ne ocupăm, date fiind stadiul timpuriu al cercetătorilor și penuria de documente, sînt un ac în carul cu fîn. Acul într-un car cu fîn se găsește cu greutate, dar există.

Să admitem deci că o atare fosilă vie, o atare civilizație antediluviană a supraviețuit și trăiește, fără să aibă nevoie de ceea ce are nevoie civilizația noastră mult mai tînără. Obiectele zburătoare neidentificate ar putea fi mijloacele ei de transport. Neamestecul ei în destinul nostru (sau cel puțin în cîmpul nostru de vizibilitate) n-ar fi greu de explicat, după admiterea premisei, întrucît o omenire antediluviană ar fi asistat, inevitabil, la apariția și evoluția omenirii noastre, ca o soră mai mare care asistă la creșterea surorii mai mici și nu intervine în jocurile ei cît timp acestea nu prezintă vreun pericol.

Ipoteza noastră, fără a fi absurdă, este deocamdată foarte greu de demonstrat, dar de aici nu rezultă că tot ce e greu de demonstrat nu există. Logica evoluției ipotezelor celor mai bizare a arătat de atîtea ori inconsistența dogmei sau refuzului de a gîndi în fața forței de expansiune a gîndirii omenești.

Azi e timpuriu să datăm scadența ipotezei noastre, pe care generația noastră sau altă generație o va adeveri sau infirma. Principalul, deocamdată, este să gîndim cu luciditate.

Victor KERNBACH

KANT ȘI NEOKANTIANISMUL

Este foarte greu să te rezumi la o prezentare sumară cînd e vorba de o lucrare de exegeză asupra operei kantiene și neokantiene.

Concepută ca o încercare de analiză și valorificare a contribuției filozofilor de orientare criticistă, la discutarea și elaborarea aparatului conceptual al logicii, gnoseologiei și filozofiei moderne a culturii — lucrarea conf. Al. Boboc se constituie ca o confruntare a punctului de vedere marxist cu conținutul principal al operei neokantiene. Impresionantă prin caracterul erudit enciclopedic al cunoștințelor și problematicii discutate, opera neokantiană trebuie cunoscută de oricine are pretenția să supună discuției domeniile mai sus citate.

Lucrarea se înscrie pe linia tradiției operelor de analiză marxistă, păstrîndu-se însă în limitele unei obiectivități cu adevărat științifice, care face ca în cadrul actualei dezvoltări a filozofiei contemporane orice atitudine nihilistă față de opera neokantienilor să devină desuetă.

Credem că prezentarea lucrării va avea de cîștigat dacă vom începe prin a arăta structura conținutului. Concepută în patru capitole cu o introducere și o încheiere, exegeza amintită analizează permanent legătura dintre Kant și neokantieni în domeniul logicii, teoriei cunoașterii, filozofiei culturii etc.

Subliniind izvoarele tematicii neokantiene, autorul se simte îndreptățit — dacă nu chiar obligat — să prezinte mai întîi monumentala operă a lui Immanuel Kant, care se impune în filozofia contemporană nu atît prin soluțiile date, cît prin perspectivele ce le deschide filozofiei, prin bogăția și actualitatea problematicii abordate în toate domeniile.

Amplă sinteză a cugetării moderne, elaborată sobru, într-o epocă dominată de cultul metodei și al rațiunii, criticismul kantian are un caracter contradictoriu, deopotrivă materialist și idealist agnostic, ceea ce a determinat o dublă influență în dezvoltarea ulterioară a filozofiei. Criticată atît „de la dreapta" pentru materialism, cît și „de la stînga" pentru idealism și agnosticism, opera lui Kant necesită un studiu atent și minuțios de pe poziția materialismului dialectic.

Autorul face analiza a cîteva orientări neokantiene ce s-au constituit pe linia criticii „de la dreapta" a lui Kant, la sfîrșitul secolului XIX, ca expresie a intensificării reacțiunii politice în Germania.

Lucrarea face analiza contribuției și limitelor diferitelor orientări neokantiene în domeniul logicii și teoriei cunoașterii. Amintind de orientarea „fiziologică" (H. Helmholtz, Fr. Lange), „metafizica critică" (O. Liebmann) care pune problema logicii și criticii cunoașterii în mod temeinic, ajungînd la ideea unei fundamentări transcedental logice a științei, orientarea „neoficsianistă" (L. Nelson) și „realist critică" apărută în legătură cu interpretarea în spirit materialist a „lucrului în sine" kantian, ca ceva real, independent de subiectul cunoscător si în afara lui, lucrarea analizează în continuare contribuțiile „Școlii de la Marburg" pe linia logico-metodologică și a reprezentanților ei cei mai de seamă. H. Cohen, P. Natorp, A. Liebert, care mută discuția spre problematica metodei (Cohen și Natorp). Cohen accentuează asupra actului gîndirii ca act creator, ca activitate constructivă, în timp ce Natorp subliniază metodele și procedeele gîndirii, modul în care are loc construcția obiectului. „Transcedentalul" devine la Cohen metoda, instrumentul analizei în sistemul critic. Autorul lui „Kants Theorie der Erfahrung", urmărind justificarea metodei transcedentale, interpretează întreaga evoluție a gîndirii de pînă la Kant ca preistoria transcedentalismului.

„Școala de la Baden", prin reprezentanții ei H. Richert, W. Windelband și Bnino Banch, se ocupă îndeosebi de raportul între cunoaștere, adevăr și valoare. Adevărul devine aci rezultatul unei construcții cu valabilitate universală și necesară (deci a priori). Astfel, valabilitatea, adică obiectivitatea, este o consecință a caracterului creator al gîndirii. H. Richert, deși recunoaște că adevărul nu se poate funda doar intralogic, ci și extralogic, trece în domeniul speculației, considerînd extralogicul nu realitatea obiectivă, pe care o reflectă conștiința adevărată, ci „valoarea teoretică", adică valabilitatea logică luată în sine. Astfel, criteriul adevărului este căutat în sensul lui logic ca „valoare transcedentală".

Lucrarea analizează în continuare contribuția neokantienilor la definirea conceptului de filozofie, la determinarea obiectului filozofiei și a funcțiilor ei, la concepția și metodologia istoriei filozofiei

Exegeza se ocupă, de asemenea, de filozofia istoriei si a culturii la neokantieni, punctul de aplicare fiind tot opera lui Kant, care a dat discipolilor nu numai metoda, ci și o anumită viziune asupra raporturilor dintre om, natură și cultură.

Omul este în concepția neokantienilor partea integrantă a lumii culturii și creatorul ei (Cassirer), fapt pentru care definiția tradițională că omul este „animal rațional" este insuficientă, căci omul are o „determinare cultural-filozofică".

Neokantienii au subliniat specificul uman al culturii și procesul de autorealizare a omului în creațiile și formele culturii spirituale. Viziunea abstractă care domină asupra omului în filozofia neokantiană a culturii face ca unitatea organică dintre formele conștiinței umane și lumea materială, concretă, să fie foarte puțin discutată.

Lucrarea constituie un prilej de cunoaștere a filozofiei postkantiene cu largi implicații în filozofia contemporană prin problematica largă supusă dezbaterii filozofice. Bineînțeles, aprecierea se referă la neokantianism în complexitatea lui ca sistem filozofic, atît cu valențele sale pozitive, cît și cu limitele și contradicțiile sale, evidente în preluarea interpretării kantiene pe bazele idealismului, reflectarea ideilor liberalismului și ale democrației burgheze — poziție de pe care unii neokantieni au criticat marxismul — ș.a.m.d.

Cititorul are ocazia să vină în contact cu o lucrare de exegeză valoroasă prin analizele pe care le întreprinde asupra unor aspecte ale filozofiei contemporane.

A. RACHIERU

dialectica ideilor

VALORILE ȘI SENSUL VIEȚII*)

Subliniind importanța unei fundamentări științifice a axiologiei, se preconizează în primul rînd să se pornească de la tezele clasicilor marxism-leninismului, care furnizează, în linii generale, direcțiile de dezvoltare a acestui domeniu. În țara noastră există deja tradiții în acest sens. Dacă ne gîndim numai la Petre Andrei (cu a sa „Filozofie a valorii") sau la Tudor Vianu („Introducere în teoria valorilor"), putem să afirmăm că studiul axiologiei la noi nu se face pe un teren neutru.

Pornind de la faptul că există o legătură între axiologie, etică și sociologie, autorii nu caută să reducă domeniul axiologiei la etic și sociologic. Acest lucru ar constitui și o tratare simplistă a fenomenelor valorice. Totuși, domeniul teoriei valorilor nu este privit ca ceva în sine, care nu are corespondențe cu alte domenii. Axiologia trebuie să explice și anumite probleme pe care le tratează atît etica, cît și sociologia. Sensul vieții, de pildă, cuprinde în primul rînd implicații etice, dar constituie și o componentă a axiologicului. Valoarea, ca întruchipînd o anumită obiectivare a esenței umane, un rezultat al acțiunii umane, capătă o explicație și se distinge ca valoare numai în raport cu problema sensului vieții, categorie de bază a oricărei axiologii și antropologii filozofice.

Autorii au meritul de a fi desprins din multitudinea problemelor pe care le implică discuțiile asupra eticii și axiologiei pe acelea care conferă o importanță primordială în cadrul dezbaterii contemporane. Astfel, se dă o *mare extindere în lucrare problemelor privind valorile și sensul vieții, pornindu-se de la testele marxiste despre om și esența umană*, raportul dintre individ și societate, înstrăinarea umană etc. Se insistă apoi asupra valorii în sine, remarcîndu-se importanța elaborării unei definiții riguroase a conceptului de valoare. Cei doi autori încearcă să prezinte în mod sintetic contribuțiile filozofilor marxiști de astăzi la fundamentarea axiologiei, arătînd că există de fapt două orientări privind definiția valorii :

a) Unii susțin că definiția valorii trebuie să se elaboreze abia după ce se va fi ajuns la ample cercetări privind toate compartimentele axiologiei.

b) Alții, printre care și autorii cărții, cred că nu se poate întreprinde nici o cercetare fără a avea în prealabil stabilită o ipoteză de lucru care să contureze domeniul de cercetare.

Cred că acest ultim punct de vedere conține o anumită doză de certitudine, în sensul că trebuie mai întîi să definești ceea ce cercetezi, dar nu se poate absolutiza, întrucît ai mereu nevoie de cercetări ample, din care să extragi anumite teze și să formulezi o definiție completă a valorii.

În privința definirii conceptului de valoare se cunosc multe puncte de vedere. Pentru a da, însă, o definiție științifică, autorii propun luarea în considerație a cinci premise fundamentale :

a) Să se aibă în vedere, în primul rînd, substanța socială a valorilor.

b) Să se țină seamă de condiționarea și determinarea social-istorică a valorilor.

c) Lumea valorilor nu poate exista în afara sferelor existenței și practicii umane.

d) Valorile create de societate sînt, prin conținutul lor, obiective.

e) Forța creatoare a omului constituie o determinantă de bază a procesului de constituire a valorilor.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, se propune o definiție a valorii, care să sintetizeze, într-o formulă unică, cele mai reprezentative note esențiale. Valorile sînt astfel definite ca „acele lucruri, relații, fenomene (aspecte sau manifestări, laturi, proprietăți ale acestora) create prin activitatea socială a oamenilor, în care se obiectizează forțele subiective ale esenței sociale a omului, care contribuie la progresul societății omenești, la afirmarea și dezvoltarea personalității umane, fiind ca atare apreciate, dorite și promovate de către forțele sociale progresiste".

Valorile pot avea dublă natură : materială și spirituală, în măsura în care fac parte din sfera culturii materiale sau spirituale.

Sînt luate în discuție probleme ale valorilor materiale și spirituale, insistîndu-se asupra normelor și idealurilor ca valori spirituale, care fac în permanență apel la condițiile concret-istorice ale vieții sociale.

O importantă deosebită prezintă și distincția care se face între valoare și antivaloare. Subliniindu-se că omul poate produce atît valori, cît și antivalori, este implicată ideea că antivalorile (deosebite ca structură de nonvalori) sînt produsul reacțiunii antisociale și nu au un conținut general-uman.

De la afirmația că valorile formează un domeniu distinct de cercetare nu se poate trece, prin absolutizare, la negarea vreunei legături, care, evident, există între axiologie și celelalte discipline care au contingențe cu problematica valorilor. În acest sens este mult discutată legătura dintre om, ca ființă creatoare de valori, și mediul social în care trăiește. Pe acest plan al discuției, autorii urmăresc, în linii generale, aspecte ale valorilor materiale, social-politice și culturale, desprinzînd coordonatele între care se desfășoară întreaga problematică a acestora, apelînd în permanență la tezele clasicilor marxism-leninismului pentru fundamentarea lor științifică. În ansamblu, lucrarea urmărește să supună spre dezbatere o serie întreagă de probleme, unele din ele tratate doar parțial. *Rămîne, așadar, deschisă posibilitatea adîncirii unor aspecte ale axiologiei marxiste, cum ar fi acelea privind valorile și geneza lor social-istorică, sau evaluarea valorilor din perspectivă etică. De asemenea, se cere și o diversificare a analizei teoriei valorilor, în sensul că ea trebuie să cuprindă și aspecte ale teoriei valorilor culturale, fără de care nu pot fi înțelese și interpretate multe fenomene ale culturii spirituale.*

Mircea CRISTEA

---

*) *„Axiologie și etică", de N. Kallas și A. Roth.*

Această fotografie reprodusă după penultimul număr al revistei „L'Express" este deosebit de... expresivă pentru dilemele pe care le pune în fața omului contemporan impetuosul progres tehnic. Oare „Gînditorul" lui Rodin întrevedea această perspectivă contradictorie a lui „homo tecnicus" ?

EDUCAȚIA ÎN DEZBATEREA FORURILOR INTERNAȚIONALE

Intre 17 februarie și 6 martie va avea loc la New York sesiunea Comisiei pentru dezvoltare socială de pe lîngă Organizația Națiunilor Unite. Cu acest prilej am solicitat o scurtă întrevedere conf. dr. OVIDIU BĂDINĂ, directorul Centrului de cercetări pentru problemele tineretului, care va reprezenta țara noastră la lucrările acestei sesiuni.

— V-am ruga la început să ne spuneți cîteva cuvinte despre principalele probleme care vor fi discutate în cadrul întîlnirii de la New York...

— La această a 20-a sesiune a Comisiei pentru dezvoltare socială, ordinea de zi este foarte bogată. Ea cuprinde mai întîi raportul UNESCO privind probleme de educație, o sinteză amplă a tendințelor principale manifestate în dezvoltarea învățămîntului în cursul anului 1968, un larg tablou înfățișînd preocupările de modernizare a învățămîntului în funcție de dezvoltarea economico-socială din toate zonele lumii, în funcție de revoluția tehnico-științifică. La acest punct se vor analiza, de asemenea, și alte aspecte ale educației tineretului, în general, precum și ale educației permanente — inclusiv adulții.

Cu prilejul acestor discuții, delegația noastră va exprima experiența României, realizările complexe în procesul instructiv-educativ obținute în ultima vreme, în lumina liniilor directoare ale Legii învățămîntului, ne vom pronunța în legătură cu perspectivele de dezvoltare a cooperării în domeniul educației, cu atît mai mult cu cît se apropie Anul internațional al educației, 1970, organizat sub egida O.N.U., acțiune importantă în stimularea colaborării statelor în probleme de educație, la care țara noastră va participa activ, așa cum a făcut-o și pînă acum cu prilejul unor asemenea activități internaționale.

— Faptul că pe ordinea de zi a sesiunii Comisiei pentru dezvoltare socială s-au înscris preocupări în domeniul educației tineretului subliniază, desigur, ponderea însemnată pe care o capătă aceste probleme în viața societății contemporane...

— Într-adevăr. Sesiunea va discuta, de altfel, și raportul cu privire la politica și programele pe termen lung în domeniul educației, o nouă dovadă a importanței acordate în lume problematicii tineretului. La O.N.U. s-au adoptat și pînă acum o serie de rezoluții, dintre care unele la inițiativa țării noastre, care se înscriu pe linia acestui larg interes. Nu numai prezența în discuție a acestor probleme este semnificativă, dar și faptul că în sesiune se va dezbate și elabora un program de amploare care va fi supus Consiliului Economic și Social al O.N.U. Și la acest punct vom vorbi despre viața tineretului român, despre preocupările noastre de a forma și promova tineretul, despre contribuția școlii, a institutelor educative, a organizațiilor de tineret, despre interesul acordat cercetării științifice în rîndul tineretului, incluzînd crearea și activitatea Centrului de cercetări.

— Ce alte probleme mai stau în atenția sesiunii ?

— Pe ordinea de zi sînt înscrise, de asemenea, discutarea activității Institutului pentru dezvoltare socială de pe lîngă O.N.U., raportul Conferinței internaționale a miniștrilor responsabili cu protecția socială, bilanțul și programul Comisiei pentru dezvoltare socială, analiza preocupărilor O.N.U. de cooperare tehnică în domeniul dezvoltării sociale etc.

Considerăm actuala sesiune drept un nou prilej de a exprima, în aceste importante foruri internaționale, punctul nostru de vedere în problemele aflate pe ordinea de zi, de a contribui constructiv la elaborarea unor documente însemnate privind dezvoltarea socială în ansamblu, în cadrul cărora, firesc, capătă o pondere mare chestiunile legate de viața și promovarea tineretului.

DILEME ÎN FAȚA PROGRESULUI

Contradicțiile progresului tehnic din epoca noastră încep să neliniștească specialiști din cele mai diferite domenii. Aspectele opuse pe care le ia dezvoltarea științei și tehnicii secolului XX : înfrumusețarea și ușurarea vieții omului pe de o parte, iar pe de alta impunerea unor condiții artificiale, din care pericolele nu sînt deloc excluse, duc în societatea contemporană la o criză ce pare a nega însuși sensul civilizației tehnice.

Guy Gresford, inginer australian și expert pe lîngă O.N.U., afirmă : „timp de 6 ani am contat pe știință, pentru a asigura dezvoltarea economică, pentru a aduce prosperitatea în lume. Astăzi începem să ne întrebăm dacă nu jucăm rolul ucenicului vrăjitor. Căci știința are și ea logica sa, care nu ține întotdeauna seama de voința oamenilor".

La 22 mai 1968 Suedia a cerut în mod oficial întrunirea unei conferințe internaționale pentru a studia pericolele pe care viața modernă le face să planeze asupra omenirii. Această conferință despre om și despre mediul său înconjurător trebuie să aibă loc în 1972. Carlos Chagas, biolog brazilian, care prezidează comisia pregătitoare a conferinței, declară : „Ea trebuie să constituie prilejul de a promulga, pentru prima dată, o adevărată declarație a drepturilor omului în fața progresului".

Raportul progres tehnic-om constituie obiectul unui amplu articol publicat în revista „L'Expres", din care vă oferim cîteva extrase :

...În 1900 electricitatea însemna lumină în casele oamenilor. Astăzi ea evocă atmosfera iremediabil poluată de fumul centralelor gigantice, care fac din New York unul dintre cele mai murdare orașe din lume.

Primul telefon, primul post de radio erau instrumente minunate. Se putea crede că rolul științei și al tehnicii era numai să ușureze viața, să o înfrumusețeze. Și cine ar nega că ele au înfrumusețat-o ? Dar pe măsură ce ele își extind imperiul, se descoperă că a existat o neînțelegere, că în realitate ele schimbă viața, chiar radical.

Omul modern — cel puțin cel din țările dezvoltate — consumă în tot timpul anului fructe care ies din antrepozite frigorifice, carne în celofan, cartofi prăjiți congelați. Sînt crescuți pentru el pui la comandă, vaci însămînțate artificial, cereale tratate de geneticieni. Mîine probabil el va fi hrănit cu biftec din petrol.

El are somnifere împotriva insomniei, tranchilizante împotriva anxietății, medicamente euforice împotriva plictiselii. În curînd, datorită aerului condiționat, el va considera cea mai mică variație de temperatură o agresiune împotriva integrității sale fizice.

Țara care a inventat zgîrie-norii este și țara în care oamenii s-au legat cel mai mult de casa individuală, a cărei peluză înconjurătoare o tund în mod regulat duminicile. Ea devine în același timp și țara drogului, a dezordinilor tineretului, a răzvrătirilor urbane. Criza americană pune în cauză sensul însuși al civilizației tehnice. Deoarece știința, tehnica, progresul înseamnă inovație, trebuie uneori timp pentru a ne da seama de toate consecințele lor. Și, în mod foarte firesc, cele mai supărătoare sînt cele care apar ultimele, pentru că nimeni nu se gîndise la ele. Antibioticele au fost folosite în mod nesocotit; astăzi nu se mai știe cum să se dezinfecteze unele spitale, bîntuite de microbii care rezistă la toate drogurile. Din cauza igienii, boli în genere benigne în copilărie, ca poliomielita, s-au transformat în boli grave.

Astăzi, problema este pe măsura mijloacelor științei actuale, a îndrăznelii acțiunilor sale, adică este la scara planetei. „Într-o perioadă foarte scurtă din istoria sa foarte scurtă, omul a stăpînit atît de bine natura, încît este pe cale s-o ucidă", scrie Michel Batisse, inginer și fizician, în numărul din ianuarie al publicației „Courrier de L'UNESCO". La rîndul său, Chagas anunță : „În ritmul în care mergem, peste 2 sau 3 secole nu va mai exista oxigen în atmosferă".

Oxigenul este produs de vegetale, care absorb gazul carbonic, îl descompun în carbon pe care îl asimilează și în oxigen pe care îl eliberează. Poluarea oceanelor de către petroliere, care aruncă la fiecare 20 de zile în mare echivalentul încărcăturii lui „Torrey Canyon", diminuează productivitatea de oxigen a algelor. Despădurirea, înlocuirea culturilor cu terenuri de construcție reduc și mai mult această producție, în timp ce exploatarea combustibililor fosili prin combustie multiplică producția de gaz carbonic. Pentru o singură traversare a Atlanticului se consumă vreo 40 de tone de oxigen.

„Nu se mai pune problema să mergem înapoi", subliniază Chagas și Gresford. Apărători ai omului, ei nu doresc desigur să-l vadă revenind la epoca de piatră. De altfel, chiar dacă ar dori-o, ar fi imposibil. Progresul a creat o situație de fapt.

Căci progresul nu mai este total de neprevăzut. Între invenție și traducerea sa în practică s-a constatat că trece întotdeauna o perioadă, care lasă timp de reflectare și, eventual, de acțiune.

Informarea continuă, dialogul permanent sînt indispensabile dacă vrem ca omul să controleze într-o bună zi acest progres care este opera sa ; acesta, pentru că numai ele permit să se pună bazele unei democrații științifice autentice. Progresul trebuie sesizat la sursa sa și trebuie să urmărim în permanență dezvoltarea sa, dacă vrem să-l orientăm.

Atunci cel puțin problema va căpăta adevărata sa dimensiune. Încolțit, confruntat cu consecințele pe termen lung ale actelor sale, omul își va da seama că conflictul nu este între el și nu se știe care misterioasă putere a tehnologiei, ci în interiorul său.

Într-un articol scris pentru „New York Times" cu ocazia Anului Nou, fizicianul Glenn F. Seaborg, astăzi președinte al Comisiei americane pentru energia atomică, a arătat că progresul, înainte de a fi material, de a se măsura în miliarde sau în cai putere, este mai întîi o revoluție mentală.

Omul obișnuit descoperă lumea cu cele cinci simțuri ale sale. Omul de știință, dimpotrivă, și-a adăugat instrumente pentru a multiplica puterea acestor simțuri și pentru a descoperi o altă lume : cea a atomului și a galaxiilor ; cea a zeroului absolut și cea a materiei în fuziune ; o lume care nu comportă numai zgomote și culori, ci și ultrasunete, raxe X, radiații nucleare ; un univers pe care omul obișnuit, de la Einstein încoace, nu și-l poate nici reprezenta, care se reduce la o serie de ecuații ; o realitate pe care informatica a început să o transcrie în întregime în numere binare, în timp ce omul obișnuit continuă să prefere calitatea cantității.

Omul și inteligența sa nu mai vorbesc același limbaj. Pentru simplul motiv că nu mai pornesc de la aceeași realitate. Dacă progresul ar fi numai nemăsurat, zdrobitor, îngrijorător, el n-ar provoca aceeași angoasă ; nici același entuziasm dacă n-ar fi decît avantaje materiale. Sfidarea sa atinge omul în ceea ce are el mai profund în conștiința pe care poate el s-o aibă despre individualitatea sa.

După cum remarcau Chagas și Gresford, scopurile științei sînt clare, chiar dacă par inaccesibile. Ele pot fi definite cu precizie, se poate face exact socoteala mijloacelor de pus în acțiune pentru atingerea lor. Dar cum să-l împăcăm pe om cu el însuși, să-i punem instinctul în acord cu inteligența sa ? Este mai ușor să mergi în Lună decît să-l faci fericit pe om.

Ne îndreptăm oare spre o lume transformată în furnicar, în care oameni-roboți se vor consacra în întregime Moloch-ului tehnologic ? Sau spre o societate care se va înstrăina pe deplin în inteligență, rupînd definitiv cu originile sale animale îndepărtate ?

Întrebările de mai sus, ca și altele similare, sînt cîteva dintre dilemele care stau în fața impetuoasei dar contradictoriei dezvoltări tehnice a omenirii. Elucidarea acestor dileme stă, după publicistul francez Gerard Bonnot, autorul articolului din „L'Expres", în libertatea omului de a-și „pune de acord rațiunea cu instinctul, inteligența cu firea. Chiar dacă progresul a putut înlătura toate modelele vechi, el nu este în stare să elibereze omul de răspunderea sa. El o face numai mai greu de asumat".

Ceea ce trebuie precizat este că această răspundere este înainte de toate una socială, care se poate exercita liber și deplin numai într-o societate în care progresul este pus în mod plenar și rațional în slujba umanității, a eliberării adevăratelor sale sentimente omenești.

MAPAMOND STUDENŢESC

SEMICENTENARUL FACULTĂŢII DE MEDICINĂ VETERINARĂ DIN ZAGREB

Revista studenţilor iugoslavi „Studentski List" ne informează în legătură cu apropierea sărbătoririi semicentenarului unei importante şcoli superioare.

În acest an, Facultatea de medicină veterinară din Zagreb va aniversa 50 de ani de la întemeierea sa. În 1919 a luat fiinţă în oraşul amintit Şcoala superioară veterinară, fiind transformată, cinci ani mai tîrziu, în Facultatea de medicină veterinară.

În cei 50 ani de existenţă, facultatea a fost absolvită de circa 3 000 de medici — aceştia satisfăcînd în cea mai mare parte necesităţile de cadre veterinare ale Iugoslaviei. O mare reputaţie şi-a căpătat facultatea ca instituţie de cercetare ştiinţifică, unele catedre ale sale fiind cunoscute în întreaga lume datorită importantelor domenii de cercetare abordate. În laboratoarele bine utilate ale facultăţii vin în fiecare an, în vederea perfecţionării, numeroase cadre medicale şi cercetători din diferite ţări. În anii construcţiei socialiste, Facultatea de medicină veterinară din Zagreb aduce o contribuţie preţioasă, prin întreaga sa activitate, la rezolvarea nemijlocită a problemelor ce se ivesc în zootehnia ţării vecine.

●

TIPĂRITURI ROMÂNEŞTI LA UPPSALA

Biblioteca Universităţii din Uppsala (Suedia), cunoscută sub numele de Carla Rediviva, posedă cea mai mare colecţie de cărţi din Suedia — peste un milion de volume şi circa 28 000 de manuscrise. Între acestea se află piese unice, cum ar fi Codex Argenteus sau Biblia de argint, scrisă cu litere de argint pe pergament purpuriu în jurul anului 500 e.n., marea hartă a Nordului tipărită la Veneţia în 1539 de Olaus Magnus ş.a., precum şi două vechi tipărituri româneşti. Este vorba de un exemplar din Liturghierul de la Iaşi (1679) şi un manuscris slav care cuprinde Tîlcul Evangheliilor de Teofilact, copie din sec. XVI, ambele primite în dar de învăţatul suedez Sparwnfeldt de la Nicolae Milescu, în 1685.

●

CONTINUAREA REFORMEI UNIVERSITARE ÎN R.D.G.

După cum informează presa centrală din R.D.G., la 20 ianuarie Consiliul de Stat a aprobat proiectul unei hotărîri privind continuarea celei de-a treia reforme universitare şi dezvoltarea învăţămîntului superior pînă în 1975.

Noul proiect de hotărîre prevede continuarea reformei universitare începute anul trecut. Se propun măsuri pentru intensificarea activităţii de cercetare ştiinţifică, tinzîndu-se spre cel mai înalt nivel mondial, o mai strînsă legătură între teorie şi practică prin colaborarea între institutele de învăţămînt superior şi întreprinderile economice din ramurile hotărîtoare, precum şi participarea studenţilor şi organizaţiilor de tineret la elaborarea programului de învăţămînt şi la alte aspecte ale activităţii din învăţămîntul superior.

●

CONGRESUL STUDENŢILOR POLONEZI

La 10 februarie s-a deschis cel de-al 7-lea Congres al Uniunii studenţilor polonezi. Raportul la congres a fost prezentat de preşedintele Consiliului principal al uniunii, care a citat o serie de date statistice, subliniind că a sporit considerabil numărul studenţilor provenind din familii de muncitori şi ţărani. Au fost trecute în revistă principalele realizări ale învăţămîntului polonez în ultimii ani, arătîndu-se că cheltuielile statului pentru învăţămînt şi cultură au sporit în anii 1960—1969 de două ori. Recent, conducerea partidului a hotărît introducerea unor modificări substanţiale în sistemul de burse. Astfel, de la 1 ianuarie 1970 va fi introdus principiul potrivit căruia în ultimii doi ani de cursuri de la toate secţiile cuprinse în legea referitoare la folosirea planificată a absolvenţilor şcolilor de învăţămînt superior, singura formă de bursă va fi bursa instituită de întreprinderile industriale, ceea ce va asigura o pregătire mai bună a specialiştilor în vederea îndeplinirii sarcinilor profesionale şi obşteşti. S-au discutat de asemenea aspecte ale educării ideologice a tineretului, criticîndu-se unele manifestări de schematism şi superficialitate din activitatea uniunii. S-a subliniat că toate preocupările uniunii trebuie să fie subordonate educării unui absolvent conştient şi activ, care în afară de cunoştinţe profesionale să aibă şi un înalt nivel ideologic şi moral.

STUDENŢII DE LA PARALELA 60

Reportaj „în direct", de Eugen PATRICHE

Norvegia — originar „Nordvegr" — înseamnă drumul nordului". Privită pe hartă, ţara pare într-adevăr o şosea subţire, dreaptă, tăiată pe marginea apuseană a Peninsulei Scandinave, al cărei orizont se pierde undeva dincolo de Cercul Polar, îndreptată perpetuu spre un nord simbolic care se cheamă capătul pămîntului.

Norvegia este marele hotar al Scandinaviei cu marea. Nicăieri bătrînul pămînt nu pare să fi suferit atît acţiunea lentă, distrugătoare a apei care a fărîmiţat coasta prelungă de piatră în 150 000 de insuliţe, din care numai vreo 2000 sînt locuite. Oraşul Oslo e aproape de paralela 60, paralelă care străbate nordul Scoţiei, centrul Canadei şi Alaska de sud. Dar, paradoxal, nu temperatura scăzută caracterizează aceste ţinuturi. Iarna scandinavă nu e deloc mai „înspăimîntătoare" decît iarna noastră bucureşteană. Oamenii nu poartă şube de ren şi nu fumează pipe vikinge, ci cel mult acele ţigări „virile", de o tărie neobişnuită, simbolic numite „ţigările nordului" — North State Cigarettes. Fiindcă am pornit de la prejudecăţi turistice, poate singura aplicabilă ar fi cea exprimată de formula : „Norvegia e ţara soarelui de la miezul nopţii", paradisul nopţilor albe. Pentru mine, călător hibernal, atributul se dovedea adevărat prin reciprocitate. În primele luni ale iernii la Oslo se făcea ziuă înainte de prînz şi se întuneca imediat după desert. Era reversul verii, cînd lumina stăruie aproape toată noaptea, perpetuînd o „zi" dublă în care te poţi uşor înşela asupra orelor cotidiene. Acum focurile de neon funcţionau în continuare, dar fără ostentaţia feerică a Stockholmului, învăluind discret în clar-obscururi siluetele cafenii de piatră veche ale bisericilor gotice, ca în tablourile lui De Chirico.

Gazdele mele, studenţii norvegieni, mi-au arătat oraşul de sus, din terasa de sticlă a Universităţii. Privit de la înălţime, Stockholmul mi se dezvăluise ca un gigant de oţel şi piatră, smulgînd noi spaţii pădurii şi apei, dominîndu-le, împrăştiindu-şi peste tot construcţiile sale industriale, nichelate, autostrăzile cenuşii... Privit de la înălţime, Oslo rămîne un oraş discret, intim, pe care cîmpurile şi colinele înzăpezite îl împingeau în braţele fiordului, o „Sinaie" pe litoralul mării.

OSLO : UNIVERSITATEA-SIMBOL ŞI UNIVERSITATEA DE FIECARE ZI

Universitatea din Oslo a fost fondată în 1811, Colegiul de agricultură în 1897. Dar practic abia din a doua jumătate a secolului nostru învăţămîntul superior norvegian îşi capătă profilul, după înfiinţarea colegiilor veterinar, economic şi pedagogic şi a Universităţii din Bergen, 1948. Cel de al 8-lea aşezămînt academic superior, Colegiul de educaţie fizică s-a născut abia anul trecut. Densitatea mică a populaţiei a creat întotdeauna probleme învăţămîntului norvegian. Şi astăzi în multe localităţi copiii nu pot veni la şcoală în fiecare zi din cauza distanţelor mari de parcurs, de aceea în Norvegia există un sistem original de şcoli, cu orar din două în două zile. La o populaţie de patru milioane locuitori, numărul studenţilor nu depăşea, cu puţin timp în urmă, 20 000, cifră pe care o poate realiza singură o mare universitate. Dar acest număr e în continuă creştere, tinzînd spre o triplare în viitorii 20 de ani. Expansiunea universitară a fost proporţional exprimată în Norvegia prin expansiunea spaţiului academic. Pe Karl Johans Gate, vechea clădire a Universităţii, construită în 1839—54, nu mai este astăzi decît un locaş simbolic. Pentru a ajunge la „veritabilul" centru studenţesc Oslo, trebuie să te îndepărtezi mulţi kilometri de centrul oraşului, unde, la Blindern, s-au înălţat noile clădiri ale facultăţilor, construite mai ales între 1961—1967. Aici Universitatea e organizată după sistemul „campus"-ului. Totul, adică locuri de studiu, cămine, cantine, administraţii, se află într-un singur spaţiu concentric, ca un cartier sau mai bine zis ca un orăşel aparte. Această separare pe care o practică sistemul campusurilor incită de altfel tot mai multe discuţii, afirmîndu-se că o asemenea izolare arbitrară de pulsul cotidian al oraşului e în detrimentul participării, integrării studenţilor în viaţa de fiecare zi a societăţii.

Am vorbit îndelung cu Jon Reinholt, secretarul Organizaţiei Sociale Studenţeşti în ale cărei ocupaţii intră reglementarea problemelor curente ale studenţilor : cămine, cantine etc. Două lucruri se află îndeobşte pe ordinea de zi a organizaţiei Mai întîi plasarea în cămine. De fapt, sînt suficiente camere pentru a găzdui studenţii în timpul semestrelor ; cele 1100 paturi din complexul Blindern nu sînt însă ocupate decît de vreo 600 de tineri. Motivul ? Chiria camerei a crescut în ultimii ani vertiginos, de la 85 la 200 coroane ! A doua problemă, cu caracter mai „intern", priveşte convieţuirea cu organele administrative. Deşi sînt reprezentaţi în centrala administraţiei, studenţii în schimb nu participă la rezolvarea practică a problemelor create de funcţionarea cantinelor şi căminelor. De aici s-a născut şi o dispută în legătură cu diferenţa de preţuri dintre cele două complexe ; unul construit în 1952 cu ocazia Olimpiadei de iarnă, altul mai nou şi evident „mai scump" necesitatea nivelării chiriilor prilejuind anul trecut o serie de greve şi de discuţii a căror rezolvare nu a fost posibilă încă.

INTRE TWIST ŞI SCRIMA...

Studenţii norvegieni par a prefera sportul dansului. Sîmbătă seara, la cantina principală „Frederikka", tinerii nu se prea înghesuie la tradiţionalele reuniuni. Poate firea omului din nord e mai „glacială", dar poate twistul e socotit un prilej mai puţin potrivit de „dezmorţire" decît skiul. Organizaţia socială studenţească a Universităţii posedă o cabană de sporturi de iarnă, o sală de sport în care — în mod neaşteptat — i-am văzut pe tineri practicînd intens scrima şi o echipă de handbal campioană a ţării. Desigur, într-o ţară unde copiii de vîrstă preşcolară practică skiul, precum fotbalul în Brazilia, cîmpul de „risipire a energiei" se mută de la performanţele din ringul de dans la cele de pe pîrtia albă.

Si eu, mai puţin priceput în „ale twistului", m-aş fi întovărăşit bucuros la o partidă de conversaţii alpine, dar zilele se scurseseră fără răgaz şi un avion încălzit, cu fotolii comode, mă aştepta pentru un nou drum de-a lungul paralelei 60, spre Helsinki.

FLASH

„Hippies" în Camera Lorzilor

În 1953, un băieţaş frumos îmbrăcat, de 11 ani, lua parte ca paj la încoronarea reginei Elisabeta a II-a. Foarte tînărul baronet, pe nume Sir Mark Palmer, nu a fost deloc impresionat de acest eveniment la care participase, foarte important pentru ordinea socială a Marii Britanii. În următorii ani, Sir Mark descoperi că Eton nu i se potriveşte, iar Oxford-ul este deosebit de rece. În 1962, în timpul unei teze, Sir Mark nota : „Ce frumoasă zi e afară !". Cu aceasta orice tentaţie în desăvîrşirea studiilor superioare se evaporase şi lordul lăsă să-i crească barba roşie şi părul lung, începînd să poarte jachete colorate, o lungă capă bleu, nutrind ambiţia de a fonda un stat pe linia indicată de Thomas Morus în „Utopia". Eroul nostru face acum parte din grupul din ce în ce mai numeros al aristocraţiei britanice care şi-a ales viaţa de „hippie".

Lorzii au tolerat mai întotdeauna excentricitatea atît timp cît ea nu devenise plictisitoare. Şi se pare că tinerii hippie nu le provoacă spleenul în aşa măsură încît să fie renegaţi de propria clasă. Totuşi...

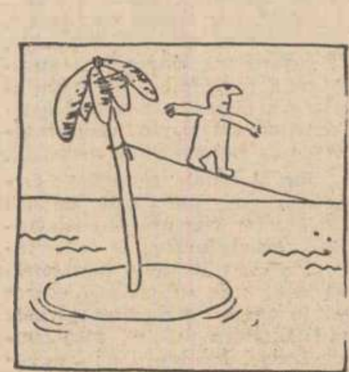

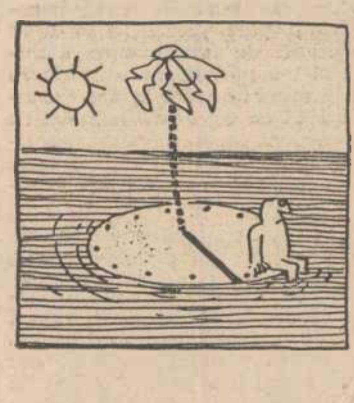
Noul val al nonconformiştilor cu sînge albastru este în ochii multor observatori preţul destul de scump plătit declinului puterii şi prestigiului britanic. „Este natural că tineretul îşi reneagă trecutul, tot aşa cum, în ultimele zile ale Romei, marile familii se simţeau atrase de viaţa plebeilor", declară critic Malcom Muggeridge.

„Protestul" tinerilor aristocraţi nu se angajează pe poziţiile ferme ale luptei împotriva războiului şi sărăciei, ci se mărgineşte la o atitudine pasivă în care principalul obiectiv este consumul de praz, napi, cafea de păpădie şi eventual... droguri. Frivolitatea, misticismul, exotismul sînt pentru tinerii hippie din înalta societate „căile" pentru a ajunge la „o societate mai bună". Toate acestea au demonstrat suficient guvernului britanic caracterul anacronic al Camerei Lorzilor, care ar fi putut prin membrii ei să împiedice activitatea legislativă curentă. De aceea Camera Comunelor a adoptat proiectul de lege cu privire la reforma Camerei Lorzilor. În acest fel actualii membri ereditari nu mai dispun de posibilitatea de a-şi exercita votul. Doar 230 de persoane vor avea acest drept acordat de regină sau de primul ministru. S-a redus şi intervalul în care această Cameră este împuternicită să se pronunţe asupra legilor votate în Camera Comunelor. A fost redus numărul lorzilor eclesiastici şi a fost micşorată vîrsta de pensionare, cît şi remuneraţia noilor pairi. Guvernul Wilson încearcă astfel să împiedice influenţa instituţiilor guvernamentale anacronice asupra cărora îşi manifestă eroziunea dinăuntru şi lipsa de finalitate a unui protest gratuit.

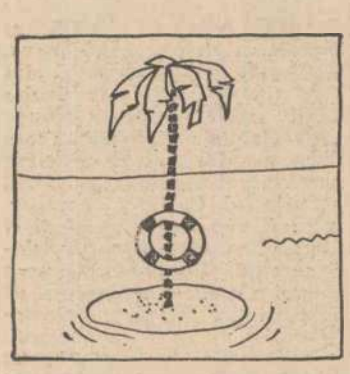
Călin STĂNCULESCU

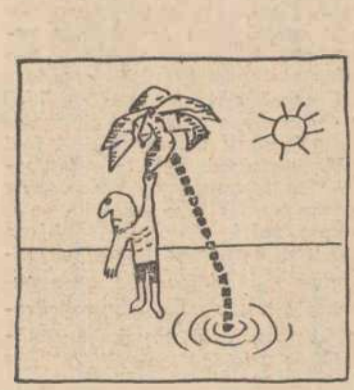
Cinci caricaturi de I. DOGAR MARINESCU

Misterele „arborelui morții"

Arborele ancear, cunoscut în insula Jawa încă din secolul XV, era vestit prin aceea că nu tolera nici o vietate în apropierea sa. Deseori, călătorii ce treceau prin acele locuri vedeau în jurul arborelui schelete ale unor mici viețuitoare, ba chiar cranii de oameni.

O expediție a Societății Regale Britanice, trimisă aici în anul 1837 pentru a elucida misterul „arborelui morții", a confirmat existența scheletelor, însă a dat în același timp și explicația reală a celor întîmplate: de fapt, arborele este absolut inofensiv. Crește în văi și văgăuni umbroase situate mult peste nivelul mării. Prin crăpăturile stîncilor de aici străbat emanații de bioxid de carbon și acid sulfuros (este cunoscut caracterul vulcanic al insulei), care, fiind mai grele decît aerul, coboară — în zilele în care circulația aerului este mai redusă — la rădăcina arborelui ancear. Inhalarea acestor gaze este fatală — iată explicația unui mister de secole.

Vreți să vă controlați memoria?

Cu ajutorul unui test simplu vă puteți asigura de calitatea memoriei dumneavoastră. Nu vă rămîne decît să priviți atent timp de 120 de secunde cele 4 grupuri de cuvinte de mai jos. După scurgerea acestui timp încercați să le reproduceți pe o foaie de hîrtie. Nu este necesar să reproduceți cuvintele în aceeași ordine.

clipă	**construcție**
pansament	**an**
autor	**limbă**
inel	**compas**
țigară	**echipă**
radio	**coleg**
lup	**pară**
lună	**natriu**
chibrit	**doctor**
ochi	**lac**

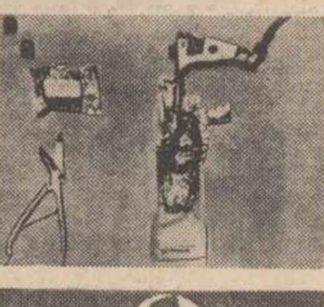
Dacă veți putea reproduce 19-20 de cuvinte, înseamnă că posedați o memorie excepțională. Dacă reproduceți 17-18 cuvinte, memoria dv. este bună, însă este necesar un efort de concentrare în ocazii mai dificile (examene, colocvii etc.). Dacă nu puteți reproduce mai mult de 16 cuvinte, memoria dv. are nevoie de un riguros antrenament. Puteți folosi în acest caz memorarea unor scene din Shakespeare, a Scrisorilor lui Eminescu sau a Florilor răului.

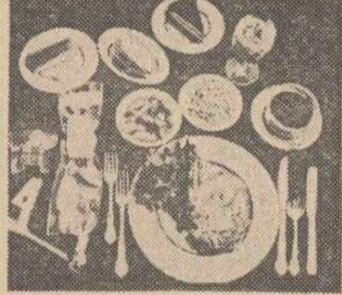
Poftim la masă!

Se înțelege, cosmonauții nu rămîn niciodată flămînzi în timpul zborului. Cu toată afirmația, cu greu ne-am putea închipui că un om voinic se poate declara sătul cu conținutul celor două plicuri de polietilenă din fotografia nr. 1.

Dar... iată echivalentul acestui conținut deshidratat: o porție de biftec cu salată verde și garnitură de cartofi și mazăre, cîrnăciori prăjiți, presărați cu mărar, o chiflă, o prăjitură, o fructă, un pahar cu vin și, firește, o ceașcă de cafea neagră. Este tocmai ceea ce se poate vedea în fotografia nr. 2, adică o masă a unui cosmonaut de pe „Apollo-8".

Procedeul „servirii" mesei e mai mult decît simplu: cu injectorul special se introduce o anumită cantitate de apă în cele două pungi de polietilenă, iar cînd mîncarea este, în sfîrșit, rehidratată, cosmonautul taie o fîșie de material plastic, care ține în loc tubul îndoit, prin care, apoi, absoarbe toate... „felurile" mesei. E interesant, dar numai cei... pățiți pot spune care procedeu e mai bun: să servești bucatele din fotografia nr. 2, ori echivalentul lor în două pungi de plastic, și acelea nu prea mari.

Să vedeți ce ne-așteaptă!

Se spune că pînă în anul 2 000 populația globului se va dubla. Oceanografii au început deja să studieze posibilitatea creării unor comunități submarine, în care muncitorii vor trăi în... baloane plutitoare confecționate din sticlă sau chiar în „locuințe" cu cupole (ce frumos va fi!) fixate pe fundul oceanelor. Se vor crea ferme imense unde se va cultiva o vegetație marină special

selecționată, precum și viețuitoare marine valoroase, destinate comercializării. Acestea din urmă vor fi adunate în anumite locuri cu ajutorul sunetelor produse de dușmanii lor naturali, înregistrate pe bandă. Viitorii fermieri își vor învăța meseria în școli speciale. Nu se știe, însă, unde vor fi ele amplasate: pe sol sau în apă? „Cow-boys" vor fi.. delfinii dresați, prevăzuți cu aparatură radio pentru recepționarea comenzilor de încercuire a bancurilor de pești. Cel puțin astea sînt previziunile și chiar planurile științei. Pînă cînd ne vom muta noi pe fundul oceanelor, reproducem fotografia unuia din actualii locuitori ai spațiului în care ne vom scrie memoriile despre viața pe care am dus-o pe... Pămînt. Este vorba de un vierme abisal cu cap de ghindă, lung de aproximativ 90 de centimetri, care trăiește la 4 000 m. adîncime. Altceva, acolo nu prea există acum.

Farfuriile zburătoare — superstiții?

În Statele Unite sînt atît de numeroși cei care cred în farfuriile zburătoare încît guvernul a cheltuit sume foarte mari pentru cercetarea acestor fenomene.

Din 1948, cînd nu trecuse încă nici un an de la „apariția" primei farfurii zburătoare, U. S. Air Force a hotărît să examineze cu multă minuțiozitate toate mărturiile privind aceste „obiecte zburătoare neidentificate". Probabil că în acel moment Air Force nu se gîndea așa de mult la calmarea spiritelor celor ce erau convinși de apariția unor „extratereștri", cît la cercetarea atentă împotriva unor eventuali spioni.

Comisiei de demistificare i s-au opus adepții „farfuriilor", care au format un comitet național de investigare asupra fenomenelor aeriene — Nicap — intrat foarte curînd în război deschis cu comisia Air Force. În Nicap se aflau oameni de știință, piloți și alte personalități respectabile.

În 1966, Comisia U. S. Air Force, plictisită de polemică, cere crearea unei comisii imparțiale, compusă din specialiști ai Universității din Colorado, condusă de un fizician cunoscut, dr. Edward U. Condon. După 18 luni, ancheta, care a costat suma de 2 milioane și jumătate de franci, publică un raport de 1 465 de pagini, care declară că nu este necesar ca ancheta să mai fie continuată. Dintre cele mai curioase mărturii s-au ales 59, care au fost cercetate cu deosebită atenție și în 90 la sută din cazuri explicațiile au fost foarte normale: sateliți, meteoriți, fenomene magnetice și... falsificări.

Cea mai mare înșelătorie a fost făcută de Edward Waters, care a pretins că a fost urmărit de un echipaj de oameni mici și verzi, dintre care a reușit să omoare unul. Cînd a fost examinat cadavrul „extraterestrului" s-a constatat că era o maimuță rhesus, căreia i se tăiase coada, fusese bărbierită și vopsită în verde. Cu toate că această înșelătorie a fost dată în vileag, Edward Waters a cîștigat foarte mult povestind extraordinara sa aventură.

Mai rămîn totuși 10 la sută din cazuri neexplicate, dar comisia de cercetări declară că acestor cazuri nu li s-au găsit încă explicații logice numai din lipsă de informare și că 21 de ani de cercetări nu au schimbat cu nimic părerea ei asupra acestor fenomene.

Cu toate acestea, psihologul David R. Saunders, care a făcut la început parte din comisia Universității din Colorado, pe care a părăsit-o fiindcă s-a declarat de acord cu părerile emise de Nicap, a scris de curînd o carte, „Da farfuriilor zburătoare", în care taxează drept false constatările comisiei de anchetă, susținînd că farfuriile zburătoare există.

El are dreptate dintr-un singur punct de vedere: există farfurii zburătoare. Dar ele nu vin din spațiile interplanetare, ci sînt pur și simplu fabricate de NASA pentru experimentarea unor aterizaje speciale pe alte planete.

Pentru guvernul S.U.A. și pentru Academia de științe care și-a dat acordul raportului dr. Condon, dosarul „farfuriilor zburătoare" este închis. Dar mai rămîne desigur de făcut o anchetă care să explice de ce o țară atît de înaintată din punct de vedere tehnic poate fi atît de ușor atrasă de supranatural, iar isteria colectivă să fie atît de mare încît să hotărască pe fostul președinte Johnson să cheltuiască sume considerabile pentru lămurirea și calmarea cetățenilor.

Cu această nedumerire se încheie supoziția Jacquelinei Giraud, inserată la rubrica „Superstiții" a hebdomadarului „L'Express" din 27 ianuarie 1969.

O combinație periculoasă

Axiomă: cunoașterea omenească n-are limite. Teoremă: se pare că nici inventivitatea creatorilor de modă nu le cunoaște. Demonstrație: din pielea de șarpe se fac poșete, curele, chiar jachete sau rochii. Acum, casele de modă și bijutierii englezi oferă amatoarelor... bijuterii din șerpi. Tratați cu (sau fără) diamante bătute în piele, șerpii (sau fragmente din corpul lor) sînt folosiți drept inele, brățări, coliere, diademe, broșe. Concluzie: combinația șarpe — femeie este periculoasă (cel puțin așa susține un ziarist englez — vezi fotografia).

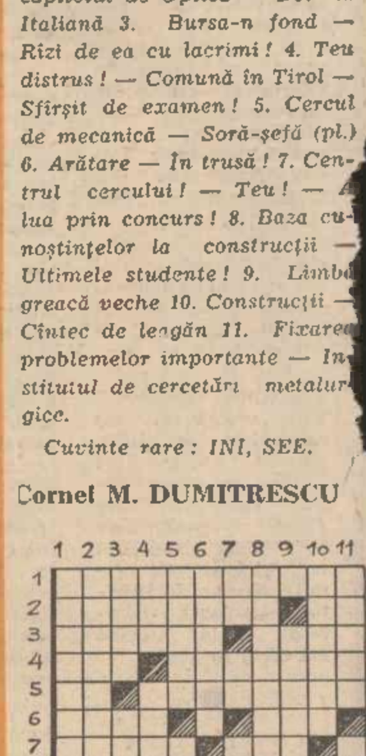
Studii

ORIZONTAL: 1. Policlinică 2. În afara profesiunii alese (fem.) — Încep examenele! 3. Cursurile anilor mai mici (sing.) — Izomer de poziție. 4. Anul Geofizic Internațional — Are protecții nu numai pentru el, ci și pentru alții (fig.) 5. Ultimii restanțieri! — Dau numere pentru bilete cu noroc 6. O întrebare... și sînt în aer! — Rege în Wessex 7. Material de studiu pentru geologi — Ceai cu crengi 8. Valoros în grupa I — Cîntă la orgă 9. Ca la universitate 10 Cu note negru pe alb (pl.). Ea s-a întors!... — ...și intră-n amfiteatru.

VERTICAL: 1. Intrate la construcții (dim.) 2. Studiată la capitolul de Optică — Doi la Italiană 3. Bursa-n fond — Rizi de ea cu lacrimi! 4. Teu distrus! — Comună în Tirol — Sfîrșit de examen! 5. Cercul de mecanică — Soră-șefă (pl.) 6. Arătare — În trusă! 7. Centrul cercului! — Teu! — A lua prin concurs! 8. Baza cunoștințelor la construcții — Ultimele studente! 9. Limbă greacă veche 10. Construcții — Cîntec de leagăn 11. Fixarea problemelor importante — Institutul de cercetări metalurgice.

Cuvinte rare: INI, SEE.

Cornel M. DUMITRESCU

PREUNIVERSITARIA

Viitorul depinde de cum îl începi

Continuînd să ne informăm asupra măsurilor pe care diverse foruri le iau în vederea orientării profesionale a elevilor din ultimele clase de liceu, am poposit în Iași, oraș cu vechi tradiții liceale și universitare.

Pentru început am stat de vorbă cu tovarășa **Atanasie Tudorița** de la Secția școli a Comitetului municipal U.T.C. Iași. Am aflat că pentru orientarea profesională a elevilor au fost luate, pe linia organizației U.T.C., o serie de măsuri cum ar fi : întîlniri cu diverși profesori universitari de prestigiu (prof. dr. docent Mihai Răvăruț, prof. Ilie Grămadă, prof. V. Ababei), vizite în întreprinderi și unități agricole, în institute de învățămînt superior.

De asemenea, discutînd cu tovarășa E. Pricop, inspector școlar care răspunde de orientarea profesională a elevilor din județul Iași, am aflat că orientarea profesională a elevilor din ultimele clase de liceu este o preocupare continuă a Inspectoratului școlar județean. Au fost luate numeroase măsuri țintind să asigure alegerea de către elevi a unor profesiuni corespunzătoare înclinațiilor acestora, precum și posibilităților lor reale. În acest sens, dintre cele 10 ore de dirigenție din cel de-al doilea semestru, cel puțin 4 au fost rezervate activităților speciale de orientare profesională. Inspectoarea a ținut, de asemenea, mai multe ședințe de instructaj cu toți diriginții claselor a XII-a și directorii de licee. O circulară a Inspectoratului școlar județean a stabilit instrucțiuni comune pentru toate liceele cu privire la modul de desfășurare a orientării profesionale. Toți profesorii care activează în cadrul Inspectoratului școlar județean participă la orele de dirigenție pentru a urmări pe viu modul în care se face această orientare. De asemenea, tuturor profesorilor de specialitate li s-a dat indicația ca în orele pe care le susțin în fața elevilor să le comunice acestora tot ceea ce îi interesează în legătură cu specializarea în domeniul respectiv. A fost închegat un sistem de propagandă vizuală. În licee sînt afișate listele tuturor facultăților din Iași, precum și ale facultăților din țară. Sînt expuse panouri cu imagini din diverse întreprinderi industriale și din diverse institute de învățămînt superior. Un alt ciclu de măsuri vizează orientarea profesională a... părinților. Este vorba de o serie de lectorate cu părinții elevilor, lectorate în cadrul cărora sînt expuse grupuri de probleme care îi interesează deopotrivă pe părinți și pe elevi, sînt expuse o serie de cazuri dificile, cazuri în care intențiile elevilor, țelurile lor au venit în contradicție cu cele ale părinților.

Am asistat la o oră de dirigenție desfășurată la clasa a XII-a E umanistă a Liceului nr. 6 „Vasile Alecsandri" din Iași, lecție în care am putut constata pe viu efectele salutare ale măsurilor luate de Inspectoratul școlar județean și de Secția școli a Comitetului municipal U.T.C. pentru o justă orientare profesională a elevilor.

Am remarcat că cea mai mare parte a elevilor și-au cristalizat încă de multă vreme o concepție personală cu privire la viitorul lor loc de muncă.

La lecție a participat și profesoara **Lidia Bourceanu**, una dintre specialistele în psihologie care au fost afectate în mod special activității de orientare.

După ce în prima parte a lecției care avea tema „Ce să fiu ?" profesoara dirigintă **Victoria Stoica** a conturat principalele criterii care trebuie să stea la baza orientării elevilor spre unul sau altul dintre domeniile vieții sociale, psihologul a dirijat o discuție liberă, extrem de interesantă, la care au participat cu însuflețire aproape toți elevii clasei. Au fost dezbătute planurile, proiectele de viitor ale fiecărui elev, au fost luate în discuție criteriile care au stat la baza îndreptării fiecăruia spre una sau alta dintre profesii. Astfel, Eugen Spiridoniță consideră că „profesia este în primul rînd o îndeletnicire socială", că atunci cînd îți alegi profesia trebuie să ai în primul rînd în vedere utilitatea ei pentru societatea în care trăiești". Cristina Tramontini consideră că „pasiunea pentru o anumită profesiune, satisfacțiile personale pe care ți le oferă aceasta trebuie să constituie criteriul de bază al orientării către unul sau altul dintre sectoarele activității sociale".

Profesiunile spre care tind majoritatea elevilor au fost alese avînd în vedere tocmai aceste criterii. Este remarcabilă maturitatea politică cu care majoritatea elevilor clasei a XII-a s-au orientat spre profesiuni care prezintă o mare utilitate socială și care le oferă în același timp satisfacții personale, în primul rînd de ordin intelectual. Gica Stan vrea să urmeze Medicina. Pentru că este conștientă de importanța ei hotărîtoare în lupta pentru sănătatea poporului. Pentru că visează încă din anii copilăriei clipa marii satisfacții, clipa în care va alina cu propria ei mînă o suferință omenească. Elena Rotaru vrea să se specializeze în limbile germanice. Nutrește o adevărată pasiune pentru acest domeniu încă din clasa a V-a, de la prima oră de limba germană. Nicolae Hițu vrea să dea examen la Institutul agronomic, îi place viața la țară, munca în aer liber. Este conștient de utilitatea socială deosebită a acestei profesiuni.

În continuare, diriginta clasei și profesoara de psihologie au subliniat și celelalte aspecte care trebuie să determine alegerea unei anumite profesiuni. Au fost trecute în revistă aptitudinile, temperamentul, au fost date exemple concrete, atît pozitive cît și negative, de alegere a profesiunii. Finalul orei de dirigenție, numai una dintre orele cu această temă desfășurate la clasa a XII-a E, ne-a convins că elevii săi se vor orienta just în viitoarea lor activitate.

Ovidiu PĂUN

POȘTA ADMITERII

Ca și celelalte rubrici ale paginii „Preuniversitaria" din acest număr, „Poșta admiterii" este rezervată elevilor din liceele ieșene.

În scrisoarea sa elevul CONSTANTIN CUPEȚ ne solicită o serie de amănunte despre facultatea de drept. O întrebare similară ne-a adresat VALENTINA CIOBANU, din clasa a XII-a E, Liceul nr. 6 „Vasile Alecsandri" din Iași.

Facultăți de drept funcționează actualmente în cadrul universităților din București, Iași și Cluj. În anul universitar 1968/69 a fost reînființată pe lîngă Facultatea de drept din București o secție de Științe administrative, singura secție de profil din țară.

Examenul de admitere în toate facultățile de drept, inclusiv în secția de Științe administrative din București, cuprinde trei probe. Mai întîi se susțin două examene scrise, unul la Istoria României și celălalt la Elemente de filozofie și Socialism științific.

Candidații care după aceste două probe obțin cel puțin media 5 concurează mai departe în cadrul examenului oral, care se susține numai la Elemente de filozofie și Socialism științific.

În toate facultățile de drept sînt programate, alături de cursurile de zi, cursuri fără frecvență. Durata cursurilor de zi este de 4 ani, iar a celor fără frecvență de 5 ani.

Absolvenții facultăților de drept au posibilitatea să activeze în domenii diverse și atrăgătoare. Ei pot deveni judecători, procurori, jurisconsulți, avocați, pot activa în cadrul Institutului de cercetări juridice sau ca juriști ai diverselor organe de presă. Pot fi încadrați, de asemenea, în Arbitrajul de stat.

Absolvenții secției de Științe administrative pot lucra în cadrul consiliilor populare și al celorlalte organe ale administrației de stat, în care pot activa, de altfel, și ceilalți absolvenți ai facultăților de drept.

CRISTINA TRAMONTINI, din clasa a XII-a E a Liceului „Vasile Alecsandri", cere relații mai amănunțite despre secția de Arheologie a Facultății de istorie.

O informăm că în nici una dintre facultățile de istorie nu funcționează secții de Arheologie. În schimb, în cadrul ambelor secții ale Facultății de istorie din București funcționează subsecții de Arheologie (pentru Istoria universală și pentru Istoria României).

IULIAN AIONESEI, din aceeași clasă, același liceu, întreabă în ce centre universitare sînt secții sau facultăți de geochimie, ce probe cuprinde examenul de admitere.

Există secții de geo-chimie în cadrul Facultății de biologie-geografie a Universității din Iași și în cadrul Facultății de geologie-geografie a Universității din București. Examenul de admitere cuprinde o probă orală la Geologie și probe scrise la Geologie și Chimie (anorganică și organică). În cadrul probei de chimie sînt date spre rezolvare și probleme.

STIMATĂ REDACȚIE,

Autorul (dacă nu e prea pretențios spus astfel) acestor rînduri este unul din foarte numeroșii cititori ai revistei „Viața studențească" și nu unul dintre cititorii „novici", ci un cititor asiduu și consecvent al revistei încă de acum doi ani, adică de pe cînd eram elev în clasa a X-a.

După doi ani de zile, timp în care am urmărit cu atenție apariția revistei „Viața studențească", m-am convins pe deplin de importanța ei, de rolul ei deosebit de însemnat în rezolvarea problemelor majore ale vieții universitare, atașîndu-mă cu atît mai mult de revistă din momentul în care au fost incluse în ea tratări ale unor probleme care ne privesc direct pe noi, elevii din ultimul an și deci candidați la studenție, în cadrul paginii „Preuniversitaria". Consider că aceasta este o realizare mai mult decît salutară a conducerii revistei.

Dar încă nu m-am prezentat ; mă numesc CONSTANTIN CUPEȚ și sînt elev în clasa a XII-a E, umanistă, a Liceului nr. 3 „C. Negruzzi" din Iași. Încă din clasa a X-a m-am hotărît din proprie inițiativă, fără nici un impuls exterior, să urmez, după ce voi termina liceul, Facultatea de drept, bazîndu-mă exclusiv pe înclinațiile mele, pe pregătire, fără să mă gîndesc prea mult la rezultatele de ordin social și material la care voi ajunge după absolvirea acestei facultăți.

În unul din numerele revistei s-a relatat că în anul universitar 1968—69 s-a înființat la Facultatea de drept din București o secție de Științe administrative ; aș vrea să aflu în ce constă profilul acestei secții, ce fel de cadre pregătește, dacă cerințele la admitere sînt aceleași ca pentru toată facultatea, în sfîrșit, tot ce e nou și specific acestei secții. Aș dori să se facă o prezentare generală a Facultății de drept, a posibilităților de repartizare a absolvenților în producție, a profesiunilor în care se vor putea specializa aceștia (procurori, judecători, avocați etc.), asta fiind dorința mai multor elevi ai liceului unde învăț și a altor elevi din celelalte licee ieșene.

Cu mulțumiri anticipate,
CONSTANTIN CUPEȚ

Nota redacției

Mulțumim elevului Constantin Cupeț atît pentru aprecierile la adresa revistei, cît și pentru seriozitatea și maturitatea cu care îi abordează conținutul.

Ni se par demne de toată lauda eforturile sale pentru atingerea unui țel pe care și l-a fixat nu numai cu pasiune, dar și cu luciditate, acea luciditate în lipsa căreia profesiunea e aleasă la întîmplare, după criterii minore.

CRONICA MICROBISTULUI

In loc de Constantin Niculescu

Așa cum am promis, urma să luminăm astăzi cazul cavalerului în negru, care, în luna mai 1968, a viciat — după părerea unanimă, cu bună știință — rezultatul partidei de fotbal dintre Politehnica București și Electronica, fapt ce-a provocat, din păcate, un scandal public amplificat de niște studenți cu apucături huliganice. Se înțelege că-mi onorez promisiunea, dar mai pe scurt, deoarece lucrurile sînt absolut limpezi.

Constantin Niculescu a fost sancționat la timpul potrivit de către un organism al federației — cu suspendarea din lotul republican pe timp de un an de zile. În urma anchetei solicitate de revista noastră, Biroul C.N.E.F.S. a recomandat Biroului federal să discute și să hotărască asupra unei alte sancțiuni: radierea din corpul arbitrilor de fotbal — ceea ce a fost anunțat și prin „Viața studențească". Au trecut însă lunile în goană, iar federația nu a luat încă în discuție (?!) nici recomandarea forului său superior, nici memoriul depus ulterior de Constantin Niculescu. Omul, totuși, potrivit regulamentului, a mai făcut cîte o tușă la amicale sau chiar a mai arbitrat pe la „oraș". Dar în lotul de arbitri oficiali aprobați pentru anul 1969 nu apare. Prin urmare, dacă Biroul F.R.F. nu-i va discuta situația și nu va hotărî altceva, el va fi considerat suspendat pînă în luna mai, cînd va putea să-și reia activitatea. Atît despre Constantin Niculescu, omul pe care n-avem de gînd să-l urmărim toată viața, ci numai pînă își ispășește pedeapsa pentru infracțiunea comisă.

În loc să scriu mai mult despre Constantin Niculescu, sînt nevoit astăzi — deși regret sincer și profund — să mă ocup de alte mici dar nedorite incidente, apărute, de data aceasta, pe la baschet.

Unul s-a întîmplat la Cluj, în timpul meciului dintre „U" și Dinamo—București. Deși jocul în sine nu a creat probleme din acest punct de vedere, atmosfera s-a cam încordat din pricina unui curios dialog ivit între Radu Diaconescu și public, dialog încheiat cu un moment culminant: jucătorul dinamovist a escaladat balustrada, s-a urcat în tribună și a pălmuit un spectator. Au urmat, evident, suspendarea recalcitrantului (pe o etapă) și avertizarea clubului organizator pentru că nu a luat măsurile cuvenite de liniștire a spiritelor din tribună. Cazul nu este însă încheiat, deoarece, pe de o parte, sancțiunea dată lui Diaconescu ar fi prea blîndă, iar — pe de alta — Universitatea Cluj respinge, ca neavenită, orice critică în acest sens. Aceasta este poziția clubului studențesc, comunicată și într-o adresă trimisă conducerii C.N.E.F.S. (în original) și redacției noastre (în copie). Întrucît n-am fost de față, nu ne putem pronunța decît în principiu. Radu Diaconescu este, poate, cel mai indisciplinat dintre baschetbaliștii noștri fruntași și ne-a dovedit de cîteva ori — în partide interne sau internaționale — că nu-și stăpînește nervii, descărcîndu-și-i pe arbitri, adversari și spectatori, pe care-i înjură și chiar lovește. Nu se poate spune că i se tolerează asemenea deprinderi huliganice, dar nici că ar fi sancționate prea aspru! Există o mie și una de explicații — dintre care marele lui talent baschetbalistic este invocat mai des — dar nu cred că poate cineva să spună cu certitudine „asta e!" Pentru „ieșirea" de la Cluj, sancțiunea a fost, fără îndoială, blîndă. Dar nu-i mai puțin adevărat că și spectatorul respectiv l-a incitat, insultîndu-l și aruncînd în el cu nu știu ce. Conducerea de la „U" are dreptate cînd spune că a făcut eforturi — vizibile, de altfel — pentru a conferi acestui meci o tentă festivă, printre altele printr-un prolog rostit la stația de amplificare, însoțit de înmînarea unui fanion al clubului vechiului „u"-ist, azi dinamovist, Mihai Albu. Dar, personal, am fost de cîteva ori în ultima vreme spectator în sala clujeană și am reținut, totuși, că uneori se iscă aici momente neprielnice bunei desfășurări a jocului. Unii spectatori, exagerînd, trec de la încurajarea favoriților la apostrofarea zgomotoasă sau insultarea arbitrilor și adversarilor — ceea ce aruncă o pată urîtă pe un obraz ce se vrea imaculat. Am dorit mai de mult să semnalez acest aspect, iar dacă o fac tocmai acum, în legătură cu Radu Diaconescu, nu înseamnă că iau apărarea dinamovistului. Înseamnă că vreau să conving pe dragii mei clujeni să nu dea nici măcar o singură dată astfel de prilejuri și înseamnă că mă pronunț consecvent pentru ca orice meci să se desfășoare sub semnul curatului spirit al sportivității.

Cu atît mai mult pledez pentru un asemenea spirit, cu cît duminică înșiși baschetbaliștii noștri — de la I.E.F.S. — au avut de înfruntat ostilitățile recunoscute ale sălii Giulești. Dar băieții lui Mișu Nedef — care sînt din ce în ce mai preocupați de calitatea jocului — n-au răspuns la provocări, s-au concentrat asupra coșului și i-au învins pe rapidiști în propriul lor fief. Ceea ce nu înseamnă că federația nu trebuie să ia în discuție condițiile în care se desfășoară meciurile la Giulești și în cîteva orașe din provincie.

G. MITROI

Între 6 și 16 februarie s-a desfășurat în sala roșie a Palatului Culturii din Sinaia cea de a XII-a ediție a Campionatului universitar de șah. Fără discuție, această ediție poate fi considerată cea mai reușită. În primul rînd, datorită nivelului tehnic ridicat al competiției (7 candidați maestru, 34 categoria I, 11 categoria a II-a la băieți și 2 maestre, una categoria I, 15 categoria a II-a și 4 categoria a III-a la fete) și apoi printr-o organizare ireproșabilă. Dacă la fete problema primului loc avea să se rezume la duelul dintre cele două maestre timișorence, în schimb la băieți lupta a fost mai aprigă ca oricînd. În primele runde s-a impus în mod deosebit bucureșteanul Chiricuță, iar în partea a doua a întrecerii petroșeneanul Lazăr a depășit toate așteptările. Deși sorții nu i-au fost deloc favorabili, acesta a acumulat punct după punct și, înaintea ultimei runde, puțini erau aceia care credeau că mai poate scăpa titlul. A fost de-ajuns însă o singură greșeală — exploatată cu promptitudine de bucureșteanul Teodorescu — ca frumosul vis să se năruie precum un castel din cărți de joc. Proaspătul absolvent al Academiei de studii economice — Dan Zara — care se menținuse în permanență la o jumătate de „roată" în urma petroșeneanului, nu a scăpat ocazia și a obținut primul loc, la potou. Desigur, este o victorie pe deplin meritată, cu atît mai mult cu cît el a avut puterea să continue lupta chiar și atunci cînd totul părea aproape pierdut. Meritul vicecampionului este poate mai mare dacă ținem seama de condițiile precare de pregătire — fără antrenor și parteneri de valoare. Pe lîngă premiul special obținut pentru cea mai frumoasă partidă a campionatului, realizată în compania lui Chiricuță, Lazăr se mai poate consola cu gîndul că mai are dreptul la două „încercări" în anii următori pentru a obține mult invidiatul trofeu.

La fete, cum am mai spus, cele două timișorence au monopolizat și de data aceasta lupta pentru titlu. Iar în final a fost nevoie să se facă apel la calcularea coeficientului Sönneborn pentru stabilirea primului loc: Gertrude Baumstark. La fel de strînsă a fost lupta pentru locul trei. Tot datorită unui coeficient mai bun, Doina Pascu a întrecut-o pe Lenuța Pitpinic — ambele în mare progres față de anul trecut.

Din păcate, sîntem nevoiți să semnalăm și un fapt reprobabil. Înaintea penultimei runde, antrenorul Gică Alexandrescu de la Universitatea București a făcut presiuni asupra elevului său Chișcă pentru a ceda partida cu Zara, amenințîndu-l că dacă refuză îi va lua bursa! Chișcă, spre meritul său, a refuzat și a anunțat juriul. Sancțiunea dată antrenorului — i s-a interzis intrarea în sala de joc la ultimele două runde — considerăm că este insuficientă, mai ales că nu este la prima abatere de acest gen. Și în campionatele trecute el a procedat la fel, cerînd elevilor săi Wolf și Dumitrașcu să cedeze puncte colegilor de echipă angrenați în lupta pentru locuri fruntașe. Din aceste motive, Wolf și Chiricuță au și părăsit clubul Universitatea, ceea ce intenționează să facă în prezent și Chișcă.

Iată și ocupanții primelor locuri în clasament: FETE: 1. Gertrude Baumstark (I.P. Timișoara)*—9 puncte; 2. Suzana Makai (Universitatea Timișoara)—9 puncte; 3.* Doina Pascu *(I.P. București) — 6½ puncte; 4. Lenuța Pitpinic (A.S.E. București) — 6½ puncte; 5—6 Mariana Achim (Universitatea București), Felicia Mihail (Universitatea București)—6 puncte. BĂIEȚI: 1.* Dan Zara *(A.S.E. București)— 8½ puncte; 2. Iosif Lazăr (Institutul de mine Petroșani)—8 puncte; 3. Sorin Segal (A.S.E. București) — 7½ puncte; 4—5 Sergiu Grünberg (I.P. București), S. Teodorescu (I.A.T.C. București) — 7 puncte; 6—9. M. Chiricuță (Institutul de construcții București), I. Katona (I.P. Cluj), A. Sasu-Ducșoara (Universitatea Iași) și D. Wolf (I. P. București) — 6½ puncte.*

Dan VLAD

Fotografia îl reprezintă pe campionul Dan Zara (dreapta) în partida cu Chișcă.

Al treilea răspuns la întrebarea:

„DE CE SE LASĂ AȘTEPTATĂ MAREA PERFORMANȚĂ ÎN SPORTUL NOSTRU STUDENȚESC?"

Se spune că lumea contemporană este amenințată de un mare pericol: să piardă din ce în ce mai mult gustul naturalului. Sportul este una din ultimele manifestări ale acestui natural, indispensabil, pentru că-i uman. Fantastica mașină care este corpul omenesc — dacă noțiunea de efort fizic nu va fi asasinată de abstracția ieșită din capul mașinii — reușește pretutindeni în obținerea oricărei performanțe; chiar și în sportul universitar, dacă i se asigură condițiile specifice.

În numele acestui considerent îmi permit să dezbat la această rubrică, ce și-a propus să sublinieze niște concluzii utile, unele idei pe care le-a relevat activitatea mea de cîțiva ani la cîteva echipe studențești de fotbal.

Studentul-sportiv și sportivul-student. **În prima noțiune, ca logică a cuvintelor, înseamnă că este vorba de un student care practică un sport oarecare. Un ins împărțit prin forța lucrurilor între două tendințe sau, mai degrabă, între două influențe ale vieții moderne. Această ordine necesită ca, mai întîi, tînărul să fie student și apoi sportiv. Cu alte cuvinte, că studiul este prioritar, iar sportul pe planul al doilea.**

Această realitate cere imperios ca „universitarului sportiv" să i se pună la dispoziție, pe lîngă laboratoarele de studiu existente astăzi din belșug, și alte laboratoare (citiți săli de sport, terenuri de antrenament, instalații, aparatură ș.a.m.d.) care să-i permită să răspundă dictonului „mens sana in corpore sano". Lîngă facultate, în ansamblul complexelor de odihnă și hrană, oriunde își desfășoară studentul activitatea cotidiană. Totodată — pe ani de studii, pe facultăți, pe sexe etc. — este nevoie să se fixeze un calendar sportiv intern-extern adaptat specificului, dar mai ales să se sporească numărul orelor practice.

A doua noțiune, de sportiv-student, s-a conturat în ultimul timp cu mult aplomb, atît în țările socialiste cît și în cele capitaliste, cu precădere în S.U.A. Rezultatele sportive obținute de asemenea tineri pe plan mondial pledează în favoarea acestei „formule", cu atît mai mult cu cît poate oferi sportivilor și posibilitatea de a studia. Aici este vorba de un aspect recunoscut inșilor cărora li s-au întrezărit în timp util calitățile fizice și care pot realiza, cu alte multe calități, îmbinarea perfectă a corpului și a spiritului. Bineînțeles, condiționînd — fără compromisuri — că în nici un caz ei nu pot fi apreciați ca „studenți în sport și sportivi în facultate". Mai ales că bilanțul sincer al momentului încă arată ori un dispreț față de efortul fizic, ori tendința de a se realiza marea performanță cu prețul unor devieri în optica trecerii unor examene, ceea ce, și într-un caz și în celălalt, este regretabil.

Deosebirea care separă cele două cazuri e importantă și-i bine de știut că, în măsura în care un campion este un student bun, interesul pentru sportul de mare performanță n-are limite. Această formulă mai degajă și un sens aparte de interpretare ce nu admite subiectivism în nici o direcție. Ca de exemplu: burse speciale în funcție și de notele la examene care, obligatoriu, să fie măcar satisfăcătoare; cămine și hrană adecvate; baze sportive utilate cu cabinete tehnico-metodice (cibernetice, psihiatrice, pedagogice, sociologice, fizice, tehnice etc.), medicale ș.a.m.d.; auxiliare prețioase obținerii unui randament rapid, finisat la parametrii mondiali; întinderea perioadei de susținere a examenelor la un ciclu de 5—7 ani și scutiri de frecvență în perioadele de vîrf internațional; mijloace de transport rapide, comode pentru eliminarea efortului suplimentar și o evitare a risipei de timp necesar studiului; concentrarea pe centre universitare — în funcție de baze, condiții naturale etc. — a sportivilor studenți spre a profila în timp „școli", de fotbal, de exemplu, la Cluj, de înot la Timișoara, de lupte la Craiova, de gimnastică la Iași, de canotaj la Galați, de schi la Brașov ș.a.m.d.

Tratînd pe mai departe sportul universitar neargumentat, pe lîngă că nu vom reuși să ne impunem în lupta pentru marea performanță, dar vom înregistra chiar situații jenante, ca să nu le spunem ridicole. O echipă studențească de baschet ajunge în turneul final al Cupei campionilor și ratează calificarea în ultima etapă pentru că nu s-a putut antrena; „fetele au avut examene"! Lectorul univ. V. Ionescu și asistentul univ. Anton C. Bălan, răspunzînd revistei „Viața studențească", fac sublinieri de natura celor spuse mai sus: „se cheltuiesc sume importante, nu există întotdeauna o colaborare bine înțeleasă între cluburile studențești, se resimte foarte mult lipsa cabinetelor metodico-științifice (n.n. — vai, tocmai la Universitate, la Politehnică!) care să asigure modernizarea antrenamentelor și să fundamenteze teoretic și practic întreaga muncă de instruire sportivă. Ar fi necesară o preocupare mai susținută pentru perfecționarea continuă a cadrelor" (n.n. — și cînd ne gîndim că Ministerul Învățămîntului este autorizat legal s-o facă!) etc. etc. Un alt exemplu de structură. Începînd de la 5 martie și pînă la 2 iulie a.c. categoria A la fotbal solicită în fiecare duminică și miercuri fără nici o întrerupere pe competitori. Printre aceștia (unic în lume, deci să nu ni se spună că mai este undeva pe pămînt ca la noi...) sînt multe cluburi universitare care, volens-nolens, trebuie să se prezinte, altfel sînt eliminate din competiție. Cum s-a procedat pînă acum e ca în dictonul „Nihil agere delectat" (E o încîntare să nu faci nimic). În consecință, în condițiile actualei risipe pecuniare, în pofida organizării pe „hîrtie" a bazei școlare, „universitatea" nu poate da un răspuns afirmativ și precis la întrebarea din titlu pînă cînd nu se vor rezolva favorabil problemele nevralgice inserate mai sus.

Cuvîntul conducătorului statului nostru la Conferința națională a cadrelor didactice, criticile aduse acolo școlii noastre românești în legătură cu slaba preocupare pentru educația fizică sînt motiv de mobilizare pentru un țel ce se cere împlinit. Sportul are datoria sacră să înceapă cu „ucenicia sportivă", cu străduința de a se aplica în mod creator spiritul director al principiilor, cît și îndrumările date de partid, în aceasta constînd de fapt măiestria pedagogică a reușitei.

Ceea ce ne dă speranțe de reușită este solidul adevăr al sportului, al măiestriei, al virtuozității competitive internaționale, adevăruri care încă ne sînt un suport ca să sperăm și să acceptăm să spunem: Da! Căci „marea performanță" în sportul nostru studențesc valorează deocamdată atît cît am făcut-o noi să valoreze. Deci...

Constantin TEAȘCĂ
antrenor
membru în Biroul
Federației Române de Fotbal

Redacția: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-466